

ETNE KONTROLLUTVAL**INNKALLING TIL MØTE I KONTROLLUTVALET**

Dato: måndag 10. mai 2021
Tid: kl. 13.00
Sted: Etne tinghus, formannskapssalen

Forfall meldes til: Haugaland kontrollutvalgssekretariat IKS, tlf. 959 86 977
eller på e-post: post@kontrollutvalgene.no

Ved forfall blir varamedlem innkalla særskilt. Medlem som har lovleg forfall eller meina seg ugild, må gi melding om dette slik at varamedlem kan bli innkalla.
Sakskartet vil bli lagd ut på kommunen si nettside og på www.kontrollutvalgene.no

Saker merka *Ikkje offentleg jamfør off. l.*, blir berre sendt til medlemmer/varamedlemmer.

Kommunedirektør/kommunalsjef er invitert i sak 8 og 9

SAKLISTE:

- 07/21 Godkjenning av protokoll frå møte 08.02.21**
- 08/21 Orientering frå administrasjonen – kommunalsjef utvikling og drift**
- 09/21 Etne kommune - uttale til årsrekneskapen for 2020**
- 10/21 Forenkla etterlevingskontroll for 2020 – revisor si attestasjon om økonomiforvaltninga**
- 11/21 Forvaltningsrevisjonsrapport – «Forum for oppvekst i Sunnhordland (FOS)»**
- 12/21 Referat- og orienteringssaker 10.05.21**

Ymse

Aksdal, 03.05.21

Tollef Rullestad
Kontrollutvalsleiar (sign.)

Odd Gunnar Høie
Utvalssekretær

Kopi: Ordførar (møte- og talerett)
Revisor (møte- og talerett)
Kommunedirektør (invitert i sak 8 og 9)
Varamedlem (til orientering)

SAKSGANG		
Utval	Møtedato	Saks nr
Kontrollutvalet	10.05.21	07/21

Saksansvarleg:	Arkivkode:	Arkivsak:
Odd Gunnar Høie	033	

GODKJENNING AV PROTOKOLL FRÅ MØTE 08.02.21

Sekretariatet sitt framlegg til vedtak:

Protokoll frå møte i Etne kontrollutval 08.02.21 blir godkjent slik han ligg føre.

Saksvedlegg: Protokoll får møte 08.02.21

Saksorientering:

Utkast til protokoll frå kontrollutvalet sitt møte 08.02.21 følgjer vedlagt. Protokollen er gjennomlest og godkjent av leiar i etterkant av møtet og er oversendt kommunen slik han ligg føre. Det er ikkje komme merknader til vedlagt protokoll.

Protokollen skal godkjennast formelt i dette møtet, og utvalsleiar eller evt. møteleiar vil så signere protokollen.

Aksdal, 03.05.21

Odd Gunnar Høie
Seniorrådgjevar/utvalssekretær

ETNE KONTROLLUTVAL**PROTOKOLL**

Måndag **8. februar 2021** blei det halde digitalt møte i Etne kontrollutval under leiing av utvalsleiar Tollef Rullestad.

MØTESTAD:	Teamsmøte
MØTESTART/-SLUTT:	kl. 13.00 – kl. 14.05
MØTANDE MEDLEMER:	Tollef Rullestad (Ap), Nina Vierdal Vee (Sp), Øyvind Kaldheim (Krf) og Kjetil Winterthun (Frp)
MØTANDE VARAMEDLEM:	1. vara Andreas Grumheden (Ap)
FORFALL:	Ragni Sunniva Fett (V)
FRÅ SEKRETARIATET MØTTE:	Seniorrådgjevar Odd Gunnar Høie, Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS
FRÅ REVISJONEN MØTTE:	Forvaltningsrevisor Annbjørg Ryssdal - Deloitte
FRÅ ADMINISTRASJONEN MØTTE:	Kommunedirektør Bjørn Tollefsen og kommunalsjef helse og omsorg Hilde Selland i sak 2
ANDRE SOM MØTTE:	Ordførar Mette Heidi Bergsvåg Ekrheim (Sp) og pressa (Grannar)
MERKNADER TIL INNKALLING:	Ingen
MERKNADER TIL SAKLISTE:	Ingen

FØLGJANDE SAKER BLEI HANDSAMA:**SAK 01/21 GODKJENNING AV PROTOKOLL FRÅ MØTE 23.11.20****Sekretariatet si innstilling:**

Protokoll frå møte i Etne kontrollutval 23.11.20 blir godkjent slik han ligg føre.

Handsaming i kontrollutvalet 08.02.21:

Protokollen blei godkjent utan merknader.

Samrøystes vedtak i kontrollutvalet 08.02.21:

Protokoll frå møte i Etne kontrollutval 23.11.20 blir godkjent slik han ligg føre.

SAK 02/21 ORIENTERING FRÅ ADMINISTRASJONEN – KOMMUNALSJEF HELSE OG OMSORG

Sekretariatet si innstilling:

Etne kontrollutval tek gjennomgangen frå kommunaldirektør for helse og omsorg om sitt arbeid og ansvarsområde til orientering.

Handsaming i kontrollutvalet 08.02.21:

Kommunalsjef helse og omsorg Hilde Selland orienterte og viste ein presentasjon. Ho forklarte korleis hennar ansvarsområde er organisert og viste eit organisasjonskart. Eininga har eit budsjett på 118 millionar, med 120 årsverk og 180 tilsette. Kommunalsjefen gjorde greie for, og presenterte nøkkeltal for kvar av sine ansvarsområde. Desse er tenestekontoret, kommuneoverlegen, eining for pleie og omsorg, eining for helse. Samarbeidsavtalar med andre kommunar og andre instansar var også hennar ansvar. Det gjeld mellom anna om miljøretta helsevern, legevakt, Krisesenter Vest IKS, osb.

Ho gjorde greie for HMS handlingsplan, befolkningsutvikling, utfordringsbilete for helse og omsorg og korleis eininga følgjer opp vedteke budsjett.

Kommunalsjefen svara på spørsmål om mellom anna bruk av heile stillingar, lærlingar og utfordringar med rekruttering av legar, sjukepleiarar og andre spesialistar.

Leiar takka for ei god og interessant orientering.

Samrøystes vedtak i kontrollutvalet 08.02.21:

Etne kontrollutval tek gjennomgangen frå kommunaldirektør for helse og omsorg om sitt arbeid og ansvarsområde til orientering.

SAK 03/21 TINGING AV NYTT FORVALTNINGSREVISJONS- PROSJEKT – «TRYGT OG GODT SKULEMILJØ»

Sekretariatet si innstilling:

Etne kontrollutval tingar ein forvaltningsrevisjonsrapport om «Trygt og godt skulemiljø» i samsvar med vedlagte prosjektplass/og med dei endringane som kjem fram i møtet.

Oppdraget tingast frå Deloitte AS innanfor ei rame på 250 timar.

Handsaming i kontrollutvalet 08.02.21:

Forvaltningsrevisor Annbjørg Ryssdal orienterte om framlegget til prosjektplass. Ho gjorde greie for føremål, problemstillingar og metode. Medlemmene var samde om å tinga prosjektet slik det var lagt fram frå revisor.

Samrøystes vedtak i kontrollutvalet 08.02.21:

Etne kontrollutval tingar ein forvaltningsrevisjonsrapport om «Trygt og godt skulemiljø» i samsvar med vedlagte prosjektplass.

Oppdraget tingast frå Deloitte AS innanfor ei rame på 250 timar.

SAK 04/21 INVITASJON TIL DELTAKING I FORVALTNINGS- REVISJON AV HAUGALANDSPAKKEN

Sekretariatet si innstilling:

Etne kontrollutval tar Rogaland fylkesting sin invitasjon til ein forvaltningsrevisjonsundersøking med tema Haugalandspakken til orientering.

Utvalet finn prosjektmandatet interessant og ønskjer å bli halden orientert om arbeidet og dei konklusjonar som vil bli tatt når rapport ligg føre.

Alternativt:

Etne kontrollutval sluttar seg til gjennomføring av ein forvaltningsrevisjonsundersøking med tema Haugalandspakken i samsvar med vedlagt mandat.

Mandatet for undersøkinga godkjennast slik den ligg føre, men med også følgjande tillegg:
..... (må konkretiserast)

Meirkostnader som vil følgje kontrollutvalet sine tilføyningar i prosjektmandatet, er utvalet innforstått blir dekkja av kontrollutvalet, med eit øvre tak på timar..

Rogaland fylkeskommune kontroll- og kvalitetsutval får mynde til å godkjenne tillegg/justeringar i mandatet som følgje av kommunen si deltaking i forvaltningsrevisjonen.

Handsaming i kontrollutvalet 08.02.21:

Utvalssekretæren gjorde greie for saka. Kontroll- og kvalitetsutvalet i Rogaland fylkeskommune har invitert til deltaking i prosjektet. Deltakarkommunane er invitert til å kome med framlegg om eigne problemstillingar, der kommunane sjølv må bære kostnadane.

Ordføraren kommenterte saka. Ho meinte det ikkje var trong for Etne å kome med innspel til fleire problemstillingar.

Medlemmene stetta ordføraren sitt syn. Utvalet vil få rapporten framlagd når den vert klar.

Samrøystes vedtak i kontrollutvalet 08.02.21:

Etne kontrollutval tar Rogaland fylkesting sin invitasjon til ein forvaltningsrevisjonsundersøking med tema Haugalandspakken til orientering.

Utvalet finn prosjektmandatet interessant og ønskjer å bli halden orientert om arbeidet og dei konklusjonar som vil bli tatt når rapport ligg føre.

SAK 05/21 ÅRSMELDING FOR KONTROLLUTVALET 2020

Sekretariatet si innstilling:

Kontrollutvalet godkjenner årsmeldinga for 2020 (med eventuelle endringar som kjem fram i møtet).

Innstilling til kommunestyret:

Etne kommunestyre tek årsmeldinga for 2020 frå kontrollutvalet til orientering.

Handsaming i kontrollutvalet 08.02.21:

Sekretæren gjorde kort greie for årsmeldinga. Utvalet hadde ingen merknader og slutta seg til innhaldet, slik det var lagt fram.

Samrøystes vedtak i kontrollutvalet 08.02.21:

Kontrollutvalet godkjenner årsmeldinga for 2020.

Innstilling til kommunestyret:

Etne kommunestyre tek årsmeldinga for 2020 frå kontrollutvalet til orientering.

SAK 06/21 REFERAT- OG ORIENTERINGSSAKER 08.02.21

1. Statusoversyn pr. februar 2021
2. Protokoll frå representantskapsmøtet i HIM IKS 02.12.20
3. Kronikk i Kommunal rapport 15.12.20 – Kommunale kontrollutval –lokaldemokratiets vaktbikkje

Handsaming i kontrollutvalet 08.02.21:

Sekretæren gjorde greie for referatsakene, inkludert status for vårens konferansar. Utvalet hadde ingen merknader.

Samrøystes vedtak i kontrollutvalet 08.02.21:

Referatsakene 1 – 3 vert tatt til orientering.

YMSE

Ingen saker blei meldt eller tatt opp.

Neste møte: måndag 10.05.21, kl. 13.00

Saker: årsrekneskap, orientering frå kommunalsjef for utvikling og drift og rapport om «Forum for oppvekst i Sunnhordland».

Etne/Aksdal, 08.02.21

Tollef Rullestad
Kontrollutvalsleiar

Odd Gunnar Høie
Utvalssekretær

SAKSGANG		
Utval	Møtedato	Saksnr
Kontrollutvalet	10.05.21	08/21

Saksansvarleg:	Arkivkode:	Arkivsak:
Odd Gunnar Høie	033	

ORIENTERING FRÅ ADMINISTRASJONEN – V/KOMMUNALSJEF UTVIKLING OG DRIFT

Sekretariatet sitt framlegg til vedtak:

Etne kontrollutval tek gjennomgangen frå kommunaldirektør for utvikling og drift om sitt arbeid og ansvarsområde til orientering.

Saksorientering

Utvalet vedtok i møtet 18.05.20, sak 11/20 følgjande:

Etne kontrollutval vedtek følgjande plan for orientering om resultatområda og stabsfunksjonane:

21.09.20 fellestenester v/kommunedirektør
23.11.20 oppvekst og kultur v/kommunalsjef Sævik

2021

08.02.21 helse og omsorg v/kommunalsjef Selland
10.05.21 utvikling og drift v/kommunalsjef Lundberg
20.09.21 økonomi v/økonomisjef Ballarin
08.11.21 personalavd. v/personalsjef Kallestadbakken

Tidsramma vert sett til 30 - 40 min. inkludert spørsmål. Sekretariatet får fullmakt til å invitere i ei anna rekkefølge enn slik lista over kommunale leiare er sett opp, dersom den inviterte ikkje har høve til å stille i det aktuelle møtet.

Orienteringane er tenkt å gjere kontrollutvalet betre kjent med kommunen si drift og dei utfordringane kommunen har. Planen/invitasjonen blei sendt kommunedirektøren 26.05.20.

Sekretariatet vil gjere framlegg om følgjande tema (berre rettleiande):

Tenesteområda og tenestetilbod

- Korleis tenesteområda er organisert
- Kva tenester som ligg til tenesteområda

Dei tilsette

- Fordeling på dei ulike tenestene
- Rekruttering av medarbeidarar
- Eventuelle utfordringar når det gjeld rekruttering

Budsjett og rekneskap

- Rammer
- Resultat

Tankar om framtida

- Utfordringar
- Planar

Tidsrama er sett til 30-40 minutt inkludert spørsmål. Dersom nokon av utvalsmedlemmene har innspel eller særskilte ønskjer om emne eller spørsmål, må dei varsle sekretariatet om det før møtet.

Aksdal, 03.05.21

Odd Gunnar Høie
Seniorrådgjevar/utvalssekretær

SAKSGANG		
Utval	Møtedato	Saksnr.
Kontrollutvalet	10.05.21	09/21
Formannskapet	01.06.21	
Kommunestyret	10.06.21	

Saksansvarleg:	Arkivkode:	Arkivsak:
Odd Gunnar Høie	212	

UTTALE TIL ÅRSREKNESKAP OG ÅRSMELDING FOR 2020

Sekretariatet sitt framlegg til vedtak og innstilling:

Etne kontrollutval vedtek uttale til årsrekneskap og årsmelding 2020 slik den ligg føre (med desse endringane/tillegg).

Kontrollutvalet tilrår at Etne kommunestyre godkjenner årsrekneskapen og årsmeldinga for 2020.

Vedlegg:

1. Framlegg til uttale frå kontrollutvalet til årsrekneskapen 2020
2. Revisjonsmelding for 2020 frå Deloitte AS,
3. Revisjonsrapport – frå Deloitte AS, dagsett 15.04.21
4. Årsrekneskapen 2020 (eige hefte)
5. Årsmelding 2020 (eige hefte)

Innleiing

Sekretariatet vil vise til vedlagte dokument. Heile rekneskapen med notar og årsrapport for 2020 ligg også på kommunen si nettside.

Forutan revisor, vil også kommunedirektør og økonomisjef delta under handsaminga av saka.

Bakgrunn

Kontrollutvalet skal etter kommunelova § 14-3 tredje ledd gje uttale om årsrekneskapet og årsmeldinga. Uttalen skal oversendast til kommunestyret med kopi til formannskapet. Uttalen må vere klar før formannskapet skal gje si innstilling til årsrekneskapet og årsmeldinga.

Vidare står det også i forskrift om kontrollutval og revisjon § 3:

«Kontrollutvalget skal uttale seg til kommunestyret eller fylkestinget om årsregnskapene og årsmeldingen før formannskapet eller fylkesutvalget innstiller til vedtak».

Rekneskapen må difor fyrst leggjast fram for kontrollutvalet før det vert handsama i formannskapet.

Kontrollutvalet skal også sjå til at rekneskapsrevisor sine påpekingar etter kommunelova § 24-7 til § 24-9 blir retta eller følgt opp. Dersom påpekingane ikkje blir retta eller følgt opp, skal kontrollutvalet rapportere det til kommunestyret.

Frist for rekneskapsrevisor til å gje revisjonsmelding til kommunestyret er seinast 15. april i følgje § 24-8. Administrasjonen har frist med levering av årsrekneskapen seinast 22. februar og årsmelding innan 31. mars. Revisor sin frist er sett til 15. april.

Det er opp til kontrollutvalet sjølv å bestemme kva uttalen skal innehalde. Lova eller forskrifta stiller ikkje konkrete krav til kva uttalen skal innehalde, utover at den skal knytte seg til forhold i årsrekneskapen eller årsmeldinga og tilhøyrande revisjonsberetning.

Det følgjer imidlertid av lova at kontrollutvalet si uttale skal inngå i grunnlaget for kommunestyret si handsaming av og vedtak om årsrekneskap og årsmelding. Kontrollutvalet si uttaleplikt må ses i ljøs av dette, og uttalen skal såleis knytte seg til forhold ved årsrekneskapet eller årsmeldinga.

Det primære utgangspunktet for kontrollutvalet sin uttale vil dermed vere dei feil og manglar eller andre forhold som rekneskapsrevisor har tatt opp i tilknytning til rekneskapsrevisjonen, jf. koml. § 24-5 til § 24-8.

Kontrollutvalet har eit ansvar for at det vert ført kontroll med økonomiforvaltninga. Dette kontrollansvaret gjeld økonomiforvaltninga generelt, og går utover kontrollen med sjølve rekneskapen og årsmeldinga som regnskapsrevisor har ansvar for. Kontrollutvalet si plikt til å uttale seg om årsrekneskapen og årsmeldinga inneberer *ikkje* eit krav om at kontrollutvalet skal uttale seg om kommunens økonomiforvaltning generelt, utover det som gjeld forhold ved årsrekneskapet eller årsmeldinga.

Det bør framkomme i uttalen om revisor har tatt atterhald eller har merknader i revisjonsberetninga eller har avgitt ein normalberetning. Det bør vurderast om dei formelle krava til årsmelding er følgt, jf. § 14-7 om kva ein årsmelding skal gjere greie for.

Hovudformålet med økonomiforvaltninga etter kommunelova § 14-1 er å ivareta økonomisk handleevne. Kommunestyret skal sjølv vedta finansielle måltall for utviklinga av kommunens økonomi, og vil normalt omtale utviklinga i finansielle måltall i årsmeldinga, jf. kommuneloven § 14-7 punkt a).

Kontrollutvalet kan velje å kommentere utviklinga av måltalla. Det same gjeld kommunens økonomiske situasjon som heilskap, men dette må basera seg på årsmeldinga og må vere ei nøktern vurdering frå kontrollutvalet si side. Det er kommunestyret som har stått for alt låneopptak i ein kommune og kontrollutvalet skal ikkje kritisere slike disposisjonar.

Dersom frist for avgi årsrekneskapen eller årsmeldinga ikkje vert følgt, bør dette vurderast tatt inn i kontrollutvalet si uttale.

Det er formannskapet som skal avgi innstilling når det gjeld årsrekneskap og årsmelding.

Kontrollutvalet kan til dømes ha følgjande avslutning i sin uttale:

Kontrollutvalget er ikke kjent med andre forhold, fremkommet i dialog med revisor, som kunne hatt betydning for utvalgets uttalelse, jf. kommuneloven § 11-2. 5

Kontrollutvalget anbefaler at kommunestyret godkjenner årsregnskapet og årsmeldinga.

Grunnlag for kontrollutvalet sin uttale

Grunnlaget for handsaminga i kontrollutvalet er Etne kommune sitt avlagde årsrekneskap for 2020 og notar, revisjonsmeldinga, revisjonsrapport og kommunedirektøren sin årsmelding.

Årsrekneskapen

Rekneskapen for 2020 viser kr 388 283 449 til fordeling drift. Brutto driftsresultat (tilhøvet mellom driftsutgifter inkl. avskrivningar og driftsinntekter inkl. skatteinntekter og rammeoverføringar) ble på minus 13,2 mill. kroner, 10,6 mill. kr meir enn regulert budsjett.

Netto driftsresultat er brutto driftsresultat justert for finansinntekter og finanskostnader. Netto driftsresultat blei på minus 13 mill. kr mot regulert budsjett på minus 3,8 mill.kr. Det utgjør minus 4,3 % av samla driftsinntekter.

Resultatet enda 12 mill. kroner lågare enn budsjettert. I 2020 fekk Etne kommune 107,4 mill. i skatteinntekter, formues- og inntektsskatt og 21,3 mill. i eideomsskatt. Koronapandemien har òg påverka kommunerekneskapen. Både kostnadane og inntektene auka som følge av pandemien.

Netto driftsresultat i prosent av driftsinntektene blir nytta som et mål på økonomisk handlingsfridom. Teknisk berekningsutval (TBU) og KS tilrår at denne storleiken over tid bør liggje på rundt 1,75 prosent for å ha ein sunn økonomi. I 2019 var netto driftsresultatet på minus 0,3 %, og i 2020 er det minus 4,3 %. Resultata for dei to siste år ligg under det TBU tilrår.

Pr 31.12.2020 har Etne kommune ei langsiktig gjeld, utanom pensjonsforpliktingane, på 317,9 millionar kroner. Startlån utgjør om lag 17,6 millionar kroner av gjelda. Totalt sett utgjør Etne kommune si langsiktige gjeld, eksklusiv pensjonsforpliktingar 65,2 % av kommunens brutto driftsinntekter.

Landet generelt

KOSTRA-tala frå SSB viser eit samla netto driftsresultat i snitt på 2,4 % i 2020. Det er ei auke frå 2019. [Teknisk beregningsutvalg \(TBU\)](#), kor Kommunaldepartementet og KS er representert, har definert netto driftsresultat som det viktigaste nøkkeltalet for kommunane sin økonomi. Både KOSTRA-tall og rekneskapsundersøking til KS visar at spreinga i netto driftsresultat er stor.

59 avslutta koranaåret 2020 med eit negativt netto driftsresultat, i følgje SSB. I fjor var det 179 kommunar, så ein klår forbetring. Samstundes ligg 200 av kommunane øve det tilrådde nivået på 1,75 % for solid drift.

Driftsresultata blant dei andre kommunane på Haugalandet ligg frå 0,9 (Bokn) til 9,1 %, dei fleste mellom 4-6 %.

Investeringsrekneskapen

Sum utgifter i investeringsrekneskapen i 2020 er på 32,5 mill. kr. Regulert budsjett var på 28,9 millionar kroner. Avviket mellom budsjett og rekneskap skuldast i all hovudsak tidsforskyving av investeringar.

Notar

For at rekneskapen skal gje brukarane så god informasjon som mogleg er det viktig at tala i rekneskapen blir supplerte med notar som gjev tydeleg henvisning til kva element i årsrekneskapen dei knyter seg til. Vidare er det i KRS (kommunal rekneskapsstandard) nr 6 lista opp ei rekkje notar som bør vera med i rekneskapen. Notane som er utarbeidde til rekneskapen i år er nokolunde dei same som tidligare år.

Årsmelding/årsrapport

Etter lova skal det leggjast fram ei årsmelding/-rapport som skal gi opplysningar om tilhøve som ikkje går fram av rekneskapen og som er viktige i vurderinga av kommunen si økonomiske stoda og resultatet av verksemda, samt om andre forhold av vesentleg tyding for kommunen.

Den skal gjere greie for følgjande:

- a) *forhold som er viktige for å bedømme **den økonomiske utviklingen** og stillingen, og om den økonomiske utviklingen og stillingen ivaretar den økonomiske handleevnen over tid,*
- b) *vesentlige beløpsmessige **avvik mellom årsbudsjettet og årsregnskapet**, og vesentlige avvik fra kommunestyrets eller fylkestingets premisser for bruken av bevilgningene,*
- c) *virksomhetens **måloppnåelse og andre ikke-økonomiske forhold som er av vesentlig betydning** for kommunen eller fylkeskommunen eller innbyggerne,*
- d) *tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å **sikre en høy etisk standard**,*
- e) *den faktiske tilstanden når det gjelder **kjønnslikestilling**,*
- f) *hva kommunen eller fylkeskommunen gjør for å oppfylle **arbeidsgivers aktivitetsplikt etter likestillings- og diskrimineringsloven § 26.***

Årsrapporten gjer utfyllande opplysningar til det talmateriale som går fram av rekneskapen. Forklaringar på avvik er gjort nærare greie for i rapporten.

I årsrapporten har kommunedirektøren kome med følgjande kommentar om økonomien:

Etne kommune fekk eit underliggende negativt netto driftsresultat på kr -3,054 mill./-0,78% i 2020.

Budsjettert resultat var på 1,055 mill./0,27%, og justert netto resultat gjennom året var -3,788mill./-0,98 %.

Det underliggende resultatet er 0,7 mill. betre enn justert netto driftsresultat.

Etne kommune har i 2020 gjennomført fleire korreksjonar i balansen. Desse utgjer 10,01 mill. Korrigeringane gjer at netto driftsresultat blir 13,064 mill. Korrigeringane blir finansiert ved bruk av disposisjonsfond.

Helse og Omsorg har vore under eit stort press i 2020. Dette grunna pandemien, men og etter mange år med overskridingar. Det har i 2020 vore viktig å få eit realitetsorientert budsjett, saman med ei dimensjonering av organisasjonen etter kva som skal leverast i faktisk belegg og belastning i tenestene.

Det har vore fullt belegg på omsorgssenteret gjennom heile året, og det same har vore tilfellet for bemanna bu i både Skånevik og Etne. Ved årets slutt stod det 10 personar på venteliste til langtidsplass på omsorgssenteret

Generelt om innhaldet i ei revisormelding

Atterhald vert brukt når revisor ønskjer å gjera kommunestyret merksam på forhold som påverkar revisor sin konklusjon på den totale rekneskapen. Presisering vert brukt når revisor ønskjer å gjera kommunestyret merksam på forhold som ikkje påverkar revisor sin konklusjon om rekneskapen totalt.

I revisjonsrapport kan revisor komme med merknader om forhold som er av ein slik karakter at han/ho finner grunnlag for å kommentere desse. Kommunedirektøren skal då ha høve til å gje sin uttale.

Revisor si revisjonsmelding

Revisjonen har lagt fram si revisjonsmelding, dagsett 15. april 2021. Revisor har avlagt så kalla rein melding eller standardberetning, dvs. utan atterhald eller presiseringar.

Revisor konkluderer med at:

Etter vår meining er årsrekneskap gitt i samsvar med lov og forskrift, og gir i det alt vesentlege ei dekkande framstilling av den finansielle stillinga til kommunen per 31. desember 2020, og av resultatet for rekneskapsåret som vart avslutta per denne datoen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal rekneskapsskikk i Noreg.

Revisor har, i tillegg til meldinga, også kome med revisjonsrapport nr. 6. Ved interimrevisjonen har dei kartlagt og testa nokre interne kontrollar, vidare utført kontrollar av vesentlege inntekt- og kostnadspostar. Revisjon av årsrekneskapen har i stor grad vore retta mot å verifisere balansepostane pr. 31.12. Revisor har peika på mindre avvik i rapporten, men konkludere med følgjande:

Kommunen har gjennomgåande etablert tilfredsstillande rutinar, og det er ikkje avdekka vesentlege feil eller manglar ved rekneskapsføringa eller årsrekneskapen. Vi opplever dialogen med kommunen som svært open og god, og vi har fått tilgang til all informasjon vi har bede om.

I møtet vil revisor gje ei munnleg orientering om innhaldet om revisjonen gjennom året og av årsoppgjeret.

Meldinga frå revisor dannar grunnlaget for om den oppfølginga kontrollutvalet eventuelt må foreta i medhald av kommunelova § 24-7. Kontrollutvalet skal vurdere om dei vil ha tilbakemelding frå administrasjonen på merknaden i revisjonsrapporten eller noko anna revisjonen tar opp i møtet.

Sekretariatet meiner ut frå det tilsendte ikkje at det er naudsynt å be om nokon tilbakemelding.

Kontrollutvalet sin uttale

KMD (kommunal og moderniseringsdepartementet) har på nyåret 2021 laga eit høyringsutkast og ein rettleier i forhold til uttale frå kontrollutvalet til årsrekneskap og årsmelding. Det som

er vesentleg endra frå regnskapsåret 2020, er at uttalen frå kontrollutvalet også gjeld årsmeldinga.

Med bakgrunn i dette held sekretariatet seg til dei dokumenta (årsmelding/årsrapport) som kommunen har oversendt, og dessutan revisjonsrapport og revisjonsberetning frå revisor.

Vedlagt saka følgjer sekretariatet sitt framlegg til uttale til årsrekneskapen og årsmelding som vedlegg 1.

Kontrollutvalet må elles vurdere om det er forhold i årsrekneskapen dei vil spesielt kommentere i sin uttale til kommunestyret, basert på dokumenta i saka og orienteringa gjeve i møtet.

Aksdal, 03.05.21

Odd Gunnar Høie
Seniorrådgjevar/utvalssekretær

Til kommunestyret i Etne

Kontrollutvalet sin uttale om Etne kommune sin årsrekneskap for 2020

Innleiing

Kontrollutvalet har i møte 10.05.21, sak 9/21 handsama årsrekneskap og årsmelding for 2020 for Etne kommune, samt tilhøyrande revisjonsmelding dagsett 15.04.21.

Rekneskapen består av driftsrekneskap, investeringsrekneskap, balanserekneskap, økonomiske oversyn, noteopplysningar og pliktige budsjettopplysningar.

Grunnlaget for uttalen

Grunnlaget for handsaminga har vore den avlagde årsrekneskapen med notar, revisjonsmelding dagsett 15.04.21, revisjonsrapport nr. 6 dagsett 15.04.21 og kommunedirektøren sin årsmelding 2020. I tillegg har revisor, kommunedirektør og økonomisjef supplert kontrollutvalet med munnleg informasjon om aktuelle problemstillingar under handsaminga av årsrekneskapen i kontrollutvalet.

Kontrollutvalet sin uttale:

Etne kommune har i 2020 eit negativt netto driftsresultat med 13 mill. kr, som utgjer minus 4,3 % av driftsinntektene. Det er eit dårlegare resultat enn i 2019, som var på minus 0,3 %. Resultata i 2019 og 2020 er godt under teknisk berekningsutval sin tilrådde resultatmargin på 1,75%.

Under tilvising til utvalet sin eigen gjennomgang av dokumenta og revisjonsmeldinga for 2020, meiner kontrollutvalet at årsrekneskapen og årsmeldinga for 2020 totalt sett gjer eit forsvarleg uttrykk for resultatet av kommunen si verksemd for 2020 og for kommunen si økonomiske stoda pr. 31.12.20.

Kontrollutvalet er ikkje kjent med andre forhold, som er kome fram i dialog med revisor, som kunne hatt noko å seie for utvalet sin uttale, jf. kommuneloven § 11-2.

Ut over ovannemnde og det som går fram av saksframlegget til kontrollutvalet, samt revisors orientering om årsoppgjeret og revisjonsmeldinga, har ikkje kontrollutvalet merknader til årsrekneskapen til Etne kommune for 2020.

Kontrollutvalet tilrår at kommunestyret godkjenner årsrekneskapen og årsmeldinga for 2020.

Etne, 10.05.21

Tollef Rullestad
Leiar av kontrollutvalet

Kopi: Formannskapet

Til kommunestyret i Etne kommune

MELDING FRÅ UAVHENGIG REVISOR

Utsegn om revisjonen av årsrekneskapen

Konklusjon

Vi har revidert årsrekneskapen for Etne kommune, som viser eit netto negativt driftsresultat på kr 13 064 724. Årsrekneskapen er samansett av balanse per 31. desember 2020, oversikt over løyvingar til drift og investering, økonomisk oversikt drift og oversikt over samla budsjettavvik og årsoppgjersdisposisjonar for rekneskapsåret som vart avslutta per denne datoen, samt notar til årsrekneskapen, medrekna eit samandrag av viktige rekneskapsprinsipp.

Etter vår mening er årsrekneskap gitt i samsvar med lov og forskrift, og gir i det alt vesentlege ei dekkande framstilling av den finansielle stillinga til kommunen per 31. desember 2020, og av resultatet for rekneskapsåret som vart avslutta per denne datoen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal rekneskapsskikk i Noreg.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Noreg, medrekna dei internasjonale revisjonsstandardane (ISA-ane). Våre oppgåver og plikter etter desse standardane er beskrivne under overskrifta *Revisors oppgåver og plikter ved revisjon av årsrekneskapen*. Vi er uavhengige av kommunen, slik det er krav om i lov og forskrift, og har etterlevd dei andre etiske pliktene våre i samsvar med desse krava. Etter vår oppfatning er innhenta revisjonsbevis tilstrekkeleg og føremålstenleg som grunnlag for konklusjonen vår.

Ytterlegare informasjon

Kommunedirektøren er ansvarleg for ytterlegare informasjon. Ytterlegare informasjon består av informasjon i kommunens årsrapport, men ikkje årsrekneskapen og revisjonsmeldinga.

Vår uttale om revisjonen av årsrekneskapen dekkjer ikkje slik ytterlegare informasjon, og vi attesterer ikkje denne informasjonen. Vi viser elles til avsnittet «Konklusjon om årsmeldinga» og «Utsegn om forklaring for vesentlege budsjettavvik» under vår utsegn om andre lovmessige krav.

I samband med revisjonen av årsrekneskapen er det vår oppgåve å lese den ytterlegare informasjonen, for å vurdere om det er vesentleg inkonsistens mellom den og årsrekneskapen eller kunnskap vi har opparbeidd under revisjonen, eller om den tilsynelatande inneheld vesentleg feilinformasjon. Dersom vi hadde konkludert med at den ytterlegare informasjonen inneheld vesentleg feilinformasjon, ville vi rapportert om det. Vi har ikkje noko å rapportere om det.

Kommunedirektøren sitt ansvar for årsrekneskapen

Kommunedirektøren er ansvarleg for å utarbeide årsrekneskapen i samsvar med lov og forskrifter, og for at den gir ei dekkande framstilling i samsvar med lov, forskrift og god kommunal rekneskapsskikk i Noreg. Kommunedirektøren er også ansvarleg for slik intern kontroll han/ho finn naudsynt for å kunne utarbeide ein årsrekneskap som ikkje inneheld vesentleg feilinformasjon, verken som følge av misleg framferd eller feil som ikkje er tilsikta.

Revisor sine oppgåver og plikter ved revisjonen av årsrekneskapen

Vårt mål med revisjonen er å oppnå tryggande sikkerheit for at årsrekneskapen totalt sett ikkje inneheld vesentleg feilinformasjon, verken som følge av feil eller misleg framferd, og å gi ei revisjonsmelding som inneheld vår konklusjon. Tryggande sikkerheit er ei høg grad av tryggleik, men ingen garanti for at ein revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Noreg, og ISA-ane, alltid vil avdekke vesentleg feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misleg framferd eller feil som ikkje er tilsikta. Feilinformasjon blir vurdert som

vesentleg dersom den åleine eller samla, innanfor rimeleg grenser, kan forventast å påverke økonomiske avgjerder som brukarane tar, basert på årsrekneskapen.

Som del av ein revisjon i samsvar med lov, forskrift, god revisjonsskikk i Noreg og ISA-ane, utøver vi profesjonelt skjønn og viser profesjonell skepsis gjennom heile revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoane for vesentleg feilinformasjon i årsrekneskapen, enten det skuldast misleg framferd eller feil som ikkje er tilsikta. Vi utformar og gjennomfører revisjonshandlingar for å handtere slike risikoar, og hentar inn revisjonsbevis som er tilstrekkelege og formålstenlege som grunnlag for konklusjonen vår. Risikoen for at vesentleg feilinformasjon som følgje av misleg framferd ikkje blir avdekket, er høgare enn risikoen for feilinformasjon som skuldast feil som ikkje er tilsikta, sidan misleg framferd kan innebere samarbeid, forfalsking, bevisste utelatingar, feil presentasjonar, eller brot på interne kontrollrutinar.
- opparbeider vi oss ei forståing av intern kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlingar som er føremålstenlege etter tilhøva, men ikkje for å gi uttrykk for ei meining om effektiviteten av kommunen sin interne kontroll.
- evaluerer vi om rekneskapsprinsippa som er brukte, er føremålstenlege, og vi vurderer om rekneskapsestimata og tilhøyrande noteopplysningar som er utarbeidde av kommunedirektøren, er rimelege.
- evaluerer vi den totale presentasjonen, strukturen og innhaldet i årsrekneskapen, tilleggsopplysningane, og om årsrekneskapen representerer dei underliggjande transaksjonane og hendingane på ein måte som gir ei dekkande framstilling.
- hentar vi inn tilstrekkeleg og formålstenleg revisjonsbevis om den finansielle informasjonen til rekneskapseiningane som inngår i konsolidert årsrekneskap, for å kunne gi uttrykk for ei meining om den konsoliderte årsrekneskapen. Vi er ansvarlege for å leie, følgje opp og gjennomføre revisjonen av den konsoliderte årsrekneskapen. Vi åleine er ansvarlege for vår revisjonskonklusjon.

Vi kommuniserer med kontrollutvalet og kommunedirektøren, mellom anna om det planlagde omfanget av revisjonen og til kva tid revisjonsarbeidet skal utførast. Vi utvekslar også informasjon om tilhøve av betyding som vi har avdekket i løpet av revisjonen, samt om eventuelle svakheiter av betyding i den interne kontrollen.

Utsegn om andre lovmessige krav

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på revisjonen vår av årsrekneskapen slik den er omtalt ovanfor, og kontrollhandlingar vi har funne nødvendige etter internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikkje er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», meiner vi at leiinga har oppfylt si plikt til å sørgje for ordentleg og oversiktleg registrering og dokumentasjon av kommunen sine rekneskapsopplysningar, i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Noreg.

Konklusjon om årsmeldinga

Basert på revisjonen vår av årsrekneskapen slik den er omtalt ovanfor, meiner vi at årsmeldinga inneheld dei opplysningane som lov og forskrift krev, og at opplysningane om økonomi i årsmeldinga stemmer overeins med årsrekneskapen.

Utsegn om forklaring for vesentlege budsjettavvik

Vi har utført eit attestasjonsoppdrag som skal gje moderat sikkerheit, knytt til Etne kommune si forklaring for vesentlege budsjettavvik, enten det skuldast beløpsmessige avvik eller avvik frå kommunestyret sine premisser for bruken av løyvingane.

Konklusjon

Basert på dei utførte handlingane og innhenta bevis, er vi ikkje blitt kjende med forhold som gjev grunn til å tru at årsmeldinga ikkje gir dekkande opplysningar om vesentlege budsjettavvik.

Kommunedirektøren sitt ansvar for å forklare budsjettavvik

Kommunedirektøren er ansvarleg for å etablere administrative rutinar som sørgjer for at det blir utarbeidd og iverksett rutinar som sikrar at alle vesentlege budsjettavvik blir identifisert og forklart. Dette gjeld både beløpsmessige rammer og vedtekte premisser for bruken av løyvingane. I årsmeldinga skal kommunedirektøren forklare vesentlege

beløpsmessige avvik mellom årsbudsjettet og årsrekneskapen, og vesentlege avvik frå kommunestyret eller fylkestinget sine premisser for bruken av løyvingane.

Våre oppgåver og plikter

Vår oppgåve er å sjå etter om årsmeldinga gir dekkande opplysningar om vesentlege beløpsmessige avvik frå årsbudsjettet og vesentlege avvik frå kommunestyret eller fylkestinget sine premisser for bruken av løyvingane. Vi skal gje ei fråsegn om årsmeldinga på grunnlag av bevisa vi har henta inn. Vi har utført vårt attestasjonsoppdrag med moderat sikkerheit i samsvar med reglane i kommunelova og RSK 302 Kontroll av vesentlege budsjettavvik. Standarden krev at vi planlegg og gjennomfører oppdraget for å oppnå moderat sikkerheit for om det ligg føre dekkande opplysningar om vesentlege budsjettavvik i årsmeldinga.

Utføring av eit attestasjonsoppdrag som skal gje moderat sikkerheit i samsvar med RSK 302, inneber å utføre handlingar for å innhente bevis for om det er avvik frå budsjettvedtak, både beløpsmessige avvik og avvik frå kommunestyret eller fylkestinget sine premisser for bruken av løyvingane, og om det i årsmeldinga er gitt dekkande opplysningar om årsakene til avvika. Revisor sitt skjøn avgjer typen, tidspunktet for og omfanget handlingar. Moderat sikkerheit har klart lågare sikkerheitsgrad enn tryggande sikkerheit, og vi gir derfor ikkje uttrykk for same nivå av sikkerheit i attestasjonen, som i konklusjon om årsrekneskapen i revisjonsmeldinga. Vi meiner at vi har innhenta tilstrekkeleg og føremålstenleg bevis som grunnlag for konklusjonen vår.

Haugesund 15. april 2021

Deloitte AS

Else Holst-Larsen

statsautorisert revisor

Kopi:

Kontrollutvalget

Formannskapet/fylkesutvalget

Kommunedirektøren/

Kommune-/fylkesrådet

Etne kommune
Att.: Kontrollutvalget
Rådhuset
Sjoarvegen 2,
5590 Etne

Revisjonsrapport nr. 6
(journalføres)

15.04.2021

REVISJONSRAPPORT 2020

1 Innleiing

Vi har avslutta revisjonen av rekneskapen for 2020, og vil nytta høvet til å gje ei kort tilbakemelding om revisjonsarbeidet, og formidla observasjonar som det etter vår vurdering er viktig at leiinga i kommunen er informert om.

Vi har gjennomført dei revisjonshandlingane vi har sett som nødvendige for å få stadfesta at årsrekneskapen ikkje inneheld vesentlege feil eller manglar og som grunnlag for vår revisjonsmelding.

Deloitte utfører ein risikobasert revisjon. Dette inneber at kontrollmetodar og kontrollomfang vert tilpassa risikoen i organisasjon og rutinar. Vi kartlegg og vurderer difor dei viktigaste økonomi- og rekneskapsrutinane for å identifisera kor det er størst risiko for feil i rekneskapsrapporteringa.

Vi vil presisera at det er leiinga i kommunen som er ansvarleg for å etablera og gjennomføra ein tilfredsstillande intern kontroll. Som ein del av dette skal leiinga sjå til at rekneskapsføringa er i samsvar med lover og forskrifter og at formuesforvaltninga er ordna på ein trygg måte.

Kommunen har gjennomgåande etablert tilfredsstillande rutinar, og det er ikkje avdekka vesentlege feil eller manglar ved rekneskapsføringa eller årsrekneskapen. Vi opplever dialogen med kommunen som svært open og god, og vi har fått tilgang til all informasjon vi har bede om.

2 Revisjonen gjennom året

Ved interimrevisjonen har vi på nokre utvalde rekneskapsområde kartlagt og testa om vesentlege interne kontrollar har fungert i heile rekneskapsperioden. I tillegg har vi nytta analysar og kontrolltestar som grunnlag for å vurdere kvaliteten på rekneskapen. Vidare har vi utført kontroll av vesentlege inntekts- og kostnadspostar i rekneskapen.

Vi har ikkje avdekka forhold som var av ein slik karakter eller storleik at dei fører til uvisse med omsyn til den framlagde årsrekneskapen.

Dokumentasjonen på årsrekneskapen som er blitt lagt fram for revisjon har hatt tilfredsstillande kvalitet.

3 Revisjonen av årsoppgjeret

Revisjonen av årsrekneskapen har i stort grad vore retta mot å verifisera balansepostane pr. 31.12. Vi har lagt vekt på å kontrollere at inntekter og gjeld er fullstendige og at eigedelar og utgifter er gyldige. I tillegg har vi avstemt/kontrollert større inntektspostar, som skattar, rammeoverføringar og andre statlege tilskot, og vesentlege kostnader/utbetalingar, som løn, tilskot, avdrag og avskrivningar.

4 Bokføringslova og dokumentasjon av rekneskapen

Bokføringslova (Lov 2004-11-19 nr 73) og bokføringsforskrifta (Forskrift 2004-12-01 nr. 1558) vart frå 1. januar 2011 gjeldande for kommunar og fylkeskommunar, samt kommunale og fylkeskommunale føretak. Det betyr at desse må følgja alle reglane i bokføringslova § 2 til § 14. Vidare må bokføringsforskrifta kapittel 2 til 7 følgjast.

Bokføringslova med forskrifter inneheld enkelte nye krav samt vidarefører ei rekkje krav frå tidlegare lover og forskrifter. På fleire område betyr lova ei innstramming jamført med tidlegare praksis. Bokføringslova § 4 gjev 10 grunnleggjande bokføringsprinsipp som skal følgjast.

I all hovudsak er betydelege balansepostar pr 31.12. tilfredstillande dokumentert, men det er eit avvik mellom anleggsregisteret og rekneskapen og vi anbefaler kommunen å korrigere avviket. I tillegg er det og andre avvik som kunne vært unngått dersom den overordna kontrollen hadde vært styrka.

5 Sjølvkost

Renkeskapen er avslutta med et overskot på avlupsområdet. Deler av overskotet er fra 2013 og vi minner om at overkot skal disponerast over ein 3-5 års periode.

6 Rammetilskot

Feil i periodisering av rammetilskot i 2019 får effekt også i 2020. Årsaka er at utjamning for desember 2019 (som var negativ) vart ikkje er bokført før i 2020 og svekkar årets resultat.

7 Avskrivning anleggsmidla

Det er avdekket noko lavere avskrivning enn forventet, noko som i følge kommunen skuldast at der ligg prosjekter tilbake til 2012 i anleggsmodulen som ikkje er tilknytte anlegg, beløp relatert til 2020 er TNOK 787.

Feilen er under grensa for vesentlege feil på MNOK 5, men er over grensa for kva som skal rapporteras til kontrollutvalget.

Vi anbefaler at forholdet blir rettet opp i og at ein sørger for at der ikkje vert liggjande prosjekt i modulen som ikkje vert knytte til anlegg i framtida.

Avvika er ein indikasjon på svak intern kontroll, og kunne blitt fanga opp av gode avstemmingsrutinar.

8 Avstemming av merverdiavgift

Det er avdekket avvik mellom opprinneleg momsoppgave og det som er ført på tilhørande balansekonto i rekneskapen.

Feilen er ein bokføringsfeil og er fanga opp og retta i 1. termin 21 og er under grensa for vesentlege feil på MNOK 5, men er over grensa for kva som skal rapporteras til kontrollutvalget.

Det blei samt avdekka avvik ved kontroll av momskompensasjon 6T 2020 grunna omposteringar. Feilen er retta opp i 1. termin 2021. Beløpet på TNOK 740 336 i grunnlag er under grensa for vesentlege feil, men over grensea for kva som skal rapporteras til kontrollutvalget.

Vi anbefaler at kommunen jobber med å få på plass gode kontroll og avstemmingsrutiner i forkant av avslutting av termin slik at korrigeringsane først i riktig periode, og at ein kontrollerer avstemmingene mot tilhørende balansekonti for å sikre at det blir riktig. Vi anbefaler og at kommunen tar ut grunnlaget for momskompensasjon for gjennomgang av mulige omposteringer/korrigeringer.

Avvika er ein indikasjon på svak intern kontroll, og kunne blitt fanga opp av tidsriktige avstemmingsrutinar.

9 Avslutning

Dersom noko skulle vere uklårt i framstillinga ovanfor, eller at det er trong for hjelp i samband med konkretisering og gjennomføring av tilrådte tiltak eller andre forhold, står vi gjerne til teneste.

Med venleg helsing
Deloitte AS

Else Holst-Larsen
statsautorisert revisor

PENNEO

*Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument signert med "Penneo"™ - sikker digital signatur".
De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.*

"Med min signatur bekrefter jeg alle datoer og innholdet i dette dokument."

Else Holst-Larsen

Statsautorisert revisor

Serienummer: 9578-5992-4-2705162

IP: 217.173.xxx.xxx

2021-04-26 13:22:42Z

Penneo Dokumentnøkkel: 8NSIX-V6U7M-86PKX-EA86C-ATL IC-6WYVE

Dokumentet er signert digitalt, med **Penneo.com**. Alle digitale signatur-data i dokumentet er sikret og validert av den datamaskin-utregnede hash-verdien av det opprinnelige dokument. Dokumentet er låst og tids-stemplet med et sertifikat fra en betrodd tredjepart. All kryptografisk bevis er integrert i denne PDF, for fremtidig validering (hvis nødvendig).

Hvordan bekrefter at dette dokumentet er originalen?

Dokumentet er beskyttet av ett Adobe CDS sertifikat. Når du åpner dokumentet i

Adobe Reader, skal du kunne se at dokumentet er sertifisert av **Penneo e-signature service** <penneo@penneo.com>. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret.

Det er lett å kontrollere de kryptografiske beviser som er lokalisert inne i dokumentet, med Penneo validator - <https://penneo.com/validate>

SAKSGANG		
Utval	Møtedato	Saksnummer
Kontrollutvalet	10.05.21	10/21
Saksansvarleg:	Arkivkode:	Arkivsak:
Odd Gunnar Høie	212	

FORENKLA ETTERLEVINGSKONTROLL FOR 2020 – REVISOR SI ATTESTASJON OM ØKONOMIFORVALTNINGA

Sekretariatet sitt framlegg til vedtak:

Etne kontrollutval tar revisor si attestasjonsuttale om etterleving av økonomiforvaltninga for 2020 til orientering.

Vedlegg: Attestasjonsuttale om økonomiforvaltninga for Etne kommune – frå Deloitte AS, dagsett 15.04.21

Bakgrunn

Ifølgje ny kommunelov § 24-9 skal «regnskapsrevisor se etter om kommunens økonomiforvaltning i hovedsak foregår i samsvar med bestemmelser og vedtak.

Revisor skal basere oppgaven på en risiko- og vesentlighetsvurdering, som skal legges fram for kontrollutvalget. Revisor skal innhente tilstrekkelig informasjon til å vurdere om det foreligger brudd på lover, forskrifter eller vedtak, der bruddet er av vesentlig betydning for økonomiforvaltningen.

Revisor skal senest 30. juni avgi en skriftlig uttalelse til kontrollutvalget, med kopi til kommunedirektøren, om resultatet av kontrollen».

Dette vert kalla forenkla etterlevingskontroll med økonomiforvaltninga. Lovforarbeida visar til intensjonen med dette at revisor innanfor ei avgrensa ressursramme kan bidra til å førebygge svakheiter og sikre at kommunen følgjer sentrale bestemmelser og vedtak på økonomiområdet. Dette vil byggje opp under god økonomiforvaltning, openheit og tillit til forvaltningspraksis og kan også gje kontrollutvalet eit betre grunnlag til å tinge forvaltningsrevisjon og andre undersøkingar.

Det er sagt at revisor skal ha ei brei tilnærming, men likevel at kontrollen skal gjerast innanfor ei avgrensa ressursramme. Dette vil mellom anna krevje ei god risiko- og vesentlegvurdering hos revisor.

Det er mellom anna vist til eksemplar på områder/tema for mulig forenkla etterlevingskontroll innan:

- Sjølvkost
- Offentlege anskaffingar
- Offentleg støtte
- Etterleving GDPR
- Driftstilskot til private barnehagar
- Tilskot/overføringar til private
- Kontraktsoppfølging.

Uttalen for 2020

Deloitte AS har gjeve si uttale, dagsett 15.04.21 for Etne kommune om perioden 01.01-31.12.20. Attestasjonsuttalen er vedlagt saksframlegget.

Revisor konkluderer med:

«Basert på de utførte handlingene og innhentede bevis er vi ikke blitt oppmerksomme på forhold som gir oss grunn til å tro at Etne kommune ikke i det alt vesentlige har etterlevd bestemmelsene i regelverket.

Denne uttalelsen er utelukkende utarbeidet for å gi kontrollutvalget et bedre grunnlag for å ivareta sitt ansvar med økonomiforvaltningen og til Etne kommunes informasjon, og er ikke nødvendigvis egnet til andre formål».

Revisor vil i tillegg gje ei munnleg orientering til utvalet.

Konklusjon:

Dersom det ikkje kommer fram noko spesielt i møtet, vil sekretariatet tilrå at kontrollutvalet tar informasjonen frå Deloitte til orientering

Aksdal, 03.05.21

Odd Gunnar Høie
Seniorrådgjevar/utvalssekretær

Til

Kontrollutvalget i Etne kommune

UAVHENGIG REVISORS ATTESTASJONSUTTAELSE OM ETTERLEVELSE AV BESTEMMELSER OG VEDTAK FOR ØKONOMIFORVALTNINGEN

Vi har utført et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet, i forbindelse med Etne kommunes etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen.

Vi har kontrollert perioden fra 01.01.2020 – 31.12.2020.

Ledelsens ansvar for etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen

Kommunedirektøren er ansvarlig for å etablere administrative rutiner som sørger for at økonomiforvaltningen utøves i tråd med bestemmelser og vedtak, og at økonomiforvaltningen er gjenstand for betryggende kontroll.

Vår uavhengighet og kvalitetskontroll

Vi har utført oppdraget i samsvar med etiske retningslinjer for revisjonsselskapet, som inneholder uavhengighetskrav og andre krav basert på grunnleggende prinsipper om integritet, objektivitet, faglig kompetanse og tilbørlig aktsomhet, fortrolighet og profesjonell opptreden.

I samsvar med internasjonal standard for kvalitetskontroll (ISQC 1 Kvalitetskontroll for revisjonsfirmaer som utfører revisjon og forenklet revisorkontroll av regnskaper samt andre attestasjonsoppdrag og beslektede tjenester) har Deloitte AS et tilstrekkelig kvalitetskontrollsystem, herunder dokumenterte retningslinjer og rutiner for etterlevelse av etiske krav, faglige standarder og krav i gjeldende lovgivning og annen regulering.

Våre oppgaver og plikter

Vår oppgave er å avgi en uttalelse om etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen på grunnlag av bevisene vi har hentet inn. Vi har utført vårt attestasjonsoppdrag med moderat sikkerhet i samsvar med kommunelovens regler og RSK 301 Forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen. Standarden krever at vi planlegger og gjennomfører oppdraget for å oppnå moderat sikkerhet for hvorvidt det foreligger vesentlige feil eller mangler ved etterlevelse av bestemmelser og vedtak i kommunens økonomiforvaltning.

Vi baserer oppgaven på en risiko- og vesentlighetsvurdering som er lagt frem for kontrollutvalget.

Utføring av et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet i henhold til RSK 301, innebærer å utføre handlinger for å innhente bevis for at bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen etterleves. Typen, tidspunktet for og omfanget av de valgte handlingene er gjenstand for revisors skjønn. Moderat sikkerhet har klart lavere sikkerhetsgrad enn betryggende sikkerhet, og vi gir derfor ikke uttrykk for samme nivå av sikkerhet som i en revisjonsberetning.

Vi mener at vi har innhentet tilstrekkelig og hensiktsmessig bevis som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Basert på de utførte handlingene og innhentede bevis er vi ikke blitt oppmerksomme på forhold som gir oss grunn til å tro at Etne kommune ikke i det alt vesentlige har etterlevd bestemmelsene i regelverket.

Denne uttalelsen er utelukkende utarbeidet for å gi kontrollutvalget et bedre grunnlag for å ivareta sitt ansvar med økonomiforvaltningen og til Etne kommunes informasjon, og er ikke nødvendigvis egnet til andre formål.

Haugesund, 15. april 2021
Deloitte AS

Else Holst-Larsen
statsautorisert revisor

SAKSGANG		
Utval	Møtedato	Saksnummer
Kontrollutvalet	10.05.21	11/21
Kommunestyret	10.06.21	

Saksansvarleg:	Arkivkode:	Arkivsak:
Odd Gunnar Høie	216	

FORVALTNINGSREVISJONSRAPPORT – «FORUM FOR OPPVEKST I SUNNHORDLAND (FOS)»

Sekretariatet sitt framlegg til vedtak og innstilling til kommunestyret:

1. Etne kommunestyre tar den framlagte forvaltningsrevisjonsrapporten «Forum for oppvekst i Sunnhordland» frå KPMG til orientering.
2. Rapporten vert oversendt kommunedirektøren for vidare oppfølging av rapporten sine tilrådingar.
3. Kommunedirektøren gjer tilbakemelding til kommunestyret via kontrollutvalet om oppfølging av rapporten innan 6 månader etter at kommunestyret har gjort sitt vedtak.

Vedlegg: Rapport - forvaltningsrevisjon –«FOS», utarbeida av KPMG AS, mars 2021

Samandrag

Det er gjennomført forvaltningsrevisjon av Forum for oppvekst i Sunnhordland (FOS). Den har vore felles for kommunane Bømlo, Sveio, Fitjar, Kvinnherad, Stord og Etne. Føremålet med forvaltningsrevisjonen er å kartlegge kva rammer FOS opererer under og å kartlegge og vurdere erfaringane med og resultata til FOS.

Forvaltningsrevisjonen har vore forbetningsorientert, og vil ha som føremål å gje tilrådingar om tiltak dersom forvaltningsrevisjonen avdekkjer forbetningsområde. Det vert tilrådd at kontrollutvala ber kommunedirektør om tilbakemelding på forvaltningsrevisjonsrapporten.

Bakgrunn:

Kommunane Bømlo, Sveio, Fitjar, Kvinnherad, Stord og Etne samarbeider om Forum for oppvekst i Sunnhordland (FOS). Kontrollutvalet i Stord kommune bad i 2020 om opplysningar om FOS frå kommuneadministrasjonen i Stord kommune. På bakgrunn av informasjonen ønskte utvalet at det blei gjennomført ein forvaltningsrevisjon relatert til forumet, og inviterte alle samarbeidskommunane med på ein felles revisjon.

Etne kontrollutval vedtok i møtet 18.05.20, sak 9/20 følgjande:

Etne kontrollutval vil delta i felles forvaltningsrevisjon av Forum for oppvekst i Sunnhordland (FOS).

Etne kontrollutval godkjenner ein lott på kr. 35 726 basert på kostnadsdeling blant 6 kommunar, der fastpris utgjør halvparten og innbyggartal halvparten av samla kostnader. I tillegg kan det bli kommunevise utgifter til møte og presentasjon av rapporten.

Etne kontrollutval godkjenner prosjektplanen frå KPMG.

Føremål og problemstillingar

Forvaltningsrevisjonen har hatt slikt føremål:

✓ *Rammene som FOS opererer under*

Det er viktig at samarbeidet i FOS blir regulert av klare rammer. Her vil ein sjå på kva rammer FOS opererer under, kva føringar deltakarkommunane legg for FOS si verksemd og i kva grad FOS etterlev rammer og føringar.

✓ *Kartlegge og vurdere erfaringane med og resultata til FOS*

Her vil ein rette blikket mot resultata til FOS omkring deira kjerneoppgåver knytt til kurs og kompetanseheving. Samstundes vil ein ha eit brukarperspektiv, og sjå på erfaringane som barnehagane, skulane og kommunalt tilsette i oppvekstsektoren i deltakarkommunane har med FOS, og kurs- og kompetansehevingstilbodet dei tilbyr. Her vil ein mellom anna sende ut eit spørreskjema til barnehagane, skulane og kommunalt tilsette i oppvekstsektoren i deltakarkommunane for å kartleggje deira erfaringar med FOS.

Med bakgrunn i føremålet ble det formulert følgjande problemstillingar:

Problemstillingar:

1. *I kva rammer opererer FOS:*

- *Korleis er FOS organisert ?*
- *Kva mål og strategi har FOS ?*
- *Kva slags budsjett og rekneskap har FOS ?*
- *Korleis er den økonomiske situasjonen for FOS ?*
- *Korleis rapporterer FOS til deltakarkommunane ?*
- *Kva slags informasjon går frå FOS til kommunane ? - Kva vedtekter har FOS ?*
- *Kva eigarskapsføringar og eigarskapsstrategi har deltakarkommunane for FOS ?*
- *Kva kjørereglar er etablert knytt til bruk av kommunale midlar i FOS ?*
- *Kva rammar og føringar er etablert for bruk av kommunale ressursar inn i FOS ?*
- *Kva har vore sentrale aktivitetar i FOS i 2019 ?*
- *Korleis medverkar kommunale tilsette innan oppvekstområde i FOS ?*

2. *Kva er oppnådde resultat og erfaringar med FOS:*

- *Korleis opplev barnehagane og skulane at kurs- og kompetansetilbodet frå FOS fungerer?*

- I kva grad opplev barnehagane og skulane å få det kurs og kompetansetilbodet som dei har behov for ?
- I kva grad blir mål og strategiar etterlevd?

Forvaltningsrevisjonen er å vere forbettringsorientert, og har også som føremål å gi tilrådingar om tiltak dersom forvaltningsrevisjonen avdekkjer forbettringsområde.

Rapporten

KPMG har med dette som utgangspunkt gjennomført prosjektet. Rapporten har vore sendt til oppdragskommunane i mars 2021 til uttale. Rapporten skulle vore i haust, men KPMG varsla at arbeidet ville bli forsinka i haust pga sjukdom. Etne kommune har ikkje kome eigen uttale.

KPMG oversendte rapporten til sekretariatet 26.03.21, inkludert høyringsuttale frå Bømlo og Fitjar kommune og dagleg leiar av FOS.

Revisor sine konklusjonar/tilrådingar er tatt inn i rapporten sitt samandrag, som ligg fremst. Kapittel 1 har ei innleiing til rapporten. Her vert føremål, problemstillingar, metode og revisjonskriteria presentert. Kapittel 2 er om FOS. Kapittel 3 er om rammene til FOS og kapittel 4 om resultat og erfaringar.

Tilrådingane går fram av kapittel 5. Uttalene er tatt inn i kapittel 6. I vedlegg 1 følgjer dokumentlist og vedlegg 2 om revisjonskriterier.

Tilrådinga

I kapittel 5 vert det trekt konklusjon av arbeidet og det vert kome med tilrådingar.

Desse er følgjande:

- ***deltakarkommunane bør sikre at samarbeidet er underlagt demokratisk kontroll på ein måte som er hensiktsmessig for den einskilde kommune,***
- ***deltakarkommunane bør vurdere korleis dei kommuniserer moglegheitene for medverknad i høve til FOS til dei tillitsvalde i kommunen.***
- ***deltakarkommunane bør vurdere om det er behov for tydelegare kommunikasjon om kva FOS er og korleis FOS blir styrt, internt i den einskilde kommune,***
- ***deltakarkommunane bør tydeleggjere kva kurs og kompetansehevingstilbod i regi av FOS som dei kan tilby til dei tilsette i oppvekstsektoren.***

Vedtakskompetanse

Det er kontrollutvalet som har ansvar for å gjennomføre slike revisjonar. Det er likevel kommunestyret som har avgjersmynde i saka, etter innstilling frå kontrollutvalet, når revisjonsrapport ligg føre, jf. kommunelova § 23-3.

Vurderingar

KPMG har levert rapport om felles forvaltningsrevisjon gjeldande Forum for oppvekst i Sunnhordland (FOS). Den vart noko forseinka ift. framdriftsplanen, men revisjonsrapporten er no klar og ligg ved som vedlegg til saka.

Sekretariatet har gjort ei vurdering av at rapporten er av god kvalitet ihht. standardkrava til forvaltningsrevisjonsrapportar (RSK 001), og i samsvar med kontrollutvalet si bestilling.

Rapporten sine problemstillingar er ihht. til utvalet si tinging og til vedtatt prosjektplan. Val av revisjonskriterier er relevante sett opp mot problemstillingane og revisor sine vurderingar og tilrådingar er basert på innsamla materiale, revisjonskriteria og dei metodiske avgrensingane. KPMG har nytta metodar som dokumentinnsamling og analyse, intervju og spørjeundersøking. Det er gjennomført intervju med 13 personar.

Av rapporten merkar sekretariatet seg bl.a. desse forholda, som også er omtalt i samandraget:

- Forvaltningsrevisor vurderar at FOS har ein opplevd nytteverdi for den einskilde kommune.
- FOS hadde ikkje ein skriftleg avtale som regulerte samarbeidet mellom kommunane, men det er no utarbeidd ein slik avtale. (Etne kommunestyre vedtok den nye samarbeidsavtalen i møtet i desember, 10.12.20, sak 66/20).
- Det har vore drøfting om samarbeidsform mellom revisor og kommunane.

Forvaltningsrevisor er no av den oppfatning at kommunane har gjort ei grundig vurdering av dei juridiske rammene for samarbeidet, og at det er klargjort at samarbeidet slik det er organisert ikkje er omfatta av føresegna om interkommunalt samarbeid i kommunelova.

- Det er verdt å merka seg opplysningar om tillitsvalde sine merknader og revisor sine vurderingar i samband med det.

Revisjonsrapporten er sendt til dagleg leiar og eigarkommunane til uttale. Av eigarkommunane er det Fitjar kommune og Bømlo kommune som har vald å gje tilbakemelding til revisjonsrapporten. Tilbakemeldingane er integrert i rapporten.

Fråsegn frå dagleg leiar i FOS:

«I rapporten går det fram at det under intervjuet med dagleg leiar i FOS, 2. september 2020, vart knytt usikkerheit til om FOS sitt system for tilsyn i barnehagar og gjennomføring av munnleg eksamen måtte inn under vertskommunesamarbeid. Det har sidan den tid vore avklara med KS som har vært tydelege på at FOS ikkje trengte eit vertskommunesamarbeid.

Vi er difor p.t. av den oppfatning at FOS ikkje er nøyde til å organisere tilsyn i barnehagar og gjennomføring av munnleg eksamen som vertskommunesamarbeid».

Bømlo og Stord kontrollutval har allereie i april 2021 handsama rapporten og deira innstilling er følgjande til kommunestyret:

Kommunestyret ber kommunedirektøren om:

- 1. Sikre at samarbeidet er underlagt demokratisk kontroll på ein måte som er hensiktsmessig for den einskilde kommune.*
- 2. Sørge for at ein vurderer korleis kommunen kommuniserer moglegheitene for medverknad i høve til FOS til dei tillitsvalde i kommunen.*
- 3. Sikre at det vert vurdert om det er behov for tydelegare kommunikasjon om kva FOS er og korleis FOS blir styrt.*
- 4. Sikre at ein tydeleggjere kva kurs og kompetansehevingstilbod i regi av FOS som dei kan tilby til dei tilsette i oppvekstsektoren.*
- 5. At kommunedirektøren kjem med tilbakemelding på tilrådinga ovanfor til kontrollutvalet, med frist til 08.09.2021.*

Fitjar, Kvinneherad og Sveio kontrollutval vil handsama rapporten i løpet av mai månad.

Konklusjon

Kontrollutvalet har eit særskilt ansvar for å følgje opp at kommunestyret sine vedtak i samband med handsaming av rapportar om forvaltningsrevisjon vert følgd opp. Det vert vist til kommunelova § 23-2, e) der det står:

«kontrollutvalget skal påse at e) vedtak som kommunestyret eller fylkestinget treffer ved behandling av revisjonsrapporter, blir fulgt opp.»

Forslag til innstilling i saksframlegget, byggjer på forslag i rapporten.

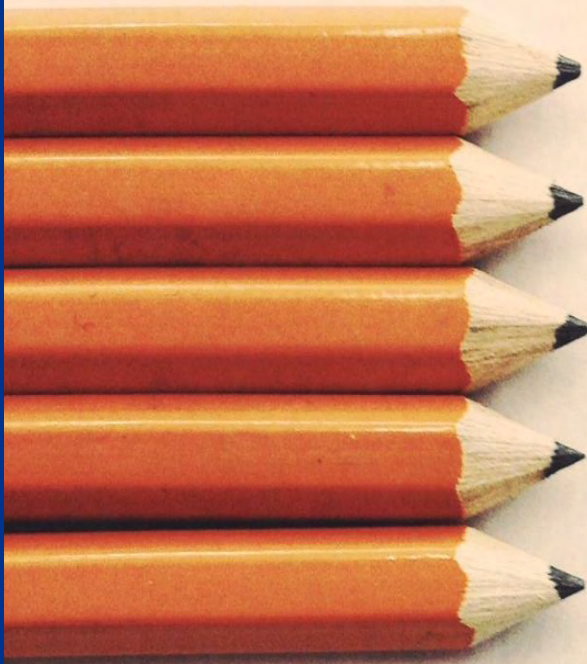
På bakgrunn av dette vert det tilrådd at kontrollutvalet innstiller på at kommunestyret ber kommunedirektøren om å komme med ei tilbakemelding på forvaltningsrevisjonsrapporten. Oppfølgingstida kan variere frå 6 til 12 månader.

For denne rapporten kan det vere føremålsteneleg å setje 6 månader etter vedtak i kommunestyret, slik at oppfølging av rapporten vert lagt fram for utvalet og kommunestyret på nyåret 2022.

Det er kommunestyret som fattar endeleg vedtak i saka. Forskrift om kontrollutval og revisjon § 4 slår fast at kontrollutvalet rapporterer direkte til kommunestyret om revisjonar og resultata.

Aksdal, 03.05.21

Odd Gunnar Høie
Seniorrådgjevar/utvalssekretær

Forum for oppvekst i Sunnhordland (FOS)

Forvaltningsrevisjonsrapport

Bømlo kommune

Etne kommune

Fitjar kommune

Kvinnherad kommune

Stord kommune

Sveio kommune

Mars 2021

www.kpmg.no

Forord

Etter vedtak i kontrollutvala i Bømlo, Etne, Fitjar, Kvinnherad, Stord og Sveio har KPMG gjennomført ein forvaltningsrevisjon retta mot Forum for oppvekst i Sunnhordland (FOS). Denne rapporten svarar på kontrollutvalet si bestilling.

Oppbygging av rapporten

Våre konklusjonar og tilrådingar går fram av samandraget i rapporten. I kapittel 1, innleiinga til rapporten, presenterast føremål, problemstillingar, revisjonskriterier og metode. Kapittel 2 gir bakgrunnsinformasjon om Forum for oppvekst i Sunnhordland (FOS). I kapittel 3-4 blir revisjonskriterier konkretisert, samt at fakta og vurderingar blir presentert. I Kapittel 5 presenterer vi våre tilrådingar. I kapittel 6 er dagleg leiar og kommunedirektørane i deltakarkommunane sin uttale til rapporten tatt inn.

Vi vil takke FOS og kommunane for god hjelp i arbeidet vårt med forvaltningsrevisjonen.

Samandrag

Føremålet med forvaltningsrevisjonen er todelt:

- ✓ Kartleggje under kva rammer FOS opererer
- ✓ Kartleggje og vurdere erfaringane med, og resultata til, FOS

Under er våre vurderingar og tilrådingar.

Vurderingar

Rammer

Forvaltningsrevisor vurderer at FOS har ein opplevd nytteverdi for den einskilde kommune som tek del i samarbeidet. Det medfører betydeleg nytte å ha nabokommunar som tilsynsmynde i barnehagar mv. Vidare er det etter forvaltningsrevisors skjønn liten tvil om betydinga av nytta for den einskilde kommune gjennom samarbeid om kursverksemd mv. Kommunane er også einige om ein finansieringsmodell for FOS som er tilpassa forskjellane mellom kommunane.

FOS hadde ikkje ein skriftleg avtale som regulerte samarbeidet mellom kommunane. Det er no utarbeidd ein slik avtale. Forvaltningsrevisor vektlegg at ein slik avtale er viktig for å etablere tydelige rammer og retningslinjer for FOS. Etter vår vurdering blir rammene til FOS vurdert å vere uklare og utydelige på fleire område, irekna medverknad og medbestemmelse. Forvaltningsrevisor har fått tilbakemelding på at fleire av kommunane har handsama samarbeidsavtala i kommunestyret. Vår vurdering er at det er viktig at samarbeidet er underlagt demokratisk kontroll.

Forvaltningsrevisor har vurdert om FOS samarbeidet er så vidtrekkande at det fell inn under føresegna om interkommunalt samarbeid i kommunelova § 17-1 andre ledd, der det blir stilt krav til organiseringa av interkommunale samarbeid. I samband med faktaverifiseringa kom det tilbakemelding på dette frå alle samarbeidskommunane. Stord kommune syna til ei grundig utgreiing av dette spørsmålet, i samarbeid med KS. Det vart vidare syna til rettleiing om interkommunalt samarbeid om tilsyn frå Kunnskapsdepartementet. Forvaltningsrevisor er av den oppfatning at kommunane har gjort ei grundig vurdering av dei juridiske rammene for samarbeidet, og at det er klargjort at samarbeidet slik det er organisert ikkje er omfatta av føresegna om interkommunalt samarbeid i kommunelova.

Det har blitt lufta kritiske tilbakemeldingar og då særskilt frå tillitsvalde som ikkje oppfattar at FOS tek i vare tillitsvalde/kommunalt tilsette i oppvekstområdet sine interesser i tilstrekkeleg grad, irekna når kurs og satsingar vert sett i verk. Det er og uklart for einskilde av respondentane i intervjuet kva som er kommunale vedtak og kva som vert avgjerd innanfor ramma av FOS. Vår vurdering er at rammene for medverknad frå dei tillitsvalde i kommunane i FOS er i samsvar med rammene i hovudavtala. Vi ser likevel at dette er uklart for nokre av dei tillitsvalde. Kommunane kan i nokre tilfelle gi dei tillitsvalde meir informasjon om kva som skjer i FOS og korleis det påverkar dei tilsette sin arbeidskvardag. Samt å syne til at medverknad skal og kan skje i kommunen.

Forvaltningsrevisor vurderer òg at oppfatninga av kva FOS er ikkje er lik i fleire av kommunane. Tilbakemeldingane frå tillitsvalde på intervju er ikkje eins med tilbakemeldinga frå kommuneleiinga, kva gjeld medverknad og rammer for samarbeidet. Vi meiner det synar eit potensiale for betre informasjon og kommunikasjon internt om kva FOS er og korleis samarbeidet passar inn i kommuneorganisasjonen. Samstundes ser vi at det her er forskjell mellom kommunane.

Erfaringar og resultat

Revisjonen vurderer at deltakarkommunane gjennom FOS i stor grad samarbeider om oppgåver som blir løyst betre på regionalt nivå enn lokalt. Døme på slike oppgåver er munnleg eksamen og tilsyn i barnehagar. Samstundes fremjar samarbeidet det pedagogiske utviklingsarbeidet i regionen ved å leggje til rette for utveksling av idear og opplegg samt erfaringsdeling mellom kommunane.

Revisjonen vurderer at FOS bidreg med relevante kurs og kompetansehevingstiltak som tilsette i oppvekstsektoren i deltakarkommunane finn nyttig. Dette kjem fram av både spørjeundersøkinga og intervjuet. Samstundes framstår det som om FOS kunne vore tent med å tydeleggjere kva dei leverar av kurs og kompetansehevingstilbod til dei tilsette i oppvekstsektoren i deltakarkommunane ettersom det i variabel grad framstår som klart i intervjuet og i spørjeundersøkinga. Vi vurderer dermed at aktivitetar og tiltak i FOS i større grad kan forankrast hjå deltakarkommunane. Dette er ein av strategiane til FOS.

FOS er i ein prosess der dei i tiltakande grad å gjennomføre kompetanseutvikling som program, samstundes som ein gjennomfører færre tradisjonelle kurs. Dette er eit bevisst val frå FOS. Frå FOS si side opplev dei at slike program gjev grobott for kontinuierleg forbetring og såleis har betydeleg ekstra nytte samanlikna med tradisjonell kursverksemd. Samstundes er dette i tråd med statlege føringar og forventingar til kompetanseutvikling i barnehage- og skulesektoren.

Tilrådingar

- ✓ Deltakarkommunane bør sikre at samarbeidet er underlagt demokratisk kontroll, på ein måte som er hensiktsmessig for den einskilde kommune.
- ✓ Deltakarkommunane bør vurdere korleis dei kommuniserer moglegheitene for medverknad i høve til FOS til dei tillitsvalde i kommunen.
- ✓ Deltakarkommunane bør vurdere om det er behov for tydelegare kommunikasjon om kva FOS er og korleis FOS blir styrt, internt i den einskilde kommune.
- ✓ Deltakarkommunane bør tydeleggjere kva kurs og kompetansehevingstilbod i regi av FOS som dei kan tilby til dei tilsette i oppvekstsektoren .

Innhald

1. Innleiing	1
1.1 Bakgrunn og føremål	1
1.2 Problemstillingar	1
1.3 Revisjonskriterier	2
1.4 Metode	2
2. FOS	4
3. Rammene til FOS	5
3.1 Revisjonskriterier	5
3.2 Fakta	5
3.3 Vurderingar	22
4. Resultat og erfaringar	24
4.1 Revisjonskriterier	24
4.2 Fakta	24
4.3 Vurderingar	29
5. Tilrådingar	30
6. Uttale frå dagleg leiar/kommunedirektørar	31
Vedlegg 1 Dokumentliste	35
Vedlegg 2 Revisjonskriterier	38

1. Innleiing

1.1 Bakgrunn og føremål

Etter vedtak i kontrollutvala i Bømlo, Etne, Fitjar, Kvinnherad, Stord og Sveio har KPMG gjennomført ein forvaltningsrevisjon retta mot Forum for oppvekst i Sunnhordland (FOS). Forvaltningsrevisjonen er retta mot FOS som organisasjon.

Føremålet med forvaltningsrevisjonen er todelt:

- ✓ Kartleggje under kva rammer FOS opererer
- ✓ Kartleggje og vurdere erfaringane med, og resultata til, FOS

Forvaltningsrevisjonen vil vere forbetningsorientert, og vil ha som føremål å gi tilrådingar om å sette i verk tiltak dersom forvaltningsrevisjonen avdekkjer forbetningsområde.

1.2 Problemstillingar

1. I kva rammer opererer FOS?

- a. *Korleis er FOS organisert?*
- b. *Kva mål og strategi har FOS?*
- c. *Kva slags budsjett og rekneskap har FOS?*
- d. *Korleis er den økonomiske situasjonen for FOS?*
- e. *Korleis rapporterer FOS til deltakarkommunane?*
- f. *Kva slags informasjon går frå FOS til kommunane?*
- g. *Kva vedtekter har FOS?*
- h. *Kva eigarskapsføringar og eigarskapsstrategiar har deltakarkommunane for FOS?*
- i. *Kva kjørereglar er etablert knytt til bruk av kommunale midlar i FOS?*
- j. *Kva rammar og føringar er etablert for bruk av kommunale ressursar inn i FOS?*
- k. *Kva har vore sentrale aktivitetar i FOS i 2019?*
- l. *Korleis medverkar kommunalt tilsette innan oppvekstområdet i FOS?*

2. Kva er oppnådde resultat og erfaringar med FOS?

- a. *Korleis opplev barnehagane og skulane at kurs- og kompetansehevingstilbodet frå FOS fungerer?*
- b. *I kva grad opplever barnehagane og skulane å få det kurs- og kompetansehevingstilbodet som dei har behov for?*
- c. *Korleis opplever kommunalt tilsette innan oppvekstområdet at deira medverknadsrett blir tatt i vare i FOS?*
- d. *I kva grad blir mål og strategiar etterlevd?*

1.3 Revisjonskriterier

Revisjonskriteria er dei krav og normer som tilstand og/eller praksis i kommunen målast mot og desse må vere aktuelle, relevante og gyldige for kommunen. Sentrale kjelder til å utleie revisjonskriterier har vore:

- ✓ Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven)
- ✓ God praksis for internkontroll. Vi vil her byggje på KS sine rettleiarar "85 tilrådingar for styrket egenkontroll" og "Rådmannens internkontroll"
- ✓ KS - Hovudavtale og hovudavtale-veileder
- ✓ Lov om barnehager (barnehageloven)
- ✓ Rettleiar «tilsyn med barnehager»
- ✓ Forskrift opplæringslova

1.4 Metode

Forvaltningsrevisjonen er gjennomført i samsvar med krav i RSK001 Standard for forvaltningsrevisjon¹. For å svare ut problemstillingane er fylgjande teknikkar nytta for å samle inn data:

- ✓ Dokumentinnsamling og analyse
- ✓ Intervju
- ✓ Spørjeundersøking

Til grunn for rapporten ligg ein gjennomgang og analyse av sentrale dokument opp mot revisjonskriteria. Liste over mottatt og gjennomgått dokumentasjon er tatt inn i vedlegg 1.

Det er gjennomført intervju med 13 personar:

- ✓ Dagleg leiar FOS
- ✓ Kommunalsjef/sectorleiar oppvekst i dei 6 deltakarkommunane
- ✓ Barnehagerådsgjevar
- ✓ 5 tillitsvalde innan oppvekstområdet

¹ Utgitt av Norges Kommunerevisorforbund

Intervju har vore ei sentral informasjonskjelde, og utvalet av personar er baserte på forventa informasjonsverdi, personane sin erfaring og formelt ansvar i forhold til forvaltningsrevisjonen sin formål og problemstillingar. Formålet med intervju har vore å få utfyllande og supplerande informasjon til dokumentasjonen vi har fått frå kommunen. Data frå intervju er verifiserte av respondentane, dvs. at respondentane har fått moglegheit til å lesa gjennom referata og gjera eventuelle korrigeringar.

Kommunane har sendt ut spørjeundersøkinga til sine tilsette på vegne av forvaltningsrevisor. Det er nytta spørjeskjemaverktøyet questback. Målgruppa for spørjeundersøkinga er vore tilsette i skule, barnehage og PPT. Føremålet med spørjeundersøkinga var å få innblikk i korleis dei tilsette opplever arbeidet med FOS. Vi fekk 109 svar på spørjeundersøkinga. Per kommune fordeler svара seg slik med 43 Bømlo, 42 Sveio, 11 Fitjar, 9 Stord, 4 Fitjar og 0 Kvinnherad. Av respondentane er over halvparten lærarar i skulen. Av omsyn til moglegheit for identifisering er det ikkje mogleg å gå nærare inn på fordelinga av respondentar.

Spørsmåla i spørjeundersøkinga er syna i Vedlegg 3 Spørjeundersøking

Datainnsamlinga vart avslutta 01.12.2020. Rapport er sendt dagleg leiar i FOS og kommunedirektørane i deltakarkommunane til uttale den 09.03.2021, med endeleg høyringsfrist den 23.03.2021.

2.FOS

Forum for oppvekst i Sunnhordland (FOS), heretter kalla FOS, er eit samarbeid mellom kommunane Bømlo, Etne, Fitjar, Kvinnherad, Stord og Sveio. Forumet har eksistert sidan tidleg på 1990-talet, med ulike namn, målgrupper og organisering. Noko av bakgrunnen for samarbeidet var at utdanningsdirektøren i Hordaland på slutten av 80-talet tok initiativ til å dele fylket inn i kursregionar mellom anna for å skulere skulesjefar og skuleleiarar. Samarbeidet fekk i starten namnet Sunnhordland kursregion. Kursregionen fekk etter kvart utvida oppgåvene, mellom anna grunna læreplanreformane og stadig auka behov for kompetanseheving. På slutten av 90-talet blei namnet skifta til FOS, og målgruppa blei utvida til også å gjelde barnehagesektoren.

Føremålet til FOS er å samarbeide om oppgåver som blir løyst betre på regionalt nivå enn på lokalt nivå. Samarbeidet skal bidra til å styrkje kommunen sin kompetanse og kapasitet innan oppvekstsektoren. Hovudoppgåva til FOS er å utføre kompetanseheving for kommunalt tilsette og andre samarbeidsaktørar.

Kommunane arrangerer felles kurs og kompetansehevande aktivitetar for tilsette gjennom FOS-samarbeidet.

3. Rammene til FOS

3.1 Revisjonskriterier

I kapittel 3 svarar vi på problemstilling 1: «i kva rammer opererer FOS»?

Revisjonskriterier er utleia frå:

- ✓ Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven)
- ✓ God praksis for internkontroll. Vi vil her byggje på KS sine rettleiarar "85 tilrådingar for styrket egenkontroll" og "Rådmannens internkontroll"
- ✓ KS - Hovudavtale og hovudavtale-veileder
- ✓ Lov om barnehager (barnehageloven)
- ✓ Rettleiar «tilsyn med barnehager»
- ✓ Forskrift opplæringslova

For utdyping av revisjonskriterier viser vi til vedlegg 2.

3.2 Fakta

3.2.1 Organisering

FOS samarbeidet er organisert som ein prosjektorganisasjon med fylgjande grupper:

- ✓ Styringsgruppe – ein representant frå kvar kommune si leiargruppe med ansvar for oppvekstområdet
- ✓ Barnehagegruppe – barnehagefagleg rådgjevar frå kvar kommune
- ✓ Grunnskulegruppe – skulefagleg rådgjevar frå kvar kommune
- ✓ Kulturskulegruppe – Kulturskulerektor frå kvar kommune
- ✓ Leiarfora for PPT – PPT-leiar frå kvar kommune

Kommunane skiftar på å ha leiinga i gruppene. Sekretariatet til FOS ligg i Sveio, og består av dagleg leiar i 80 % stilling. Dagleg leiar fungerer som sekretær for styringsgruppa og dei andre undergruppene etter avtale. Deltakarkommunane deler løna til dagleg leiar seg imellom. Elevtal i grunnskulen basert på GSI dannar grunnlaget for fordelinga mellom kommunane. I tillegg kjem eit sekretærtilllegg på 5 % av løna til dagleg leiar som skal synleggjere dei administrative kostnadene knytt til sekretærfunksjonen.

Styringsgruppa har det overordna ansvaret for all verksemd i FOS, inkludert økonomi. Styringsgruppa har vidare ansvar for å samordne arbeidet i dei andre gruppene. Styringsgruppa kan ved behov opprette nye undergrupper. Leiarfunksjonen i styringsgruppa går på rundgang mellom kommunane med 2 års funksjonstid. Per dags dato har Kvinnherad kommune leiarfunksjonen i styringsgruppa. Leiar og nestleiar representerer FOS i samarbeidsfora som til dømes AU hjå Fylkesmannen si utdanningsavdeling.

Barnehagegruppa har ansvar for å kartleggje behov, ta initiativ til og arrangere kurs, etterutdanning og vidareutdanning innan barnehagesektoren. Gruppa skal på oppdrag eller etter avtale med

styringsgruppa også stå for gjennomføring av andre kvalitetsutviklingstiltak og kome med innspel på nye tiltak. Per august 2020 har Bømlo leiarfunksjonen i gruppa.

I regi av FOS samarbeider deltakarkommunane om tilsyn i barnehagane. Barnehagegruppa har ei undergruppe (tilsynsgruppa) som saman utgjør eit tilsynskorps. Dette tilsynskorpsset utfører interkommunale tilsyns oppgåver på oppdrag frå kommunane. Samstundes er det alltid heimkommunen til barnehagen som har tilsyn som er ansvarleg for tilsynet. Det kjem fram av referatet frå møtet i styringsgruppa 26.05.2020 at gruppa ser på organiseringa av tilsynet og endringar i tilsynsverktøyet ved ny barnehagelov.

Grunnskulegruppa har ansvar for å kartleggje behov, ta initiativ til og arrangere kurs, etterutdanning og vidareutdanning innanfor grunnskule/vaksenopplæring. Gruppa skal på oppdrag eller etter avtale med styringsgruppa også stå for gjennomføring av andre kvalitetsutviklingstiltak og kome med innspel på nye tiltak. Gruppa har saman med representantar frå kommunane ansvar for regionale tiltak innan den kulturelle skulesekken. Per august 2020 har Sveio kommune leiarfunksjonen i gruppa.

I grunnskulegruppa er det ei undergruppe (eksamensgruppa) som arbeidar med ymse spørsmål kring gjennomføring av eksamen lokalt. Mellom anna evaluerer gruppa gjennomføringa av eksamen. Gruppa møtast ein gang årleg på hausten, og føretekk elles avklaringar på e-post gjennom året. FOS har på vegne av deltakarkommunane teke på seg oppgåva å administrere munnleg eksamen i kommunane. Bakgrunnen for dette er kravet i *forskrift til Opplæringslova § 3-29* om bruk av ekstern sensor. Skulane/kommunane melder inn lærarar som tek på seg sensoroppdrag til FOS, som oppnemnar sensorar og kursar desse.

I grunnskulegruppa er det også ei undergruppe (utdanningsvalgruppa) som har jobba med å planleggje nettverkssamling for rådgjevarane innan utdanningsval. Det er også ei undergruppe for vaksenopplæringa i kommunane.

Kulturskulegruppa har ansvar for å kartleggje behov, ta initiativ til og arrangere kurs innan kulturskulesektoren. Gruppa skal på oppdrag eller etter avtale med styringsgruppa også stå for gjennomføring av andre kvalitetsutviklingstiltak og kome med innspel på nye tiltak. Austevoll og Tysnes kommune møter også i kulturskulegruppa. Per august 2020 har Stord leiarfunksjonen i gruppa.

3.2.2 Vedtekter

Samarbeidsavtale og samarbeidsform

Det kjem fram av kommuneinternt notat til kontrollutvalet i Stord kommune at det ikkje ligg føre noko skriftleg avtale som regulerer samarbeidet i FOS. Samstundes eksisterer det ei usignert avtale om organisert samarbeid om sekretariatet frå 1990. Avtalen gir retningslinjer for organisering, sekretariat, økonomi og arbeidsoppgåver. Notater konkluderer med at det bør utarbeidast ei skriftleg samarbeidsavtale, noko som mellom anna vil vere ryddig for å avklara føremål, oppgåver og medlemmane sine rettar og pliktar.

Det kjem fram av det kommuneinterne notatet at det ikkje er styringsgruppa som har tilsett dagleg leiar slik som det står i avtaleutkastet. Det er Sveio kommune som er arbeidsgjevar til dagleg leiar. Då kommunen tilsette noverande dagleg leiar var det etter tilråding frå eit utval. Utvalet gjennomførte intervju og kom med tilråding til kommunen. I utvalet satt det to personar frå styringsgruppa, ein frå Sveio kommune og ein tillitsvald frå Utdanningsforbundet i Sveio kommune.

Sveio kommune, som har sekretariatet for FOS, har arbeidsgjevaransvaret for dagleg leiar. Samarbeidskommunane innrettar seg etter dette ved å betale refusjonskrav til Sveio kommune som har arbeidsgjevaransvaret for sekretariatet. I notatet blir det konkludert med at det ligg føre ei munnleg avtale mellom partane om samarbeidet.

Det kjem fram av notat til styringsgruppa i FOS datert 24.05.19 at sak 47/90 i Sveio skulestyre er vedtaket som førte til etableringa av FOS. Det kjem fram av vedtaket at skulesjefane i kommunane er blitt samde om å skipe Kursregion Sunnhordland, som seinare fekk namnet FOS. Kommunane skal dele utgiftene knytt til funksjonen som dagleg leiar. Kommunane betalar etter storleik. Det vektleggjast at tiltaket er nødvendig for å drive effektiv etterutdanning.

Det kjem vidare fram av det kommuneinterne notatet at dei andre deltakarkommunane ikkje har vedteke samarbeidet. Vidare har ingen av kommunestyra i deltakarkommunane vedteke samarbeidet.

I notatet til styringsgruppa blir det vurdert at heimelen for samarbeidet er § 27 i kommunelova av 1954 om interkommunalt samarbeid. I det kommuneinterne notatet til Stord kommune blir det vurdert at dette ikkje er tilfelle då kommuneloven krev eit kommunestyrevedtak for å etablere interkommunalt samarbeid. Samarbeidet nyttar vertsomgrepet (sekretariatet ligg i Sveio), men på same vis som andre interkommunale samarbeidsformar krev vertskommunesamarbeid eit vedtak i kommunestyret. I Notatet blir det vurdert at FOS-samarbeidet ikkje er regulert i kommunelova. Samstundes blir det vurdert at då FOS ikkje er eit samarbeid om lovpålagte oppgåver og tenesteyting er samarbeidet lovleg.

Det kjem fram av det kommuneinterne notatet at FOS søker om tilskot på vegne av kommunane og samordnar avtalar mellom kommunane og samarbeidspartnarar som til dømes høyskulane. Samstundes kan ikkje FOS rettsleg binde kommunane då FOS ikkje er ein eigen juridisk person. Det går fram av intervju at alle tiltak i regi av FOS er frivillige for deltakarkommunane å delta i.

Det kommuneinterne notatet vektlegg at FOS er eit samarbeid som rommar planar for kompetansehevingstiltak for store delar av oppvekstsektoren. I den anledning kan det kanskje vere føremålstenleg å la kommunestyret ta stilling til samarbeidet, mellom anna for å sikre politisk kontroll på kor omfattande samarbeidet skal vere.

Dagleg leiar informerer om at FOS har utarbeidet eit utkast til samarbeidsavtale mellom kommunane. Denne ble sendt ut til deltakarkommunane på nyåret 2021. Det kjem fram av referatet frå møtet i styringsgruppa 26.05.2020 at det er sett ned ei arbeidsgruppe som skal jobbe fram eit forslag til avtale. Det kjem vidare fram av referatet at det kan vere aktuelt å invitere ein representant frå dei tillitsvalde med i gruppa. Dagleg leiar informerer om at det kan hende at FOS sitt system for tilsyn i barnehagar og gjennomføring av munnleg eksamen må inn under vertskommunesamarbeid.

Det kjem fram i intervju at det rår ei oppleving av styringsgruppa som ein konstruktiv arena for samarbeid. Fleire trekk frem ein god kultur for kunnskapsdeling og gjensidig forbedring som positive døme på at styringsgruppa fungerer bra.

Vedtekter

FOS har etablerte retningslinjer, som sist blei oppdatert 29.07.2019. Retningslinjene skildrar korleis FOS skal organiserast (sjå del 3.2.1 for nærmare informasjon). Retningslinjene setter også føremål og strategiar for FOS. Retningslinjene gir vidare instruksar for dagleg leiar, som skal fungere som sekretær for gruppene og utarbeide årsmelding for kvart skuleår. Årsmeldinga skal leggjast fram for styringsgruppa på siste møte før sommarferien (juni) saman med rekneskapsoversyn. I handsaminga av årsmeldinga skal styringsgruppa drøfte strategiar og arbeidsoppgåver for året som kjem. Dette skal munne ut i ein handlingsplan for FOS for neste skuleår. Handlingsplanen skal vere retningsgivande for arbeidet i FOS.

Vedtektene gir vidare rutinar for utforminga av budsjettet (sjå del 3.2.4). Vedtektene gir også rutinar for eventuell utmelding frå samarbeidet, samt samhandling med etablerte samarbeidspartnarar.

Stillingsinstruks for dagleg leiar kjem fram av utlysningsteksta for stillinga når ny dagleg leiar blei tilsett i 2017:

Dagleg leiar har ansvar for å koordinera all verksemd i FOS i tett samarbeid med styringsgruppa og dei andre undergruppene. Samarbeidet skal bidra til å styrka kommunane sin kompetanse og kapasitet innan oppvekstsektoren. Dagleg leiar er sekretær for styringsgruppa og dei andre undergruppene etter avtale og har ansvar for å koordinere arbeid med kompetanseutvikling, tilsyn i barnehage, munnleg eksamen, regionale tilbod innanfor den Kulturelle skulesekken, utviklingsprosjekt, m.m. Nynorsk vert nytta som skriftspråk.

3.2.3 Rutinar og prosedyrar

Instruks for munnleg eksamen

FOS har utarbeida ein instruks for gjennomføring av munnleg eksamen. Instruksen er utarbeida med bakgrunn i at FOS administrerer munnleg eksamen i regionen. Instruksen regulerer rammene for gjennomføringa av munnleg eksamen, og ansvarstilhøvet mellom FOS og kommunane/skulane. Instruksen inneheld også rutinar for gjennomføringa av munnleg eksamen.

Prosedyrar tilsyn barnehage

FOS har etter politisk vedtak i alle dei 6 kommunane fått løyve til å gjennomføre interkommunalt tilsyn. Desse tilsyna kjem i tillegg til tilsyn som kommunane gjennomfører i eigen regi. Tilsyna FOS gjennomfører er i kommunal regi, men blir utført av personar frå ei anna av FOS-kommunane.

FOS har utarbeida eit sett med prosedyrar for tilsyn med barnehagar. Prosedyrane skildrar korleis tilsynsprosessen skal gjennomførast. Prosedyrane skildrar også rolla og ansvaret til FOS, barnehagen, tilsynsleiar og tilsynsførarar.

Kommunane som barnehagemyndede skal ha ein rullerande plan for tilsyn. FOS skal utarbeide ein plan for interkommunalt samarbeid om tilsyn og sende varsel om tilsyn til barnehagar. Tilsynsførarane gjennomfører tilsynet, medan tilsynsleiar utarbeidar tilsynsrapport.

Prosedyrane skildrar også den vidare prosessen om tilsynet avdekkjer lovbrøt.

Bømlo, Kvinnherad, Stord og Sveio kommune har utarbeida eigne planar for tilsyn med barnehagar. Desse kjem i tillegg til prosedyrane FOS har utvikla. Det kjem fram av e-postkorrespondanse at Etne kommune ikkje har hatt noko kultur for å lage planar for tilsyn. Kommunen vil ha meir fokus på dette i kommande periode.

Det kjem fram av tilsynsplanen til Bømlo at kvar kommune gjev og får utført tre årlege tilsyn i barnehagane. Det er høve til å kjøpe fleire tilsyn frå kvarandre. Styringsgruppa har utarbeid retningslinjer og satsar for dette.

Avtalar med samarbeidspartnarar

Kommunane i FOS har inngått ei partnerskapsavtale gjeldande for perioden 2018-2021 med opsjon på to nye år om desentralisert kompetanseutvikling med NLA Høgskulen. Avtala er basert under føresetnad av statleg finansiering av ordninga. Partnerskapsavtala skal bidra til å styrkje dei pedagogiske lærande profesjonsfellesskapa på skulane. Intensjonen er at alle grunnskulane i FOS skal gjennomført eit lokalt skulebasert kompetanseutviklingsarbeid over tre semester i samarbeid med NLA. I første omgang skal prosjekt knytast opp mot den statlege satsinga *Inkluderande barnehage- og skulemiljø 2017-2022* kor kommunane i FOS deltar. Eit av føremåla med avtalen er at lærarutdanningane skal spele ei meir aktiv rolle i den kontinuerlege utviklinga av lærarprofesjonen og skulen som lærande organisasjon.

Kommunane i FOS har vidare inngått ein intensjonsavtale med Høgskulen på Vestlandet (HVL). Føremålet med avtalen er å regulere samarbeid på overordna nivå mellom barnehagar, skular og andre område innan oppvekst i kommunane i FOS og aktuelle fagområde ved HVL. Avtalen gjeld for perioden 01.07.2019 til 31.07.2022. Det er eit mål å utvikle lærarutdanninga på HVL og det profesjonsfaglege fellesskapet i barnehage og skule. Samarbeidet er knytt opp mot:

- ✓ Rammeplanfornyng i barnehage
- ✓ Fagfornyng i skulen
- ✓ Regional ordning for kompetanseutvikling i barnehagen

- ✓ Desentralisert ordning for kompetanseutvikling i skulen
- ✓ Vidareutdanning

Samarbeid om forskings- og utviklingsarbeid (FoU), praksisopplæring og profesjonsutveksling nemnast som døme på aktuelle utviklingsområde i samarbeidet.

Det kjem fram av handlingsplan 2019-2020 at det er inngått ein samarbeidsavtale med Statped om systembaserte tenester retta mot tilsette i PPT. Det kjem fram av årsmeldinga 2018-2019 at det blir utarbeida årlege aktivitetsplanar som konkretiserer aktivitetane i samarbeidet.

3.2.4 Mål og strategiar

Mål

Det kjem fram av saksframlegget til sak 47/90 i Sveio skulestyre at måla med å etablere samarbeid om kursregion var:

- ✓ Vere eit regionalt nettverk for Sunnhordland
- ✓ Samarbeida om å løyse regionale oppgåver
- ✓ Betra ressursutnytting ved å koordinere planar og tiltak
- ✓ Fremje pedagogisk utviklingsarbeid i kursregionen ved å støtta, inspirere, utvikle idear saman, og utveksla idear og opplegg.

Etter retningslinjene til FOS er føremålet med samarbeidet: *Samarbeida om oppgåver som blir løyste betre på regionalt enn på lokalt nivå. Samarbeidet skal bidra til å styrka kommunen sin kompetanse og kapasitet innan oppvekstsektoren.*

Strategiar

Det kjem fram av retningslinjene at FOS har fylgjande strategiar:

- ✓ Tydeleg leiarskap som tek opp dagsaktuelle og framtidsretta tema
- ✓ Bruk av kunnskapsbasert viten gjennom alt utviklingsarbeid
- ✓ Tett kontakt med UH sektoren og våre samarbeidspartnarar
- ✓ Aktivitetar og tiltak i alle undergrupper skal vera godt forankra i medlemskommunane
- ✓ Årleg evaluering av utvalde satsingsområde samt nokre kurs og nettverk

I kommuneinternt notat til Stord kontrollutval, kjem det fram at FOS løyser kompetansehevingssoppgåver ved å:

- ✓ Samle fagfolk på tvers av kommunane
- ✓ Utarbeide handlingsplanar for kompetansetiltak
- ✓ Samordne søknadar frå kommunane til Fylkesmannen om statlege midlar for kompetansehevingstiltak
- ✓ Samordne kontraktsinngåing mellom kommunane og høgskular/institusjonar om kompetansehevingstiltak

Handlingsplan 2019-2020 set fylgjande hovudsatsingar i FOS for åra 2019-2022:

- ✓ Inkludering, samskaping og medverknad
- ✓ Oppfølging og tiltak retta inn mot ny Stortingsmelding om *tidleg innsats og inkluderande fellesskap*
- ✓ Fagfornyninga

- ✓ Leiarutvikling
- ✓ God tverrfagleg samhandling

3.2.5 Budsjett og rekneskap

FOS sitt budsjett og rekneskap går under Sveio kommune sitt budsjett og rekneskap som ei eiga resultateining. Dagleg leiar utarbeidar budsjettet for FOS, og legg dette fram for styringsgruppa saman med rekneskapet på junimøtet.

Tabellen under viser budsjettet og rekneskapet til FOS i 2019:

1 SVEIO KOMMUNE (2020) - År/Periode 2019 1 - 12				26.06.2020
	Regnskap 2019	Per.b(end) 2019	Buds(end) 2019	Avvik(per.) 0
Ansvar: 13107 FOS				
Art-Gruppe: 10 Lønn				
10100 FAST LØN	535.558	536.800	536.800	-1.242
10500 ANNA LØN	63.010	120.000	120.000	-56.990
10509 SKATTEPLIKTIG DIETT	686	0	0	686
10511 SK.PLIKTIG KM-GODTGJERSLE	1.729	0	0	1.729
10904 ULYKKE- OG GRUPPELIVSFØRIKRING	1.037	3.114	3.114	-2.077
10906 PENSJON - KLP FELLESORDNING	95.328	117.070	117.070	-21.742
10990 ARBEIDSGJEVARAVGIFT	98.928	109.295	109.295	-10.367
Sum art-Gruppe: 10 Lønn	796.277	886.279	886.279	-90.002
Art-Gruppe: 11 Andre driftskostnader				
11000 KONTORMATERIELL/KONTORREKVISI	216	2.000	2.000	-1.784
11150 MATVARER/BEVERTNING U/FRÅDRAG	38.515	100.000	100.000	-61.485
11200 ANNA FORBRUKSMATERIELL	0	1.500	1.500	-1.500
11205 UTGIFTSDEKNING, HOTELL, OPPHALD	892	15.000	15.000	-14.108
11206 GÅVER	0	5.000	5.000	-5.000
11303 MOBILTELEFON (BRUK OG FASTE AV)	2.951	5.000	5.000	-2.049
11402 GÅVE VED REPRESENTASJON	2.625	0	0	2.625
11500 KURSAVGIFTER, HOTELL VED KURS, O	808.694	1.281.430	1.281.430	-472.736
11600 KOST, OPPHALD, RESIEUTGIFTER, OI	1.734	5.000	5.000	-3.266
11601 KØYREGODTGJERSLE	12.685	15.000	15.000	-2.315
11700 UTG TIL FLY, TOG, BUSS, PARKERING	5.324	28.000	28.000	-22.676
11850 FORSIKRINGAR	0	2.000	2.000	-2.000
11900 HUSLEIGE - IKKJE INTERNHUSLEIGE	2.560	6.000	6.000	-3.440
11953 DRIFTSAVTALAR, LISENS EDB	0	10.000	10.000	-10.000
12001 KONTORINVENTAR OG UTSTYR	428	0	0	428
12002 TEKNISK INVENTAR OG UTSTYR	98	10.000	10.000	-9.902
12700 KONSULENTTENESTER - SAKSOMKØS	5.000	0	0	5.000
13700 DRIFTSAVTALAR MED PRIVATE/TILSK	0	140.000	140.000	-140.000
14290 MERVERDIAVGIFT UTENFOR MVA-LOV	38.865	47.000	47.000	-8.135
14500 OVERFØRINGAR TIL KOMMUNAR	3.285.910	1.435.000	1.435.000	1.850.910
15500 AVSETJING TIL BUNDNE FOND	640.846	0	0	640.846
Sum art-Gruppe: 11 Andre driftskostnader	4.847.344	3.107.930	3.107.930	1.739.414
Art-Gruppe: 12 Inntekter				
16200 AVGIFTSFRITT SAL	0	-1.346.119	-1.346.119	1.346.119
17000 REFUSJONAR FRÅ STATEN	-1.791.487	-1.500.000	-1.500.000	-291.487
17290 KOMPENSASJON MOMS PÅLØPT I DRI	-38.865	-47.000	-47.000	8.135
17300 REFUSJON FRÅ FYLKESKOMMUNEN	0	-50.000	-50.000	50.000
17500 REFUSJON FRÅ KOMMUNAR	-1.511.990	-887.350	-887.350	-624.640
17700 REFUSJON FRÅ ANDRE	-174.500	-50.000	-50.000	-124.500
19500 BRUK AV BUNDNE FOND	-2.126.778	-100.000	-100.000	-2.026.778
Sum art-Gruppe: 12 Inntekter	-5.643.620	-3.980.469	-3.980.469	-1.663.151
Sum ansvar: 13107 FOS	0	13.740	13.740	-13.740
TOTALT	0	13.740	13.740	-13.740

Tabell 1: Budsjett og rekneskap FOS.

Av budsjettet går det fram at FOS har ein god driftsbalanse. Per tid er det noko meir midlar som går ut enn som kjem inn av inntekter. I 2019 bokførte FOS meir i inntekter enn budsjettert og noko høgare utgifter enn kva ein la opp til i budsjett. Samstundes har kostnader knytt til drift vore noko lågare enn kva budsjettet la opp til. Årsaka er i hovudsak at budsjetterte inntekter ved kurs og liknande blei flytta frå avgiftsfritt sal til refusjon frå kommunar i rekneskapet.

Vi har også registrert at det har vore eit større budsjett i FOS enn kva som har vore føreset kommunalt. Det kjem elles fram at kommunane betalte til saman meir enn 1,5 millionar i refusjonar i 2019 noko som var meir enn det dobbelte av budsjettet. Årsaka til dette er som nemnt over at det i rekneskapet er ført på ein annan post enn i budsjettet. Samstundes har fleire kommunar gjort forvaltningsrevisor merksam på at fleire tilsette deltok på kurs, konferansar, nettverkssamlingar, workshops osv. i 2019 enn det ein såg føre seg når budsjettet blei lagt.

Det går vidare fram av rekneskapen at FOS har gjort utstrakt grad av uttrekk av bundne fondsmidlar i 2019. Dette skuldast etter kva forvaltningsrevisor er kjend med at det er løyva tilskot frå staten ved Utdanningsdirektoratet og Statsforvaltaren. Dette tilskotet har vorte nytta til mellom anna prosjektet inkluderande barnehage og skulemiljø og ligg i posten bundne fond. Ei av kommunane har gjort forvaltningsrevisor merksam på at det ved tildeling av midlar til prosjekt som går over fleire år må det nyttast fond for å få ubrukte midlar med vidare til nytt driftsår. Dette er vanleg praksis i både FOS og kommunane.

Kostnadar knytt til drifta av FOS blir fordelt mellom deltakarkommunane basert på avtalte fordelingsnøklar (sjå kapittel 3.2.6).

I tillegg har vi fått tilsendt FOS si tertialrapportering for første tertial 2020:

Resultateining:		FOS	
Ansvarsområder som høyrer til eininga er:			
1. REKNESKAP			
1.tertial		01.01.-30.04	ÅB 2020 m endring
		Rekneskap	Periodebudsjett
Utgifter		1 143 342	752 704
Inntekter		-1 180 016	-465 888
Netto		-36 674	286 816
AVVIK FOR EININGA(budsjett-rekneskap)		323 490	

Tabell 2: Tertialrapport FOS.

Som tabellen viser hadde FOS i første tertial eit mindreforbruk på 323,488,- kroner. Det kjem fram av tertialrapporten at dette i hovudsak skuldast to tilhøve:

- ✓ Tildeling på 200 000 frå Statsforvaltaren er ikkje delt ut til kommunane ved tidspunktet for tertialrapporteringa
- ✓ Periodiseringsfeil då store delar av utgiftene og inntektene til kurs bør leggjast til januar og februar

Det kjem vidare fram av tertialrapporten at FOS i framtida bør gjere ei budsjettendring slik at periodebudsjettet blir meir korrekt.

3.2.6 Fordeling av driftskostnader mellom deltakarkommunane

Sveio kommune fakturerer, som vertskommune for FOS, dei andre deltakarkommunane for driftskostnadane i FOS 2 gongar per år – i juni og desember. Driftskostnadane for FOS består av dagleg leiar si lønn, sekretærverksemd og møteverksemd. For dagleg leiar si sekretærverksemd får Sveio kommune som vertskommunerefusjon for at dei held kontor/sekretariat – tilsvarende 5 % av løna til dagleg leiar.

Elevtal i grunnskulen basert på GSI dannar grunnlaget for fordelinga av utgiftene mellom kommunane. Denne fordelinga er skildra i tabellen nedanfor basert på elevtal skuleåret 2019-2020:

Kommune	Elevtal	Elevprosent
Bømlo	1716	22,4 %
Etne	517	6,8 %
Fitjar	463	6 %
Kvinnherad	1646	21,5 %
Stord	2491	32,5 %
Sveio	825	10,8 %
Sum	7658	100 %

Tabell 3: Fordeling av driftskostnader.

For møteverksemda til dagleg leiar betalar kvar kommune 7.500,- i halvåret.

Desse fordelingsnøkklane gav fylgjande fordeling mellom kommunane for dei administrative kostnadane i FOS våren 2020:

Kommune	Løn dagleg leiar	Sekretærverksemd*	Møteverksemd	Sum
Bømlo	95 099	4100	7500	106 699
Etne	28 652	1235	7500	37 387
Fitjar	25 659	1106	7500	34 265
Kvinnherad	91 220	3933	7500	102 653
Stord	138 049	5952	7500	151 501
Sveio	45 721	1971	7500	55 192

Sum	424 399	18 297	45 000	487 696
-----	---------	--------	--------	---------

Tabell 4: Fordeling av administrative kostnader mellom deltakarkommunane.

*Administrativt påslag som går til Sveio kommune for å halde kontor.

FOS arrangerer felles kurs og kompetansehevende aktivitetar for kommunane. Kursa er rabatterte eller gratis for medlemmar. Samstundes er prisane differensierte mellom kommunane, under føresetnad at kursa går på Stord:

- ✓ Stord (heimkommune) kr 550
- ✓ Fitjar: kr 500
- ✓ Bømlo/Sveio: kr 450
- ✓ Etne/Kvinnherad: kr 400

Prisane er satt opp utifrå reiseveg til heimkommunane. Om kurs går i ei av dei andre kommunane betalarar deltakarar frå denne kommunen heimkommunepris (550 kr). Stord kommune får då den same prisen som gjeld for kursarrangørkommunen i pristabellen overfor.

Desse inntektene frå kompetansehevende aktivitetar blir nytta til å dekkje utgifter til kurshaldarar, lokale og mat mv.

3.2.7 Økonomisk situasjon

Ein av problemstillingane i forvaltningsrevisjonen er å svare på korleis den økonomiske situasjonen er for FOS. Ein av kommunane peiker på at FOS ikkje er ei eiga juridisk eining. Å skildre FOS sin økonomiske situasjon generelt vil difor ikkje gi eit korrekt bilete av FOS. Skildringa under vil heller syne dei økonomiske verknaden av FOS enn FOS sin økonomiske situasjon.

FOS får dei midlane som er naudsynt for å gjennomføre dei oppgåvene som er lagt til kommunesamarbeidet. Elles kjem det også fram at FOS bidreg til å hente inn pengar frå staten og at ein der igjennom potensielt sikrar meir pengar til kommunane enn kva som elles ville ha vore tilfelle. Det går også fram av intervju at det er knytt fordelar til samarbeidet kva gjeld den einskilde kommune sin pengebruk. Kvinnherad kommune gjorde ei vurdering av samarbeidet i 2009. Her kjem det fram at tilsette får tilgang til etter- og vidareutdanningstilbod av høg kvalitet til ein pris langt under det kommunen ville måtte betale åleine.

3.2.8 Rapportering og informasjon til deltakarkommunane

FOS ved dagleg leiar rapporterer på økonomi månadsvis til Sveio kommune (der dagleg leiar er tilsett). Det blir opplyst om at kommunalsjef i Sveio kommune tar eventuelle saker som dukkar opp i denne rapporteringa og som styringsgruppa burde vore orientert om vidare til styringsgruppa. I tillegg utarbeidar FOS tertialrapportar to gonger i året utanom årsrekneskapen, i tråd med Sveio kommune sitt delegeringsreglement og vedtekne rapporteringsrutinar.

FOS rapporterer til deltakarkommunane gjennom møter med styringsgruppa som består av kommunalsjefane for oppvekstsektoren. I tillegg rapporterer FOS på budsjett og rekneskap halvårleg. Tertialrapportane blir sirkulert til heile styringsgruppa. Budsjett blir lagt fram i august/september.

Det blir skreve saksliste og ført referat frå alle møta i gruppene i FOS, som styringsgruppa får tilsendt. Sakslistene og referata frå styringsgruppemøta blir sendt til postmottaka i medlemskommunane og gjort tilgjengeleg for tillitsvalde og andre tilsette i den einskilde kommune.

3.2.9 Eigarskapsføringar og eigarskapsstrategiar

Kva eigarskapsføringar og eigarskapsstrategiar har deltakarkommunane for FOS?

I tråd med føremålet skal FOS ta hand om oppgåver som blir løyst betre regionalt enn lokalt og bidra til å styrke kommunane sin kompetanse og kapasitet innan oppvekstsektoren. Dette medfører mellom anna å arrangere kurs på felles interkommunale kursdagar og å leie regionalt kompetansehevingsarbeid.

Det kjem fram av e-postkorrespondanse med Bømlo kommune at all aktivitet i FOS er basert på behov og planar i samarbeidskommunane. Vidare kjem det fram av Bømlo kommune sin kompetanseutviklingsplan for grunnskulen 2018-2021 at kommunane må melde sine behov inn til FOS. Det går imidlertid fram av intervju at det er stor variasjon i korleis og i kva omfang kommunane rapporterer behova inn til FOS og på den måten set sitt preg på kursporteføljen som FOS held i.

Behova vert i prinsippet vidareformidla frå den einskilde kommune inn i styringsgruppa. FOS arrangerer og har ansvar for ulike typar tilbod:

- ✓ Kompetansehevingsnettverk
- ✓ Workshops
- ✓ Kursdagar i emne som er ynskt og etterspurt frå kommunane
- ✓ Kursdagar med kjende og store føredragshaldarar
- ✓ Kurs og konferansar for leiararar
- ✓ Faste nettverk for barnehage, grunnskule, PPT og styringsgruppe
- ✓ Koordinering av samarbeid med universitets- og høgskulesektoren
- ✓ Regionale samlingar knytt til nasjonale satsingar
- ✓ Møte i samarbeid med Fylkesmannen
- ✓ Samarbeid om lokalt gitt eksamen med oppretta eksamensnettverk
- ✓ Nettverk for rådgjevarar med arena for samarbeid med vidaregåande skular
- ✓ Nettverk for kulturskulane i Sunnhordland

Det kjem fram av kompetanseplanen til Kvinnheradskulen at FOS tilpassar tilbod etter lokale behov i kommunane.

Kommunane har utarbeida planar og strategiar for oppvekstsektoren. Desse byggjer på nasjonale føringar og lokale behov, som er styrande for kommunane sine satsingsområde. Kommunane har utvikla fylgjande planar innan oppvekstsektoren:

- ✓ Bømlo kommune: Kommunedelplan oppvekst 2019-2024, handlingsplan 2019-2020 for Kommunedelplan oppvekst og kompetanseutviklingsplan for grunnskulen 2012-2021
- ✓ Etne kommune: Kvalitetsplan 2020-2024
- ✓ Fitjar kommune: Plan for kompetanseutvikling i grunnskulen 2020
- ✓ Kvinnherad kommune: Kompetanseplan skule og barnehage 2020-2022, kompetanseplan barnehagane i Kvinnherad 2020-21, kompetanseplan Kvinnheradskulen 2020-2022 og strategiplan kvalitet i barnehage, skule og SFO 2019-2024
- ✓ Stord kommune: Kvalitetsutviklingsplan for område oppvekst 2014-2017, strategi for inkluderande barnehage, skule og SFO 2018 og plan for kvalitetsutvikling i oppvekst 2014-2017
- ✓ Sveio kommune: Kvalitetsutviklingsplan 2016-2020, plan for kvalitetsutvikling i skular og barnehagar 2016-2020²

² Sveio kommune opplyser at dei for tida jobbar med utarbeide ny kvalitetsutviklingsplan.

Sveio kommune opplyser i oversendt notat at når satsingsområde er samanfallede for FOS-kommunane kan det samarbeidast om utviklingsprosjekt, nettverk og andre kompetansetiltak. Dei nemnte planane utgjør slik kommunane sine rutinar og strategiar for FOS-samarbeidet.

Det kjem vidare fram av tilsendt notat frå Bømlo kommune at i den grad kommunane har eigne kommunale retningslinjer og strategiar for FOS vil det vere for spesifikke samarbeid på utvalde område som til dømes samarbeid om eksamen.

3.2.10 Bruk av kommunale midlar og ressursar i FOS

Alle kommunane har med tilsette som jobbar aktivt i prosjektgruppene i FOS-samarbeidet. I hovudgruppene er det ein representant per kommune, medan det varierer kor mange tilsette kommunane har med i undergruppene.

Kommunane dekkjer sin delkostnad knytt til løn for dagleg leiar, samt kostnader knytt til møteverksemd og sekretærverksemd.

Kommunane blir gitt tilbod om samlingar, satsingar, nettverk, møte og kurs som leiarar og tilsette innan oppvekstsektoren kan melde seg på. Dette skjer i dialog med kommunalsjef/etatssjef oppvekst eller rådgjevar innan oppvekst i kommunen. Det er valfritt å delta på tilboda som FOS arrangerer.

I tillegg står FOS for utarbeiding av søknadar på statlege og fylkeskommunale tilskot og fordeler midlane vidare til kommunane i dei tilfella ein vinn fram og blir tildelt midlar.

3.2.11 Sentrale aktivitetar i FOS 2019

Kva har vore sentrale aktivitetar i FOS i 2019?

Årsmeldinga 2018/2019 viser til fylgjande nye tiltak som er sett i verk:

- ✓ Eit inkluderande barnehage- og skulemiljø
- ✓ Ny desentralisert ordning for kompetanseutvikling
- ✓ Regional ordning for kompetanseutvikling i barnehage
- ✓ Nye læreplanar – overordna del
- ✓ Digitalisering IKT-nettverk i FOS
- ✓ FOS og vegen vidare – diskusjon om kva FOS skal vere i framtida

Nettsida til FOS viser at fylgjande hendingar blei arrangert i 2019:

- ✓ Ungt entreprenørskap: SMARTcamp for lærarar
- ✓ Kurs: Avdekke, handtere og forebygge krenkelser og mobbeatferd i barnehagen
- ✓ Kurs: Sinte, unge, villfarne menn – vårt medansvar
- ✓ Kurs: Eit inkluderande læringsmiljø – korleis få det til?
- ✓ Livsmestring i barnehage og skole
- ✓ Skriftleg eksamen workshops – norsk, engelsk og matematikk
- ✓ Leiarkonferansen 2019 – klokt lederskap – i spennet mellom det lokale og det nasjonale
- ✓ Workshop Geogebra for mellomtrinnet
- ✓ Reguleringsvanskar i eit inkluderingsperspektiv
- ✓ Nettverkssamling – inkluderande barnehagemiljø
- ✓ Kurs: Spespednettverket – ASK

- ✓ Rådgjevarsamling FOS
- ✓ Kurs: SFO-nettverket i FOS: kvalitet i FOS
- ✓ Kurs: Det digitale klasserommet: Kva må PPT kjenna til?
- ✓ Kurs: Korleis leggja til rette for ei god begynnaropplæring
- ✓ Kurs. Symje- og livbergingsopplæring ute
- ✓ Kurs: Elevbedrift
- ✓ Kurs for lærarar Økonomi & Karriereval
- ✓ Workshop Geogebra for ungdomstrinnet
- ✓ Barnehageleiarnettverk – Kva krevst av deg som leiar i ein barnehage
- ✓ Skuleleiarnettverk: «Læringsleiing i framtidas skule- fagfornyninga; moglegheiter og forventningar»
- ✓ Kurs: Spespednettverket – ASK
- ✓ Informasjonsmøte – partnerskap med Senter for fysisk aktiv læring (SEFAL)
- ✓ Kurs: Opplæringslova Kap. 9A³

Årsmeldingane til FOS fylgjer skuleåra. Av årsmeldinga for 2018/2019 kjem det fram at det i denne perioden blei gjennomført 11 møter i styringsgruppa, som totalt handsama 46 saker. Sakene som hadde ekstra fokus var:

- ✓ Leiarkonferansen
- ✓ Desentralisert ordning for kompetanseutvikling (skule)
- ✓ Regional ordning for kompetanseutvikling i barnehage
- ✓ Intensjonsavtale FOS-HVL
- ✓ Kompetanseutvikling for alle målgrupper
- ✓ Eit inkluderande barnehage- og skulemiljø
- ✓ Erfaringsutveksling – læringsøkter

Grunnskulegruppa hadde 10 møter og handsama 48 saker. Fylgjande saker nemnast som ekstra viktige i årsmeldinga:

- ✓ Kurs/kompetanseutvikling/lærande nettverk
- ✓ Eit inkluderande barnehage- og skulemiljø
- ✓ Erfaringsutveksling – læringsøkter
- ✓ Pedagogisk bruk av IKT

I læringsøktene var mellom anna IKT i skulen, § 9A i opplæringslova (psykososialt skulemiljø), arbeidslivsfag og inkluderande skulemiljø viktige tema.

Undergruppene eksamensgruppa og utdanningsvalgruppa hadde eit møte kvar.

³ Kapittel 9A i opplæringslova omhandlar elevane sitt skulemiljø – der alle elevar har rett til eit trygt og godt skulemiljø som fremjar helse, trivsel og læring: [Lov om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa \(opplæringslova\) - Kapittel 9 A. Elevane sitt skulemiljø1 - Lovdata](#)

Barnehagegruppa hadde 9 møte og handsama 29 saker. Det vart arrangert 2 fellessamlingar med grunnskulegruppa der inkluderande barnehage- og skulemiljø var tema. Fylgjande saker nemnast som særleg viktige:

- ✓ Kurs/kompetanseheving/leiarkonferansen
- ✓ Inkluderande barnehagemiljø
- ✓ Erfaringsutveksling – læringsøker

I læringsøktene var mellom anna § 19g⁴ i barnehagelova og Trygg i Fjell tema.

Undergruppa tilsynsgruppa gjennomførte 12 tilsyn.

Leiarforum PPT har gjennom samarbeidsavtalen med Statped hatt 2 samlingar omkring tematikken reguleringsvanskar i eit inkluderingsperspektiv og det digitale klasserommet. FOS og Statped utformar aktivitetsplanar for kvart skuleår som fastset aktivitetar gjennom skuleåret.

Kulturskulegruppa hadde skuleåret 2018/2019 4 møte, kor det blei handsama 27 saker. Særleg viktige saker som blir nemnt i årsmeldinga er:

- ✓ Erfaringsutveksling
- ✓ Rekruttering
- ✓ Samarbeid med HVL
- ✓ Planlegging av nettverksgrupper i FOS
- ✓ Øyo-seminaret
- ✓ Dei unges festspeldag

I tillegg nemner årsmeldinga rutinetiltak som til dømes:

- ✓ Munnleg eksamen
- ✓ «Eg vil byggja meg ein båt» - DKS-prosjekt i regionen i samarbeid med Sunnhordland museum
- ✓ Hospitering i samarbeid med Senter for Yrkesrettlegging og vidaregåande skular
- ✓ Samlingar for vaksenopplæringa
- ✓ 2 nettverkssamling for tilsette i SFO
- ✓ Betre Tverrfaglig innsats – oppfølging og vidareutvikling

Det kjem fram av handlingsplan 2019/2020 at FOS har fylgjande hovudsatsingar i perioden 2019-2022:

- ✓ Inkludering, samskaping og medverknad
- ✓ Oppfølging og tiltak retta inn mot ny Stortingsmelding om *tidleg innsats og inkluderande fellesskap*
- ✓ Fagfornyninga av læreplanen
- ✓ Leiarutvikling

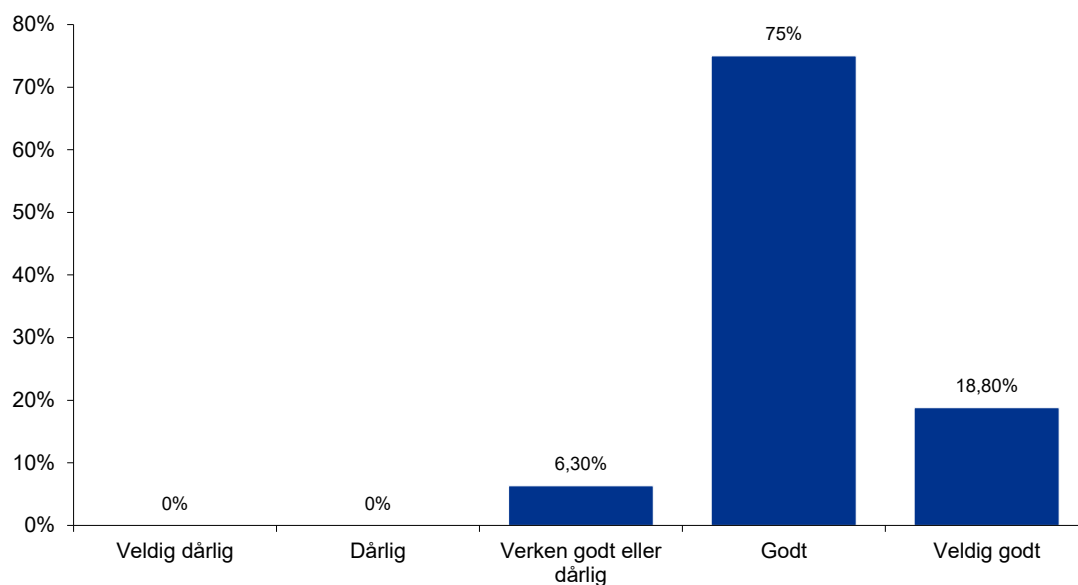
⁴ §19g i barnehagelova omhandlar at kommunen skal sikre at born med nedsett funksjonsevne får eit eigna og tilrettelagt barnehagetilbod. I ny barnehagelov gjeldande frå 2021 er paragrafen flytta til § 37: [Lov om barnehager \(barnehageloven\) - Lovdata](#)

- ✓ God tverrfagleg samhandling

Av nye tiltak som er sett inn nemnast:

- ✓ Arbeidslivsfaget – ei utfordring? Samling/workshop
- ✓ Leiarnettverk i FOS for barnehage og skule
- ✓ Implementering av nye læreplanar
- ✓ Digitalisering
- ✓ Tidleg innsats og inkluderande fellesskap – felles møtepunkt i høve ny Stortingsmelding

Figuren under viser korleis respondentane i spørjeundersøkinga vurderer kvaliteten på kurs- og kompetanseutviklingstilbodet dei har motteke i regi av FOS:

Figur 1: Korleis vurderer du kvaliteten på kurs- og kompetanseutviklingstilbodet du har motteke i regi av FOS? [N:109]

Som det går fram av figuren vurderer dei fleste som har vore på kurs i regi av FOS tilbodet som godt. Det er imidlertid berre om lag 1/3 av dei som har svart på spørjeundersøkinga som har teke del i undervisningstilbod frå FOS. Det går samstundes fram av intervju at FOS i stadig mindre grad arbeidar med kurs og kompetanseheving, men at ein jobbar meir med kontinuerleg kompetanseutvikling av barnehagane og skulane i deltakarkommunane. FOS er dermed meir aktuell for arbeid med nasjonale og lokale prioriterte prosjekt som t.d. DEKOMP og REKOMP.

3.2.12 Medverknad

Korleis medverkar kommunalt tilsette innan oppvekstområdet i FOS?

Det kjem fram av intervjudata at tillitsvalde i oppvekstsektoren ikkje har rett til å delta i FOS. All medverknad og drøfting i tråd med hovudavtalen skjer i den einskilte kommune.

Av innsendt notat frå Fitjar kommune kjem det fram at Utdanningsforbundet har ytra ynskje om å delta i møta til styringsgruppa i FOS. Ynskja er forankra i Hovedavtalen Del B. Førespurnaden blei avslått

av styringsgruppa, som meiner at medråderetten blir ivaretatt på kommunalt nivå i den enkelte kommune. Dette er ifylgje notatet i tråd med praksis i dei andre kursregionane i Hordaland.

I vurderinga vektleggjast det at FOS er ein tilretteleggjar for medlemskommunane. FOS gjer vidare ingen bindande vedtak for kommunane. FOS har eit mangfaldig tilbod, og det er opp til kommunane å komme med innspel utifrå sine fokusområde/handlingsplanar. Det blir bestemt på lokalt nivå om ein vil vere med på kurs, nettverk, konferansar, etc.

Det kjem fram av vurderinga at tillitsvalde får medverknad og informasjon gjennom dei kommunale prosessane som vert gjort i høve fokusområde/handlingsplanar innanfor skule og barnehage i den enkelte kommune. Her er tillitsvalde representert. I tillegg skal kvar kommune ha dialog med sine tillitsvalde i forkant av møta i FOS. Tillitsvalde har tilgang til sakslister og referat frå møta i styringsgruppa. Tillitsvalde kan kome med innspel til saksliste og kompetanseutviklingstiltak.

Fylgjande kjem fram omkring dei kommunale prosessane i deltakarkommunane:

- Av kommuneinternt notat til kontrollutvalet i Stord kommune går det fram at tillitsvalde i Stord kommune medverkar i FOS gjennom kommunalsjefen og rådmannen sine månadlege møte med tillitsvalde, samt gjennom personalsjefen sine årlege drøftingsmøter. Kommunen sine framtidige kompetansebehov blir tatt opp i dette årlege drøftingsmøtet. Tilsvarende prosedyre er gjeldande i dei andre kommunane.
- Bømlo kommune opplyser i e-postkorrespondanse at medverknad skjer i faste møte med hovudtillitsvalde på kommunenivå.
- I Etne kommune er tillitsvalde med på drøftingar på lokalt nivå og hovudtillitsvald på kommunalt nivå.
- Fitjar kommune varetek medverknad på lokalt nivå. Etatssjef og rådgjevarar etterspør behov for kompetanseutvikling som kan samordnast gjennom FOS i leiarsamlingar med barnehagestyrarar og skuleleiarar.
- I Kvinnherad kommune har sektorleiar for oppvekst informasjon- og drøftingsmøte med hovudtillitsvalde for Utdanningsforbundet barnehage og skule, Fagforbundet og hovudverneombod kvar veke. Her blir mellom anna kompetanseheving og kompetanseplanar teke opp.
- I Sveio kommune har kommunalsjef gjennom året møter med hovudtillitsvald i Utdanningsforbundet. Saker som gjeld FOS-samarbeidet kan drøftast her. I innleiingsfasa til utarbeiding av ny kvalitetsutviklingsplan er skulane ved lærarane, elevrådet og FAU invitert til å kome med innspel til satsingsområde med meir som kan inngå i planen. Kvalitetsutvikling og kompetansetiltak er fast sak på alle møte for rektorar og styrarar.

Det kjem fram av intervjudata at det er varierende i kva grad dei tillitsvalde opplev medverknaden som tilstrekkeleg og i kva grad det er forståeleg korleis dei skal halde seg orientert om viktige avgjerslepunkt i FOS.

Forvaltningsrevisor oppfattar at det i varierende grad blir teke opp kompetanseheving blant kommunalt tilsette, og innretting av mogelege kurs, i desse møta. Det same gjeld for i kva grad sakar knytt til FOS blir drøfta i møta.

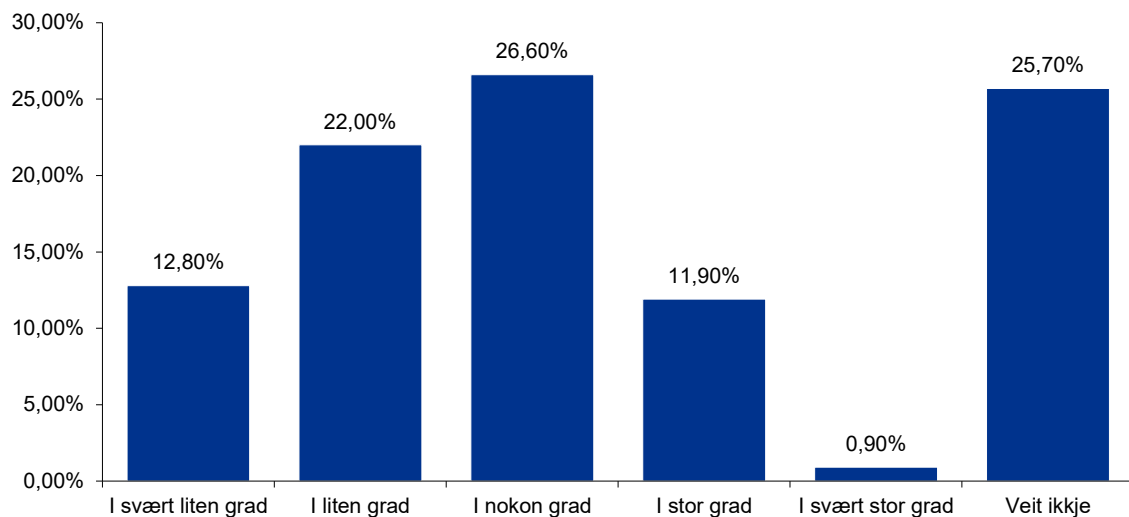
Det kjem fram av det kommuneinterne notatet til kontrollutvalet i Stord kommune at FOS lagar planar for gjennomføring av kompetansehevende tiltak i oppvekstsektoren. Det kjem fram av notatet at det kan setjast spørsmålsteikn ved om tillitsvalde har reel medverknad på FOS sine planar. Men samstundes er Kunnskapsdepartementet sine kompetanseutviklingsstrategiar førande for FOS sine planar, noko som avgrensar det lokale spelerommet noko i form av val av strategi og gjennomføring av kompetansehevende tiltak.

I intervju kjem det fram at det generelt er låg merksemd og til dels låg kjennskap til FOS blant fagforeiningane. Det er og fleire som oppfattar at det er uklart kva vedtak som vert fatta av kommunen og kva vedtak som vert fatta av FOS. Samstundes er kommuneleiinga klar på at FOS ikkje fattar vedtak som bind kommunane.

Det er elles nokre døme på lokallag i Utdanningsforbundet som er meir aktive enn andre men felles for alle er at dei ikkje opplev å vere tilstrekkeleg godt orientert til å vere reelle sparringspartnarar for

kommuneadministrasjonane. I einstilte kommunar opplev ein FOS som eit udemokratisk organ der vedtak blir fatta utan at kommunane får medverke gjennom fagforeiningar eller kommunestyret. Det er forvaltningsrevisor sitt inntrykk at dei lokallaga som er mest engasjert også er dei mest kritiske. Mellom anna etterlysast det klarare rammer for medbestemmelse i FOS si styringsgruppe (ikkje berre for den einstilte kommune) og denne opplevast ikkje som reell hjå fagforeiningar i einstilte kommunar.

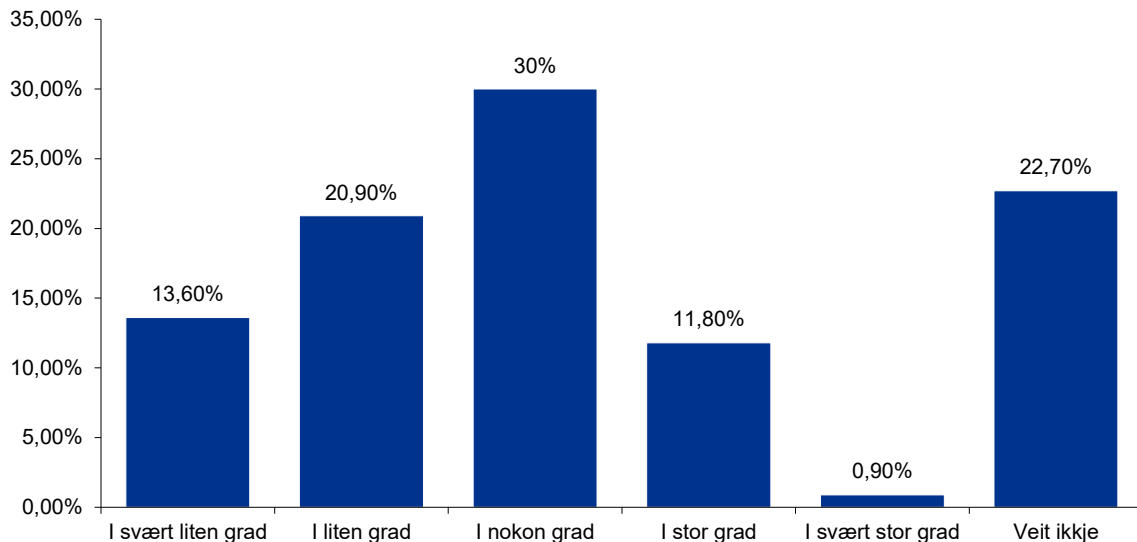
Blant nokre av respondentane rår det og ei oppfatning av at FOS fattar vedtak på kommunane sine vegne utan at det fylgjast av adekvate moglegheiter for medverknad frå dei tillitsvalde. Samstundes er kommunalsjefane tydelege på at det ikkje blir fatta vedtak i FOS.

Figur 2: I kva grad opplever du at din medverknadsrett blir tatt i vare i FOS? [N:109]

Observasjonar frå spørjeundersøkinga etterlet seg eit inntrykk av at dei fleste har ei oppfatning av at medverknaden kunne vore betre teke i vare enn kva som er tilfellet slik det gjerast i dag. Vel 35 % meiner at medverknadsretten i svært liten eller liten grad blir teke i vare i FOS. Samstundes meiner om lag 27 % at den i nokon grad er teke i vare. Om lag 24 % meiner dei ikkje har føresetnad for å svare. Ei av kommunane har i faktaverifiseringa gitt uttrykk for at desse tala er naturleg sidan kartlegging og drøfting om kompetanseutviklingsbehov skjer lokalt og følg rapporteringslinja i den einstilte kommune.

Det kjem og fram at det er ei utbreidd oppfatning blant respondentane i spørjeundersøkinga av at dei ikkje ser særleg store moglegheiter til å medverke i vala av kurs- og kompetansehevingstiltaka som FOS tilbyr. I intervju har vi og høyrte at det opplevast som avgrensa moglegheiter til å påverka kurstilbodet i FOS.

Figur 3: I kva grad medverkar du/din arbeidsplass i vala av kurs- og kompetansehevingstiltaka som FOS tilbyr? [N:109]

Då vi stilte spørsmålet *I kva grad medverkar du/din arbeidsplass i vala av kurs- og kompetansehevingstiltaka som FOS tilbyr?* legg vi merke til at oppfatninga av medverknad på arbeidsplassen er temmeleg samanliknbar med oppfatninga av ivaretakinga av medverknadsretten i FOS for den einskilde medarbeidar. Fylgjeleg er oppfatninga blant mange respondentar at medverknad kunne ha vore teke i vare i større grad. Vel 34 % meiner medverknadsretten blir teke i vare i svært liten eller liten grad, medan 30 % meiner den blir teke i vare i nokon grad. 22,7 % meiner dei ikkje har føresetnad for å svare.

3.3 Vurderingar

Forvaltningsrevisor vurderer at FOS har ein opplevd nytteverdi for den einskilde kommune som tek del i samarbeidet. Det medfører betydeleg nytte å ha nabokommunar som tilsynsmynde i barnehagar mv. Vidare er det etter forvaltningsrevisors skjønn liten tvil om betydinga av nytta for den einskilde kommune gjennom samarbeid om kursverksemd mv. Kommunane er også einige om ein finansieringsmodell for FOS som er tilpassa forskjellane mellom kommunane.

FOS hadde ikkje ein skriftleg avtale som regulerte samarbeidet mellom kommunane. Det er no utarbeidd ein slik avtale. Forvaltningsrevisor vektlegg at ein slik avtale er viktig for å etablere tydelige rammer og retningslinjer for FOS. Etter vår vurdering blir rammene til FOS vurdert å vere uklare og utydelige på fleire område, irekna medverknad og medbestemmelse. Forvaltningsrevisor har fått tilbakemelding på at fleire av kommunane har handsama samarbeidsavtala i kommunestyret. Vår vurdering er at det er viktig at samarbeidet er underlagt demokratisk kontroll.

Forvaltningsrevisor har vurdert om FOS samarbeidet er så vidtrekkande at det fell inn under føresegna om interkommunalt samarbeid i kommunelova § 17-1 andre ledd, der det blir stilt krav til organiseringa av interkommunale samarbeid. I samband med faktaverifiseringa kom det tilbakemelding på dette frå alle samarbeidskommunane. Stord kommune syna til ei grundig utgreiing av dette spørsmålet, i samarbeid med KS. Det vart vidare syna til rettleiing om interkommunalt samarbeid om tilsyn frå Kunnskapsdepartementet. Forvaltningsrevisor er av den oppfatning at kommunane har gjort ei grundig vurdering av dei juridiske rammene for samarbeidet, og at det er klargjort at samarbeidet slik det er organisert ikkje er omfatta av føresegna om interkommunalt samarbeid i kommunelova.

Det har blitt lufta kritiske tilbakemeldingar og då særskilt frå tillitsvalde som ikkje oppfattar at FOS tek i vare tillitsvalde/kommunalt tilsette i oppvekstområdet sine interesser i tilstrekkeleg grad, irekna når kurs og satsingar vert sett i verk. Det er og uklart for einskilde av respondentane i intervjuet kva som er kommunale vedtak og kva som vert avgjerd innanfor ramma av FOS. Vår vurdering er at rammene for medverknad frå dei tillitsvalde i kommunane i FOS er i samsvar med rammene i hovudavtala. Vi ser likevel at dette er uklart for nokre av dei tillitsvalde. Kommunane kan i nokre tilfelle gi dei tillitsvalde meir informasjon om kva som skjer i FOS og korleis det påverkar dei tilsette sin arbeidskvardag. Samt å syne til at medverknad skal og kan skje i kommunen.

Forvaltningsrevisor vurderer òg at oppfatninga av kva FOS er ikkje er lik i fleire av kommunane. Tilbakemeldingane frå tillitsvalde på intervju er ikkje eins med tilbakemeldinga frå kommuneleiinga, kva gjeld medverknad og rammer for samarbeidet. Vi meiner det synar eit potensiale for betre informasjon og kommunikasjon internt om kva FOS er og korleis samarbeidet passar inn i kommuneorganisasjonen. Samstundes ser vi at det her er forskjell mellom kommunane.

4. Resultat og erfaringar

4.1 Revisjonskriterier

I kapittel 4 svarar vi på problemstilling 2: «Kva er oppnådde resultat og erfaringar med FOS»?

Revisjonskriterier er utleia frå:

- ✓ Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven)
- ✓ God praksis for internkontroll. Vi vil her byggje på KS sine rettleiarar "85 tilrådingar for styrket egenkontroll" og "Rådmannens internkontroll"
- ✓ KS - Hovudavtale og hovudavtale-veileder
- ✓ Lov om barnehager (barnehageloven)
- ✓ Rettleiar «tilsyn med barnehager»
- ✓ Forskrift opplæringslova

For utdyping av revisjonskriterier viser vi til vedlegg 2.

4.2 Fakta

4.2.1 Deltaking på aktivitetar i regi av FOS

I vedlegg til årsmeldinga vises informasjon om tal deltakarar på kurs- og kompetanseutvikling i regi av FOS for skuleåret 2018/2019:

Sektor	Tal aktivitetar	Tal deltakarar
Barnehage/PPT	8	530
Skule/PPT/vaksenopplæringa/Kulturskulegruppa	16	634
Leiarkonferansen	1	172

Tabell 5: Tal deltakarar fordelt på sektor.

Kursdeltakarane var fordelt slikt mellom kommunane:

Kommune	Tal barnehage	Tal skule	Sum
Bømlo	135	150	391

Etne	55	22	123
Fitjar	44	43	104
Kvinnherad	52	130	377
Stord	88	114	381
Sveio	156	175	194
Samla	530	634	1164

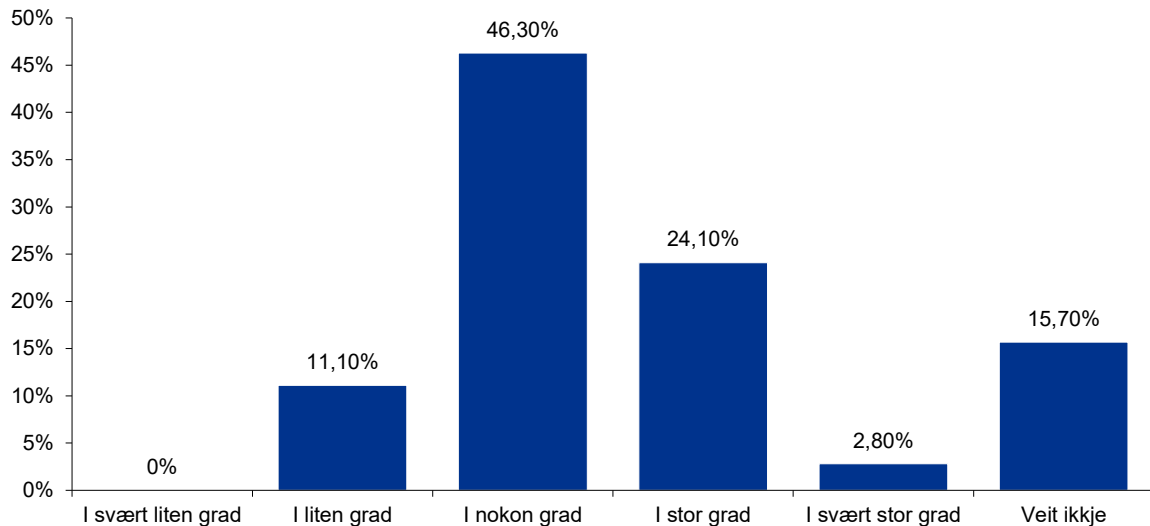
Tabell 6: Tal deltakarak fordelt per kommune.

Av årsmeldinga kjem det fram at det var ein reduksjon på tal deltakarak frå 1770 året før til 1164 i 2018/2019. Dette skuldast hovudsakleg at kommunane sjølv arrangerte fagdag i november 2019. I tillegg brukte fleire av einingane fagdagen i januar til utviklingsarbeid på eigen arbeidsplass. Samstundes er det no meir fokus på barnehage- og skulebasert kompetanseutvikling i arbeidet med kompetanseutvikling. Dette gjer det ifylgje årsmeldinga naturleg at deltakartala på felleskurser/tiltaka i FOS-regi har fått lågare oppslutning.

Det kjem vidare fram av årsmeldinga at kursa som FOS gjennomfører får jamt over gode tilbakemeldingar i evalueringar av kurstilbodet.

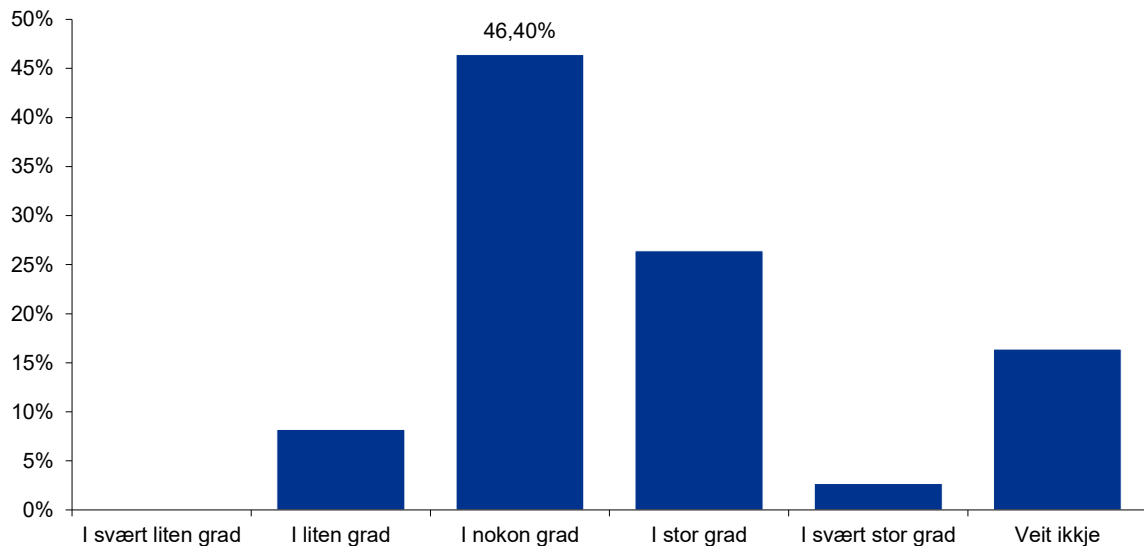
4.2.2 Barnehagane og skulane si oppleving av kurs- og kompetansehevingstilbodet frå FOS

I spørjeundersøkinga spurte vi respondentane korleis dei opplever kompetanseutviklingstilbodet frå FOS og kommunen:

Figur 4: I kva grad opplever du at FOS/kommunen samla sett gir eit godt kompetanseutviklingstilbod? [N:109]

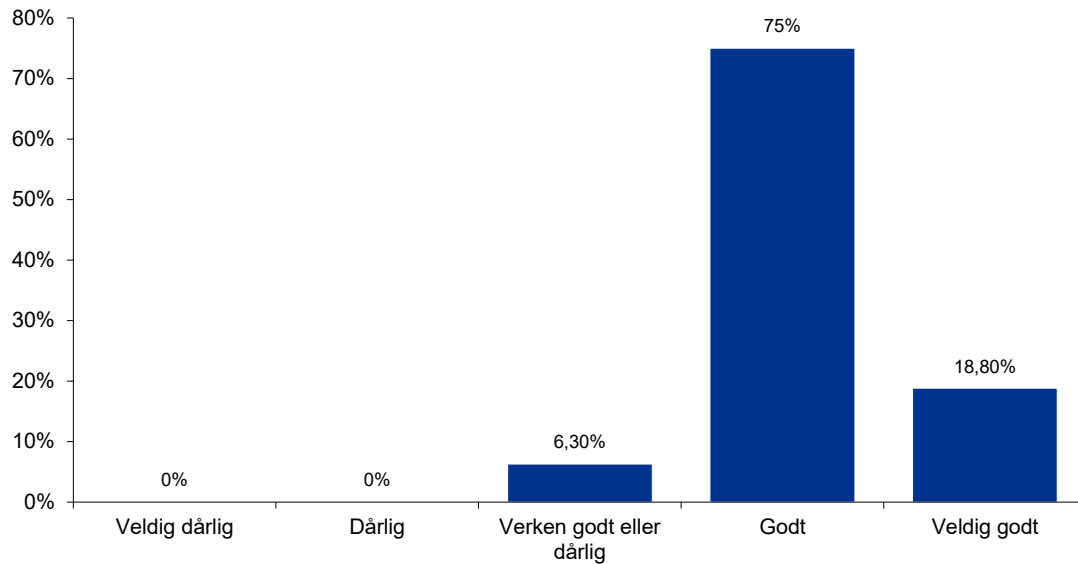
Av figuren går det frem at ein stor del av respondentane for spørjeundersøkinga opplev i nokon grad (46,3 %) og i stor eller svært stor grad (vel 27 %) at kompetanseutviklingstilbodet som FOS gir samla sett er godt. Vidare har vi spurt respondentane korleis dei opplever kurstilbodet frå FOS og kommunen:

Figur 5: I kva grad opplever du at FOS/kommunen samla sett gir eit godt kurstilbod? [N:109]

Av figuren går det frem at ein stor del av respondentane for spørjeundersøkinga opplev i nokon grad (46,4 %) og i stor eller svært stor grad (vel 29 %) at kurstilbodet som FOS gir samla sett er godt.

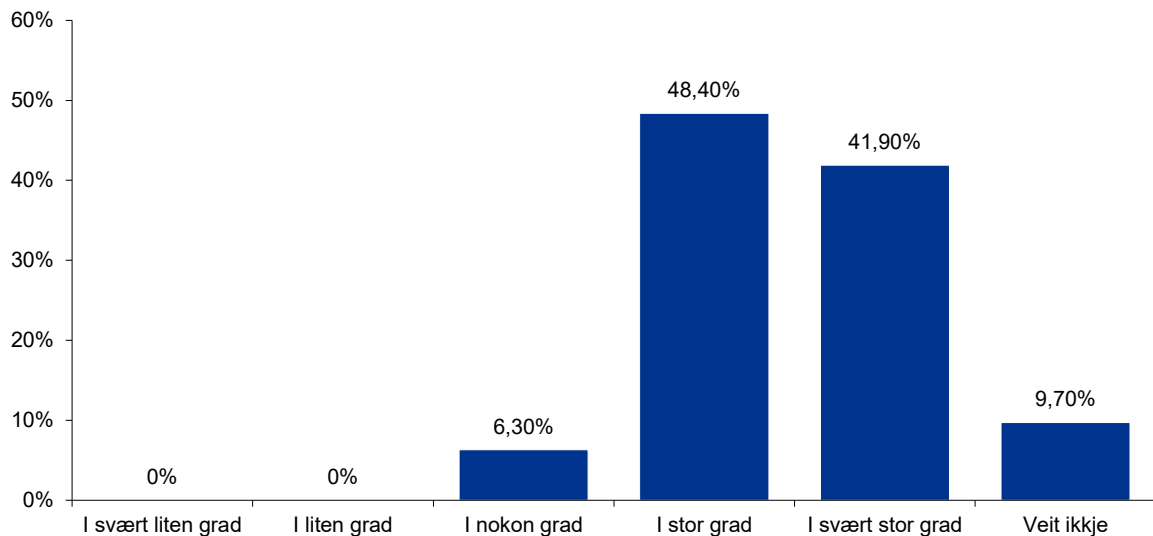
Vi har også i spørjeundersøkinga spurt om korleis respondentane opplever kvaliteten på kurs- og kompetanseutviklingstilbodet dei har motteke i regi av FOS:

Figur 6: Korleis vurderer du kvaliteten på kurs- og kompetanseutviklingstilbodet du har motteke i regi av FOS? [N:109]

Som det går fram av figuren svarer 18,8 % av respondentane at kurs- og kompetansehevingstilbodet har hatt veldig god kvalitet og 75 % god kvalitet. 6,3 % har svart verken godt eller dårleg.

Vidare har vi i spørjeundersøkinga spurt om nytta av kurs- og kompetansehevingstilbodet for eiga kompetanseutvikling:

Figur 7: I kva grad har kurs- og kompetansehevingstilbodet du har motteke i regi av FOS vore nyttig for di kompetanseutvikling? [N:109]

Som det går fram av figuren opplever 9,7 % at kurs- og kompetansehevingstilbodet i regi av FOS i stor grad har vore nyttig for eiga kompetanseutvikling. Vidare svarer 41,9 % i stor grad og 48,4 % i nokon grad.

Desse resultatane samsvarar med dei direkte erfaringane respondentane i intervjuet med barnehage og skule har gitt uttrykk for knytt til kurs- og kompetansehevingstilbodet frå FOS. Av intervjuet går det fram at mange opplev kurs- og kompetansehevingstilbodet som relevant og treffande for deira behov. Samstundes kan FOS tilby spesialiserte kurs og kompetansehevingstiltak som kommunane sjølv ville ha vanskeleg med å tilby. Koding nemnast her som eit konkret eksempel, kor ein gjennom FOS treff ei breiare målgruppe, noko som gjer det enklare å gi eit tilbod på dette området.

Samstundes har fleire i intervjuet ytra seg kritisk til at FOS har dreie verksemda frå kurstilbod til program slik som til dømes DEKOMP og REKOMP. Desse programma kan verte oppfatta som for lite konkrete av nokre. Samstundes er DEKOMP OG REKOMP nasjonale modellar for lokal kompetanseutvikling i skule og barnehage, som kommunane er pålagde å gjennomføre.

4.2.3 Etterleving av mål og strategiar

I kva grad blir mål og strategiar etterlevd?

Av tertialrapporten for første kvartal 2020 kjem det fram at FOS sjølv opplever at ein lukkast godt med å realisere føremålet til FOS om å få til eit godt samarbeid om oppgåver som vert løyst betre på regionalt enn lokalt nivå. I tertialrapporten nemnast organisering og gjennomføring av munnleg eksamen, tilsyn i barnehagane, nettverk og workshops som døme på oppgåver ein samarbeider godt omkring.

Dei fleste informantane opplev at FOS leverer særskilt godt på dei måla og strategiane som tek for seg samarbeid på tvers av kommunegrenser samt å fremje eit samarbeid som gjer at kommunane som er involvert i samarbeidet står sterkare saman. Denne observasjonen står imidlertid sterkare blant kommunalsjefane enn kva den gjer blant dei tillitsvalde og lærarane.

Utteksling av idear og opplegg samt erfaringsdeling, særleg på kommunalsjefnivå, trekkjast fram som ei styrkje i samarbeidet mellom FOS-kommunane. Det blir nemnt konkrete døme på utfordringar enkeltkommunar har stått i, kor ein har fått tilgang til erfaringar og opplegg frå andre kommunar. Samstundes trekkjast det fram at fleire av kommunane er små med få barnehagar og skular samt ein liten administrasjon i kommunen, noko som gjer tilgangen til eit større nettverk gjennom FOS-regionen

viktig. Det påpeikast at dette gir tilgang til fleire synspunkt og refleksjonar, og bidreg slik til å utvikle tenestene.

Som nemnt i kapittel 3 oppfatar fleire respondentar at det per i dag ikkje blir systematisk kartlagt og innhenta kompetansebehov frå kommunane til FOS. Tiltak og aktivitetar i FOS opplevast vidare i ulik grad å vere forankra hjå dei tilsette i oppvekstsektoren.

I spørjeundersøkinga framgår det av fritekstsvaret at fleire respondentar opplev at det er utydeleg for dei kva FOS kan tilby og korleis dei kan nyttiggjere seg av tilbodet. Noko som forvaltningsrevisor vurderer naturleg heng saman med oppfatninga frå intervjuet av at det er noko utydeleg kva FOS gjer og kva den ein skilde kommune gjer på området.

Det framstår for forvaltningsrevisor som om det er ein skilnad mellom oppfatninga blant dei som tek del i styringsgruppa og andre grupper og dei som ikkje gjer det (dei som tek del i kurs og anna kompetanseheving der det i ulik grad er klart at FOS er ansvarleg for tiltaket).

FOS har tett kontakt med universitet- og høgskulesektoren (UH). Samstundes har ein tett samarbeid med Statsforvaltaren i Vestland som forventar regional samordning gjennom organisasjonar som FOS. Statsforvaltaren er ein samarbeidspart knytt til ein del statlege satsingar som til dømes DEKOMP OG REKOMP.

Det kjem fram av intervjudata at nokre kurs og aktivitetar gjennomført i regi av FOS blir evaluert i undergrupper og/eller styringsgruppa. Vidare brukar ein i kurs og konferansar programmet Mentimeter for å hente inn evalueringar av tilbodet frå deltakarane. Styringsgruppa gjennomfører også jamlege evalueringar av korleis samarbeidet fungerer på overordna nivå. FOS evaluerer også avtalane ein har med NLA og HVL gjennom evalueringsmøter.

4.3 Vurderingar

Revisjonen vurderer at deltakarkommunane gjennom FOS i stor grad samarbeider om oppgåver som blir løyst betre på regionalt nivå enn lokalt. Døme på slike oppgåver er munnleg eksamen og tilsyn i barnehagar. Samstundes fremjar samarbeidet det pedagogiske utviklingsarbeidet i regionen ved å leggje til rette for utveksling av idear og opplegg samt erfaringsdeling mellom kommunane.

Revisjonen vurderer at FOS bidreg med relevante kurs og kompetansehevingstiltak som tilsette i oppvekstsektoren i deltakarkommunane finn nyttig. Dette kjem fram av både spørjeundersøkinga og intervjuet. Samstundes framstår det som om FOS kunne vore tent med å tydeleggjere kva dei leverar av kurs og kompetansehevingstilbod til dei tilsette i oppvekstsektoren i deltakarkommunane ettersom det i variabel grad framstår som klart i intervjuet og i spørjeundersøkinga. Vi vurderer dermed at aktivitetar og tiltak i FOS i større grad kan forankrast hjå deltakarkommunane. Dette er ein av strategiane til FOS.

FOS er i ein prosess der dei i tiltakande grad å gjennomføre kompetanseutvikling som program, samstundes som ein gjennomfører færre tradisjonelle kurs. Dette er eit bevisst val frå FOS. Frå FOS si side opplev dei at slike program gjev grobott for kontinuierleg forbetring og såleis har betydeleg ekstra nytte samanlikna med tradisjonell kursverksemd. Samstundes er dette i tråd med statlege føringar og forventingar til kompetanseutvikling i barnehage- og skulesektoren.

5. Tiltaksplanar

- ✓ Deltakarkommunane bør sikre at samarbeidet er underlagt demokratisk kontroll, på ein måte som er hensiktsmessig for den ein skilde kommune.
- ✓ Deltakarkommunane bør ha ei samarbeidsavtale som sikrar tydelege rammer og retningslinjer for FOS.
- ✓ Deltakarkommunane bør vurdere korleis dei kommuniserer moglegheitene for medverknad i høve til FOS til dei tillitsvalde i kommunen.
- ✓ Deltakarkommunane bør vurdere om det er behov for tydelegare kommunikasjon om kva FOS er og korleis FOS blir styrt, internt i den ein skilde kommune.
- ✓ Deltakarkommunane bør tydeleggjere kva kurs og kompetansehevingstilbod i regi av FOS som dei kan tilby til dei tilsette i oppvekstsektoren.

6. Uttale frå dagleg leiar og kommunedirektørar

Det er gjennomført ein runde med faktaverifisering og ein runde med høyring i høve til forvaltningsrevisjonsrapporten. Fråsegna frå den siste runden er lagt ved i sin heilskap under. Alle kommunane har hatt moglegheit til å komme med fråsegn, og på grunn av situasjonen som var på Haugealandet og i Sunnhordland på same tid som fristen har forvaltningsrevisor undersøkt med kommunedirektørane om dei ønska å levere fråsegn. Det er ikkje uvanleg at kommunar ikkje gir fråsegn i høyringsrunda etter faktaverifikasjon.

6.1 Dagleg leiar i FOS

FRÅSEGN FRÅ DAGLEG LEIAR I FOS

I rapporten går det frem at det under intervjuet med dagleg leiar i FOS, 2. september 2020, var knytt usikkerheit til om FOS sitt system for tilsyn i barnehagar og gjennomføring av munnleg eksamen måtte inn under vertskommunesamarbeid. Dette har sidan den tid vore avklara med KS som har vært tydlege på at FOS ikkje trengte eit vertskommunesamarbeid. Vi er difor p.t. av den oppfatning at FOS ikkje er nøyde til å organisere tilsyn i barnehagar og gjennomføring av munnleg eksamen som vertskommunesamarbeid.

6.2 Bømlo kommune

HØYRINGSFRÅSEGN TIL FORVALTNINGSREVISJONSRAPPORT OM FORUM FOR OPPVEKST I SUNNHORDLAND (FOS)

–

Me viser til motteke høyringsutkast til forvaltningsrevisjonsrapport om Forum for Oppvekst i Sunnhordland (FOS). Bømlo kommune ønskjer å koma med slik tilbakemelding:

Heimel for samarbeidet

Me registrerer at vårt utfyllande svar av 25.02.21 og verifisering til det tidlegare utkastet til rapport er tatt til følgje og at rapporten er endra fleire stader. Særleg gjeld dette dei juridiske vurderingane knytt til spørsmålet om organisering av samarbeidet og tilhøvet til kommunelova. Me registrerer at KPMG har landa på same konklusjon som kommunedirektøren i Bømlo kommune, juristar i fleire av Sunnhordlandskommunane og KS advokatar.

Samarbeidsavtale

Kommunedirektøren er samd med revisor i at det skal vedtakast ein samarbeidsavtale for FOS-samarbeidet og ein slik avtale er allereie utarbeidd. Den politiske handsaminga av denne vart utsett i påvente av rapporten frå KPMG.

Medverknad

Arbeidet i FOS er organisert slik at medverknads- og drøftingsretten vert teken i vare lokalt i kommunane, og deretter løfta opp i FOS. I Bømlo kommune vert det gjennomført faste medråderettsmøter med tillitsvalde minimum kvar 6. veke. Det er utarbeidd rutine og mal for møta. I tillegg har tillitsvalde tilgang til sakslister og referat frå møte i styringsgruppa, samt at tillitsvalde har medverknad og informasjon gjennom dei kommunale prosessane i samband med handlingsplanar og liknande for skule og barnehage.

Kommunedirektøren vurderer at dei nemnde tiltaka tek i vare dei tillitsvalde sin rett til medverknad og drøfting etter hovudavtala. Medverknads- og drøftingsretten vert gjennomført innanfor dei rammer som hovudavtala gir.

Merknadar/faktafeil:

- Side 5: Revisor skriv «Per dags dato har Kvinnherad kommune leiarfunksjonen i styringsgruppa.» Dette var sant på det tidspunktet då revisjonen gjennomførte intervjuet, men det er underteikna på vegner av Bømlo kommune som frå 01.01.21 har leiarfunksjonen i styringsgruppa.
- Figuren på side 21 viser i kva grad respondentane opplever at deira medverknadsrett blitt tatt i vare i FOS? Revisor løftar fram at 35% meiner at medverknadsretten i svært liten eller liten grad blir teke i vare i FOS.

Kartlegging og definering av kompetansebehov skjer i den einskilde kommune etter drøftingar på både skulenivå og på kommunenivå. Nokre av behova vert dekkja av reine kommunale tiltak/tilbod, mens andre vert realisert gjennom FOS-samarbeidet. Det er såleis kommunen og ikkje FOS, som ivaretek medverknad. Kommunedirektøren meiner derfor dette spørsmålet i liten grad viser den reelle medverknaden knytt til kompetanseutvikling.

- Figur 6 og figur 7 (s.27 og 28) viser at 93,8% er godt eller svært godt nøgd med kvaliteten på tilboda gjennom FOS og 90,3% seier dei opplever at tilboda i stor eller svært stor grad har vore nyttig for deira kompetanseutvikling. Kommunedirektøren meiner dette framstår som tydelege indikasjonar på at kurs- og kompetanseutviklingstilbodet gjennom FOS treff dei lokale behova.

Med helsing

Med helsing
Bømlo kommune

Bjørn Håvard Bjørklund
kommunalsjef

6.3 Etne kommune

[ikkje mottatt fråsegn]

6.4 Fitjar kommune

Tilbakemelding forvaltningsrevisjonsrapport for Forum for oppvekst i Sunnhordland (FOS)

Viser til utsendt forvaltningsrevisjonsrapport datert 9. mars 2021. Fitjar kommune har lese igjennom rapporten og har ingen merknadar til vurderingar og tilrådingar.

Med helsing
Fitjar kommune

Olaug Haugen
rådmann

John Karsten Raunholm
etatsjef oppvekst og kultur

6.5 Kvinnherad kommune

[ikkje mottatt fråsegn]

6.6 Stord kommune

[ikkje mottatt fråsegn]

6.7 Sveio kommune

[ikkje mottatt fråsegn]

Vedlegg 1 Dokumentliste

FOS

- ✓ Partnerskapsavtale om desentralisert kompetanseutvikling i skulen – FOS og NLA Høgskulen
- ✓ Intensjonsavtale mellom Forum for oppvekst i Sunnhordland og Høgskulen på Vestlandet
- ✓ FOS – Handlingsplan 2019-2020
- ✓ Møteplan 2019-2020
- ✓ Oppsummering møte i vaksenopplæringsgruppa i FOS, 25.06.20
- ✓ Referat frå møte i FOS-kulturskulegruppa 15.04.20
- ✓ Referat frå møte i Grunnskulegruppa, Tysdag 26.05.20
- ✓ Referat frå møte i barnehagegruppa, Tysdag 26.05.20
- ✓ Referat frå møte i styringsgruppa i FOS, 12.06.20
- ✓ Utlysningstekst dagleg leiar FOS
- ✓ FOS Saksframlegg og vedtak skulestyret Sveio kommune 1990
- ✓ Opphavleg avtale Sunnhordland Kursregion 1990
- ✓ Tertialrapportering
- ✓ Oppmeldingsskjema sensor FOS
- ✓ Sensorfordeling 2020
- ✓ Stord kommune saksframlegg tilsyn med barnehagar 2009
- ✓ Brev om tilsyn mal januar 2019
- ✓ Tilsyn med barnehagar – prosedyrar
- ✓ Rapport etter tilsyn mal januar 2019
- ✓ Oversikt FOS tilsyn 2019-2020
- ✓ Mal – førehandsvarsel om pålegg om retting etter Barnehagelova § 16
- ✓ Informasjon om tilsyn med barnehagar
- ✓ Klage på pålegg om retting ved tilsyn
- ✓ Vedtak – pålegg om retting
- ✓ Sakspapir Sveio kommune – interkommunalt tilsyn for barnehagar i Sunnhordland
- ✓ Tilsynsverktøy barnehage - barnehageutgåve
- ✓ Budsjett og rekneskap 2019
- ✓ Refusjon løn skuleåret 2019-2020
- ✓ Utkast til Samarbeidsavtale for medlemskommunane i Forum for oppvekst i Sunnhordland (FOS) per oktober 2020
- ✓ FOS sine heimesider

Bømlo kommune

- ✓ Informasjon om FOS-samarbeidet frå Bømlo kommune
- ✓ Kommunedelpan oppvekst 2019-2024

- ✓ Handlingsplan 2019/2020 for kommunedelplan oppvekst
- ✓ Kompetanseutviklingsplan for grunnskulen 2018-2021
- ✓ Inkluderande barnehage- og skulemiljø – plan for Bømlo 2017-2019
- ✓ Plan for tilsyn i barnehage 2019-2022
- ✓ Saksførelegg handlingsplan 2019/2020 for kommunedelplan oppvekst
- ✓ Saksførelegg kommunedelplan oppvekst 2019-2024
- ✓ Saksførelegg kompetanseutvikling for tilsette i barnehage
- ✓ Saksførelegg kompetanseutviklingsplan for grunnskulen 2018-2021
- ✓ Saksførelegg plan for tilsyn i barnehage 2019-2022

Etne kommune

- ✓ Informasjon om FOS-samarbeidet frå Etne kommune
- ✓ Kvalitetsplan for oppvekst i Etne kommune 2020-2024
- ✓ LBS februar 2020
- ✓ LBS januar 2020

Fitjar kommune

- ✓ Informasjon om FOS-samarbeidet frå Fitjar kommune
- ✓ Plan for kompetanseutvikling i grunnskulen 2020
- ✓ Tilbakemelding til utdanningsforbundet

Kvinnherad kommune

- ✓ Informasjon om FOS-samarbeidet frå Kvinnherad kommune
- ✓ Saksframlegg informasjon om Forum for oppvekst i Sunnhordland 2009
- ✓ Strategisk kompetansestyring kompetanseplan for Kvinnheradskulen 2020-2022
- ✓ Kompetanseplan 2020-2021 barnehagane
- ✓ Kvalitet i barnehage og skule – strategiplan 2019-2024
- ✓ Saksframlegg kompetanseplan skule og barnehage 2020-2022
- ✓ Tilsyn barnehage 2019/2020 Kvinnherad
- ✓ Tilsyn barnehage – plan 2016-2020

Stord kommune

- ✓ Informasjon om FOS-samarbeidet frå FOS kommune
- ✓ Plan for kvalitetsutvikling fokusområde for oppvekst 2014-2017
- ✓ Strategi for ein inkluderande barnehage, skule og SFO
- ✓ Notat Stord kommune – vurdering av Forum for oppvekst i Sunnhordland
- ✓ Plan for tilsyn med barnehagane 2017-2020
- ✓ Framlegg plan for kvalitetsutvikling i oppvekst 2014-2017
- ✓ Strategi for ein inkluderande barnehage, skule og SFO
- ✓ Dokumentasjon vedrørende FOS frå innkalling til møte i kontrollutvalet i Stord kommune 11.02.2020

- ✓ Mail med informasjon om studieturen til Ontario

Sveio kommune

- ✓ Informasjon om FOS-samarbeidet frå Sveio kommune
- ✓ FOS Saksframlegg og vedtak skulestyret Sveio kommune 1990
- ✓ Opphavleg avtale Sunnhordland Kursregion 1990
- ✓ Sakspapir kvalitetsutviklingsplan for skule og barnehage 2016-2020
- ✓ Kvalitetsutviklingsplan barnehage og skule 2016-2020
- ✓ Plan for tilsyn i barnehagane 2012-2016
- ✓ Plan for tilsyn i barnehagane 2016-2020
- ✓ Sakspapir interkommunalt tilsyn for barnehagar i Sunnhordland 2009
- ✓ Sakspapir – interkommunalt tilsyn i barnehagar i Sunnhordland – evaluering og vegen vidare 2011
- ✓ Sakspapir – plan for tilsyn i barnehagar 2012-2016
- ✓ Sakspapir – plan for tilsyn i barnehagane 2016-2020
- ✓ Førehandsvarsel om pålegg om retting etter Barnehagelova § 16

Vedlegg 2 Revisjonskriterier

Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven)

Det kjem fram av § 13-1 at kommunedirektøren:

- ✓ *Skal lede den samlede kommunale eller fylkeskommunale administrasjonen, med de unntak som følger av lov, og innenfor de instruksjer, retningslinjer eller pålegg kommunestyret eller fylkestinget gir.*
- ✓ *Har det løpende personalansvaret for den enkelte, inkludert ansettelse, oppsigelse, suspensjon, avskjed og andre tjenstlige reaksjoner, hvis ikke noe annet er fastsatt i lov.*

Vidare skal kommunane etter § 5-11 ha eit eller fleire partsamansette utval som handsamar saker som gjeld forholdet mellom kommunen som arbeidsgjevar og dei tilsette. Utval kan erstattast med andre ordningar om det får tilslutning frå minst ¾ av dei tilsette.

Etter kapittel 17 kan kommunar utføre felles oppgåver gjennom interkommunalt samarbeid. Interkommunalt samarbeid kan føregå gjennom interkommunalt politisk råd, kommunalt oppgåvefellesskap, vertskommunesamarbeid, interkommunalt selskap eller aksjeselskap.

Føresegna i § 17-1 andre ledd gir kommunane pålegg om å nytte ei av dei lista samarbeidsformene dersom samarbeidet gjeld utføring av felles oppgåver.

Kapittel 20 regulerer vertskommunesamarbeid. Ei kommune kan her etter § 20-1 overlate utføringa av lovpålagte oppgåver og delegere mynde til å treffe enkeltvedtak til ei verskommune, så lenge anna lovgiving ikkje er til hinder for det. Vidare kan ei kommune etter § 20-2 avtale at ei vertskommune skal utføre oppgåver og treffe vedtak i saker som ikkje har prinsipiell betyding. Etter § 20-4 skal det inngåast skriftleg samarbeidsavtale mellom deltakarane i samarbeidet. Samarbeidsavtala skal innehalde:

- ✓ Deltakarane i samarbeidet
- ✓ Kven som er vertskommune
- ✓ Kva oppgåver og avgjerslemynde som er lagt til vertskommunen
- ✓ Når oppgåver og mynde skal overførast
- ✓ Kva vedtak i vertskommune deltakarane skal underrettast om
- ✓ Økonomisk oppgjer mellom samarbeidskommunar og vertskommune
- ✓ Korleis deltakarane kan tre ut av samarbeidet
- ✓ Korleis samarbeidet skal oppløyst
- ✓ Anna som etter lov krev avtale

Etter § 25-1 skal kommunen ha internkontroll med administrasjonen si verksemd for å sikre at lover og forskrifter fylgjast. Internkontrollen skal vere systematisk og tilpassast verksemda si størrelse, eigenart, aktiviteter og risikoforhold. Ved internkontrollen skal kommunedirektøren:

- ✓ Utarbeide ei skildring av verksemda sine hovudoppgåver, mål og organisering
- ✓ Ha nødvendige rutinar og prosedyrar
- ✓ Avdekkje og følgje opp avvik
- ✓ Dokumentere internkontrollen i den forma og omfanget som er nødvendig

- ✓ Evaluere og ved behov forbedre skriftlege prosedyrar og andre tiltak for internkontroll

Rådmannens internkontroll og 85 tilrådingar for styrket egenkontroll - KS

KS sine rettleiarar "85 tilrådingar for styrket egenkontroll" og "Rådmannens internkontroll" er blitt utarbeida for å gi oversikt og praktisk støtte til kommunar som ynskjer å styrke den administrative internkontrollen.

Under følgjer ei liste over sentrale krav eller tilrådingar som er med på å bidra til styrkja internkontroll, som revisor vurderer som mest aktuelle for temaet i denne forvaltningsrevisjon.

- ✓ Kommunane bør:
 - Arbeide systematisk med internkontrollen. Målsettingar og klarheit i ynskt resultat, planar, kunnskap om nåsituasjon, verktøy og metodar, rutinar og prosedyrar og tiltak og innsats inngår i eit systematisk arbeid.
 - basere seg mindre på uformell kontroll. Ei **formalisering** vil gjere kommunen mindre sårbar for skifte av personell, endringar i omgjevnadane og habilitetskritikk og vil auke det organisatoriske minnet. Dokumentasjon, rutinar og prosedyrar er viktig i formalisering av internkontrollen. Rutinar og prosedyrar forklarar korleis oppgåver skal løysast og situasjonar møtast.
 - **ha, bruke og halde ved like dokument** som gjer greie for roller og ansvar. I tillegg bør kommunane i større grad inkludere kontrollansvaret i desse dokumenta.
 - **ha reglement og rutinar** for mellom anna delegeringsreglement, personalforvaltning og arbeidsgjevarområdet og økonomiforvaltning.
 - etablere tiltak som sikrar **god løpande informasjon og kommunikasjon** til leiarar og medarbeidarar, og som sørger for at dei får nødvendig opplæring og kompetanse.
 - **Evaluere** om gjennomførte tiltak har ynskt effekt.

KS – hovedavtalen 01.01.2020-31.12.2021⁵

Hovudavtalen har nyleg blitt revidert, og er gjeldande ut 2021. Del A omhandlar forhandlingsordninga, og del B kommunane.

Del A

Den enkelte arbeidstakarorganisasjon er part i hovudavtalen. Hovudavtalen gjeld dermed mellom KS og den enkelte arbeidstakarorganisasjon.

Del B

Av hovudavtalen § 1-3 framkjem det at medverknad utøvast ved representasjon i lovbestemte og andre utval og gjennom ordninga med tillitsvalde. Partane skal som hovudregel vere representert i adhoc-utval som utgreier administrative spørsmål.

⁵ <https://www.ks.no/globalassets/Hovedavtalen-KS-2020-2021-.pdf>

Etter § 1-4-1 skal arbeidsgjevar så tidleg som mogleg informere, drøfte og ta dei tillitsvalde med på råd når det gjeld omorganisering/omlegging av drifta.

Om oppgåver blir vurdert utført gjennom interkommunalt samarbeid skal dei berørte partar tidlegast mogleg oppta drøftingar om tillitsvaldordninga og korleis dei tilsette sin medverknad skal ivaretakast, jamfør HA del B, §§ 3-3 a) og b).

Arbeidsgjevar pliktar etter § 3-1 overfor tillitsvalde:

- ✓ Sjø til at rettar og pliktar blir overheldt i høve gjeldande tariffavtale
- ✓ Sørge for at det blir gjennomført regelmessige informasjonsmøter med hovudtillitsvald og fellestillitsvalde på sentralt nivå i kommunen.
- ✓ Ved oppfølging og implementering av nasjonale reformer som vil få betyding for arbeidstakarane skal arbeidsgjevar på eit tidlegast mogleg tidspunkt informere, drøfte og ta tillitsvalde med på råd.
- ✓ I tilfella det førast drøftingar eller forhandlingar mellom partane skal det skrivast drøftingsreferat eller forhandlingsprotokoll.

Tillitsvalde har etter § 3-2 fylgjande rettar og pliktar:

- ✓ Rett og plikt til å drøfte/forhandle om spørsmål vedrørande lønns- og arbeidsvilkår.
- ✓ Sjø til at rettar og pliktar blir overheldt i tråd med gjeldande tariffavtalar
- ✓ Forplikte arbeidstakarar i spørsmål som angår heile arbeidsstokken eller grupper av arbeidstakarar i den grad tariffavtalen ikkje er til hinder for det.
- ✓ Skal verken tilskynde eller medverke til ulovlege konflikhtar
- ✓ Informere arbeidsgjevar om forhold som har betyding for kommunen
- ✓ Prioritere møter kor arbeidsgjevar kallar inn
- ✓ Rett til å uttale seg om arbeidsforhold omfatta av tariffavtala

Etter § 3-3 skal tillitsvaldordninga utformast slik at det gir tillitsvalde, medlemmane dei representerer og arbeidsgjevar føreseielegheit. Ordningane må tilpassast styrings- og organisasjonsstrukturen. Det er avgjerande at ordningane gir aktørane tryggleik slik at innsats og emne stimulerast best mogleg. Ordningane må vidare vere mest mogleg inkluderande slik at tilsette gjennom sine tillitsvalde blir gitt informasjon så tidleg så mogleg og så omfattande som mogleg. Medverknadsordningane skal sikre at tillitsvalde får ta del i avgjersler som angår dei tilsette sitt forhold og bidrar til å forplikte tilsette og tillitsvalde i utviklinga av verksemda.

Tillitsvalde har etter § 3-6 rett til opplæring som har betyding for deira funksjon som tillitsvalde.

§ 4 regulerer partsamansette utval. Kommunen skal opprette eit eller fleire slike utval for å handsame saker som gjeld forholdet mellom kommunen som arbeidsgjevar og tilsette med mindre partane avtalar at dette skal handsamast på ein annan måte. Utvalet skal foreslå og handsame overordna retningslinjer for personalpolitikk, kvalitets- og utviklingstiltak og oppfølging og implementering av nasjonalt vedtekne reformar. Dei tilsette skal ha minst to representantar utpekt av arbeidstakarorganisasjonane/forhandlingsamanslutningane.

Hovedavtaleveileder⁶

Hovedavtaleveilederen forklarer følgende om samhandlingsformer:

⁶ <https://www.ks.no/globalassets/fagomrader/lonn-og-tariff/KS-interaktiv-Hovedavtaleveileder.pdf>

Gode samhandlingsformer er avgjørende for å skape tillit og et godt samarbeidsgrunnlag mellom arbeidsgiver og tillitsvalgte. Gode prosesser mellom partenes representanter er svært viktig for å etablere tjenester av god kvalitet, skape trygge arbeidsplasser med meningsfylt arbeid og et godt arbeidsmiljø.

Sakens karakter og kompleksitet vil ofte være avgjørende for hvilke(n) samhandlingsform(er) som bør, og noen ganger skal, nyttes. I noen tilfeller er det både viktig og riktig å formalisere prosessene, mens i andre tilfeller kan saken finne sin beste løsning gjennom en mer uformell prosess.

Veilederen nevner uformell kontakt, drøftinger, informasjon og forhandlinger som eksisterende samhandlingsformer:

✓ Uformell kontakt

Uformell kontakt er ikke direkte regulert i hovedavtalen, men både hovedavtalens formål og enkeltbestemmelser som omtaler samarbeid, legger opp til at denne samhandlingsformen er viktig. Slik kontakt kan forebygge misforståelser og konflikter. Det kan ofte være bedre å snakke sammen fremfor å kommunisere skriftlig.

✓ Informasjon

Arbeidsgiver har et ansvar for at det avholdes regelmessige informasjonsmøter med hovedtillitsvalgte. For berørte organisasjoner som ikke har hovedtillitsvalgt kan det være hensiktsmessig at også disse inkluderes i de regelmessige informasjonsmøtene. Ved desentralisert fullmaktsnivå avholdes egne informasjonsmøter med berørte tillitsvalgte og arbeidsgiverrepresentanter på dette nivå.

Hvor ofte slike møter skal avholdes avgjøres lokalt. Mange kommuner/fylkeskommuner har god erfaring med månedlige informasjons og/ eller drøftingsmøter.

At informasjonen både er relevant og tilstrekkelig, og at den gis i tide, er viktig for å avklare om det er behov for drøftinger, og for at eventuelle drøftinger blir reelle.

✓ Drøftinger

Drøftingsplikten etter hovedavtalen bygger på prinsippet om at de tillitsvalgte gjennom drøftinger skal kunne påvirke beslutninger før arbeidsgiver treffer en avgjørelse. Det er arbeidsgiver som har ansvar for at slike drøftinger skjer tidligst mulig. Informasjonsmøter, deltakelse i utvalg/arbeidsgrupper/ad-hoc grupper eller høringer erstatter ikke drøftingsplikten og drøftingsretten etter hovedavtalen.

Drøftinger innebærer at både tillitsvalgte og arbeidsgiver får mulighet til å fremme sitt syn og vurderinger i saker før det treffes en avgjørelse. Målet er å finne frem til en omforent løsning. Gode informasjons- og drøftingsprosesser hvor organisasjonene gis tid til intern behandling, vil bidra til at saken belyses så godt som mulig. Gode drøftingsprosesser bygger på tillit. Ved slike prosesser er det grunn til å tro at det blir lettere å få forståelse for de vurderingene partene gjør. Lær det seg ikke gjøre å bli enige ved drøftinger følger det av kommunens styringsmandat at arbeidsgiver skal treffe endelig avgjørelse i saken som er drøftet.

Drøftingene skal skje i møte med arbeidsgivers representant og ha et innhold og en form som gjør at de tillitsvalgtes syn kommer frem.

Arbeidsgiver har videre en informasjons- og drøftingsplikt ved endringer og omstillinger i kommunen, mellom kommuner og ved oppfølging og implementering av nasjonale reformer som vil få betydning for arbeidstakerne. I selve bestemmelsen er det presisert at arbeidstakernes behov for trygghet skal ivaretas gjennom åpne planprosesser hvor mål og konsekvenser så langt som mulig gjøres kjent.

✓ Forhandlinger

Målet med forhandlinger er at minst to likeverdige parter (arbeidsgiver og arbeidstakerorganisasjon) skal komme frem til en løsning partene kan leve med. En sentral forhandlingshjemmel i hovedavtalen er del A § 4-5. Her fremgår det at lokale særavtaler kan inngås med hjemmel i sentral tariffavtale, eller for å regulere lokale forhold som ikke er regulert. HA del A § 6-2 har bestemmelser om hvordan uenighet i slike forhandlinger skal løses.

Veilederen forklarer følgende om tillitsvalgtordningen:

Det er gjennom ordningen med tillitsvalgte ansattes medbestemmelse ivaretas. Formålet med tillitsvalgtordningen er å skape rasjonelle, hensiktsmessige og velfungerende medbestemmelsesordninger som sikrer at de tillitsvalgte får ta del i beslutningsprosesser som kan få konsekvenser for de ansatte. Formålet kommer til uttrykk i selve bestemmelsen. Tillitsvalgtordningen skriftliggjøres for den enkelte organisasjonen og arbeidsgiver. Utformingen av tillitsvalgtordningen skal drøftes med tillitsvalgte, slik det fremgår av bestemmelsen. Tillitsvalgtordningen må utformes slik at den gir tillitsvalgte, medlemmene de representerer og arbeidsgiver forutsigbarhet. Det må videre tas hensyn til antall medlemmer og tariffavtalens omfang. Tillitsvalgtstrukturen skal tilpasses kommunens geografiske spredning samt styrings- og organisasjonsstruktur.

I veilederen er det videre utviklet en sjekkliste som utgangspunkt for drøfting om tillitsvalgtordningen, med blant annet følgende punkt:

- ✓ Formelle og faste møtepunkt mellom tillitsvalgte og arbeidsgiver
- ✓ Enighet om tillitsvalgtes rolle
- ✓ Felles forståelse av de faktiske forholdene i virksomheten

Lov om barnehager (barnehageloven)

Kommunen har etter § 16 (sjå forskrift om overgangsregler til barnehageloven – tilsyn, veiledning, reaksjoner mv. frå 1. januar 2021) ansvar for å føre tilsyn med barnehagane⁷. Kommunen kan gi pålegg om retting av uforvarslege eller ulovlege forhold i barnehagane.

Det går føre av lova slik den var, overgangsreglane i forskrifta og det nye lovvedtaket at kommunen i kraft av å vere tilsynsmynde har rett til innsyn i dokument og tilgang til barnehagelokala.

Av rettleiaren *tilsyn med barnehager* kjem det fram at for små og mellomstore kommunar kan det vere hensiktsmessig å samarbeide interkommunalt om forvaltninga og utøvinga av tilsynsansvaret etter barnehageloven. Rettleiaren nemner forvaltingsmessig distanse og ei meir kompetent og berekraftig teneste som moglege positive effektar av interkommunalt tilsynssamarbeid.

Forskrift til opplæringslova

Etter § 3-23 har skuleeigar for lokalt gitt eksamen ansvar for å utarbeide eksamensoppgåver, setje dato og for sensur. Skuleeigar har vidare ansvar for å gjennomføre eksamenar, og for å trekkje elevlar til eksamen. Etter § 3-28 skal det ved lokale eksamenar vere minst ein ekstern sensor.

⁷ Regelverket er endra frå 1. januar 2021.

Vedlegg 3 Spørjeundersøking

Spørsmål

A: Bakgrunnsinformasjon

1: Kommune – arbeidsgjevar

- 1: Bømlo
- 2: Etne
- 3: Fitjar
- 4: Kvinnherad
- 5: Stord
- 6: Sveio

3: Alder [boks for å fylle inn tall]

4: Høgaste fullførte utdanning:

- 1: Grunnskule
- 2: Videregående skule
- 3: Høgskule/universitet inntil 4 år
- 4: Høgskule/universitet meir enn 4 år

5: Antall år hos noverande arbeidsgjevar [boks for å fylle inn et tall]

6: I kva type teneste jobbar du i?

- 1: Skule
- 2: barnehage
- 3: PPT

7: Kva type stilling har du?

- 1: Rektor skule/kulturskule
- 2: avdelingsleiar/inspektør skule
- 3: lærar skule
- 4: Assistent skule
- 5: Styrar barnehage
- 6: Avdelingsleiar barnehage
- 7: Barnehagelærar
- 8: Assistent barnehage
- 9: PPT-rådgjevar
- 10: PPT-leiar

Sideskift

B: Spørsmål

8: Kjenner du til Forum for Oppvekst i Sunnhordland (FOS)?

- 1: Ja
- 2: Nei

9: Deltek/har du delteke i nokon av arbeidsgruppene i Forum for Oppvekst i Sunnhordland (FOS)? JA/NEI

(Nemne desse gruppene i teksten: Barnehagegruppe, Grunnskulegruppe, Leiarfora for PPT, tilsynsgruppe Barnehage, Eksamensgruppe skule og utdanningsvalgruppe skule)

10: Fritekst: Gi ei oversikt over dei kurs- og/eller kompetansehevingstilbod du har motteke i regi av FOS dei siste tre åra?

Sideskift

12: Viss ja på spørsmål 9: Korleis vurderer du kvaliteten på kurs- og kompetanseutviklingstilbodet du har motteke i regi av FOS?

1. Veldig dårlig
2. Dårlig
3. Verken godt eller dårlig
4. Godt

5. Veldig godt

13: Viss ja på spørsmål 9: I kva grad har kurs- og kompetansehevingstilbodet du har motteke i regi av FOS vore nyttig for di kompetanseutvikling?

1. I svært liten grad
2. I liten grad
3. I nokon grad
4. I stor grad
5. I svært stor grad

Sideskift

14: I kva grad får du som fagperson det kurs- og kompetansehevingstilbodet du har behov for?

6. I svært liten grad
7. I liten grad
8. I nokon grad
9. I stor grad
10. I svært stor grad
11. Veit ikkje

15: Er det formar for kompetanse du har behov for å heve som du ikkje får tilbod om gjennom FOS? [Tekstboks]

16: I kva grad opplever du at din medverknadsrett blir tatt i vare i FOS?

1. I svært liten grad
2. I liten grad
3. I nokon grad
4. I stor grad
5. I svært stor grad
6. Veit ikkje

Sideskift

17: Fritekst På spørsmål 16 svarte du at din medverknadsrett «i svært liten grad» eller «i liten grad» blir tatt i vare hos FOS. Kommenter gjerne svaret ditt.

Sideskift

18: I kva grad medverkar du/din arbeidsplass i vala av kurs- og kompetansehevingstiltaka som FOS tilbyr?

1. I svært liten grad
2. I liten grad
3. I nokon grad
4. I stor grad
5. I svært stor grad
6. Veit ikkje

19: I kva grad opplever du at FOS/kommunen samla sett gir eit godt kurstilbod?

1. I svært liten grad
2. I liten grad
3. I nokon grad
4. I stor grad
5. I svært stor grad
6. Veit ikkje

20: I kva grad opplever du at FOS/kommunen samla sett gir eit godt kompetanseutviklingstilbod?

1. I svært liten grad
2. I liten grad
3. I nokon grad
4. I stor grad
5. I svært stor grad
6. Veit ikkje

21: I kva grad opplever du at FOS legg til rette for ein god samarbeids- og delingskultur mellom profesjonane i kommunane som inngår i samarbeidet?

1. I svært liten grad
2. I liten grad
3. I nokon grad
4. I stor grad
5. I svært stor grad
6. Veit ikkje

22: Korleis fungerer samarbeidet mellom FOS og fagprofesjonane i kommunane? [Tekstboks]

23: Har du eit eller fleire identifiserte forbedringspunkt som du opplever vil kunne forbetre FOS-samarbeidet/kurs- og kompetanseutviklingstilbodet? [Tekstboks]

Takk for at du svarte på undersøkelsen

Kontakt oss

Willy Hauge

Partner

T +47 40 63 96 63

E willy.hauge@kpmg.no

Mathias W. Johannessen

Senior Manager

T +47 91 84 74 43

E mathias.johannessen@kpmg.no

kpmg.no

SAKSGANG		
Utval	Møtedato	Saks nr
Kontrollutvalet	10.05.21	12/21

Saksansvarleg:	Arkivkode:	Arkivsak:
Odd Gunnar Høie	033	

REFERAT- OG ORIENTERINGSSAKER 10.05.21

Sekretariatet sitt framlegg til vedtak:

Referatsakene 4 – 13 vert tatt til orientering.

Saksvedlegg:

4. Statusoversyn pr. mai 2021
5. KST-vedtak 23.02.21, sak 12/21 – Årsmelding for kontrollutvalet 2020
6. Saksframlegg om opptak av kommunane på Haugalandet i Rogaland Revisjon IKS
7. Representantskapsmøte 23.04.21 – Haugaland brann og redning IKS
8. Representantskapsmøte 23.04.21 – Haugaland Vekst IKS
9. Representantskapsmøte 26.04.21 – Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS
10. Representantskapsmøte 26.05.21 – HIM IKS
11. Invitasjon til digital FKT-konferanse 1. – 2. juni 2021
12. KMD mars 2021 -Veileder til kontrollutvalgs- og revisjonsforskriften – eige vedlegg
13. «Har gått fra bunn til topp på ett år» - Kommunal Rapport 29.04.21

Saksorientering:

Sakene blir lagd fram for kontrollutvalet til orientering.

Aksdal, 03.05.21

Odd Gunnar Høie
Seniorrådgjevar/utvalssekretær

Kontrollutvalet – statusoversikt mai 2021

Saker frå bestilling til handsaming i kontrollutvalet

Forvaltningsrevisjonar	Bestilt	Tidsbruk	Status	Ferdig dato	Merknader
Trygt og godt skulemiljø	08.02.21	250 timar	Under utarbeiding	20.09.21	
Andre saker					
Orientering om fellestj. v/kommunedirektøren	18.05.20			21.09.20	
Orientering om oppvekst og kultur	18.05.20			23.11.20	
Orientering om helse og sosial	18.05.20			08.02.21	
Orientering om utvikling og drift	18.05.20			10.05.21	

Saker under politisk handsaming eller til oppfølging i kontrollutvalet

Forvaltningsrevisjonar	Bestilt	Handsama i KU	Handsama i KST	Planlagt oppfølging	Merknader
Forum for oppvekst i Sunnhordland (FOS)	18.05.20	10.05.21			6 kommunar deltek
Planer for forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll	25.11.19	21.09.20	27.10.20		
Eigarskapskontrollar					

Avslutta prosjekt

Forvaltningsrevisjonar	Bestilt	Handsama i KU	Handsama i KST	Følgd opp KU/ KST	Merknader
Risiko- og vesentlegvurderingar	25.11.19	18.05.20	27.10.20		140 timar
Innkjøp	19.11.18	23.09.19	29.10.19	21.09.20/ 27.10.20	
IKT og informasjons-tryggleik	20.11.17	17.09.18	31.10.18	20.05.19 og 17.02.20/ 19.06.19 og 16.06.20	Samarbeidsprosjekt med Vindafjord
Sjukefråvær	13.02.17	02.10.17	17.10.17	14.05.18/ 20.06.18	Avslutta

Haugaland Kontrollutvalgssekretariat Iks
Postboks 57
5575 AKSDAL

Etne, 17.03.2021

Dykkar ref.: **Vår ref.:** **Arkiv:**
Arkivsaknr:21/243 FE-210
Journalpostnr:21/3240

Sakshandsamar:
BEH

Årsmelding for Kontrollutvalet 2020 - melding om vedtak

Saka vart handsama i kommunestyresak 012/21.
Vedtak ligg ved.

Med helsing

Beate Hetleflåt
førstekonsulent

Brevet er godkjent elektronisk og har difor inga underskrift.

Vedleggsliste:

Dok.dato

17.03.2021

Tittel

Årsmelding for
Kontrollutvalet 2020

Dok.ID

1461790

Sandnes kommune - kommunedirektør

Arkivsak-dok. 20/18081-6
Saksbehandler Sidsel Haugen

Behandles av	Sakstype	Møtedato
Formannskapet 2019/2023	Utvalgssaker	08.03.2021
Kommunestyret 2019-2023	Utvalgssaker	15.03.2021

Rogaland Revisjon IKS - opptak av 9 kommuner på Haugalandet som nye deltakere, godkjenning

1. SAKEN GJELDER

Haugaland Kontrollutvalgssekretariat har i brev av 16.11.2020 til Rogaland Revisjon IKS oversendt vedtakene fra by-/kommunestyrene i Haugesund, Karmøy, Sveio, Tysvær, Sauda, Etne, Bokn, Vindafjord og Utsira om å søke opptak som deltakere i selskapet fra 1. juli 2021 (vedlegg 1A-1J). I samsvar med selskapets strategi stiller både styret i Rogaland Revisjon IKS og representantskapet seg positive til utvidet eierskap fra kommunene på Haugalandet.

Sak om opptak av nye deltakere i et interkommunalt selskap skal behandles av samtlige eiere sine kommunestyre. Opptaket er avhengig av godkjenning hos samtlige nåværende¹ eierkommuner i selskapet. Siste gang det ble søkt om og godkjent opptak av ny deltaker var i 2017, med opptak av Suldal kommune.

Kommunedirektørene/rådmennene i de åtte kommunene på nord-Jæren, samt fylkeskommunen har i fellesskap saksbehandlet søknadene og utarbeidet herværende fellessak. Det er videre foretatt nødvendige oppdateringer av selskapsavtalen, samarbeidsavtalen og eierstrategien.

Det tilrås å godkjenne søknadene om opptak fra de 9 kommunene på Haugalandet.

2. FAKTAOPPLYSNINGER

2.1 Søknad om opptak fra ni by-/kommunestyre

Det er kontrollutvalgene i hver av de ni kommunene som ihht. kommunelovens bestemmelser har saksforberedt valg av revisjon for kommunen. De resepektive ni by-/kommunestyrene behandlet sak om valg av levering av revisjonstjenester

¹ Rogaland fylkeskommune og kommunene Suldal, Hjelmeland, Strand, Kvitsøy, Randaberg, Stavanger, Sola, Sandnes, Gjesdal, Bjerkreim, Hå, Eigersund, Sokndal, Lund

høsten 2020. Alternativene som forelå var å fortsette med en konkurransebasert løsning og gå ut på ny forespørsel ved utløpet av inneværende avtale eller søke om deltakelse i interkommunalt samarbeid i Rogaland Revisjon IKS. De omsøkte ni by-/ kommunestyrene vedtok å søke deltakelse i interkommunalt samarbeid fra 01.07.2021 om leveransen av revisjonstjenestene.

Kontroll og tilsyn med kommunens virksomhet er jf. kommuneloven lagt til kontrollutvalget. Utvalget utøver bestillerrollen overfor kommunens revisor når det gjelder forvaltningsrevisjon. De ni kontrollutvalgene på Haugalandet får i dag sine sekretariattjenester fra Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS. Nåværende eierkommuner i Rogaland Revisjon IKS sine kontrollutvalg får tilsvarende tjenester fra Rogaland Kontrollutvalgssekretariat IS, mens fylkeskommunen har valgt å ha eget sekretariat hos seg.

Med utvidelsen av nye deltakere i Rogaland Revisjon IKS og det faktum at Rogaland Kontrollutvalgssekretariat IS² må omdannes som følge av ny kommunelov, gjør at det er behov for å se nærmere på en hensiktsmessig fremtidig løsning for sekretariatstjenestene til eierkommunene i Rogaland Revisjon IKS. Det er naturlig å utføre dette arbeidet til høsten, og etter opptaket av nye deltakerkommuner er ferdig behandlet.

Målet for arbeidet er å finne frem til effektive og hensiktsmessige løsninger for så vel kontrollutvalgene som Rogaland Revisjon IKS samt alle eierkommunene.

2.2 Eierbrøk og kapitalinnskudd ved inntreden i selskapet

Opptak av nye deltakere reguleres av bestemmelser i Selskapsavtalen og Samarbeidsavtalen i Rogaland Revisjon IKS.

Etter opptaket av Suldal kommune og deres innbetaling av kr 50.000 er selskapskapitalen pr d.d. pålydende totalt kr 4,050 mill. Selskapskapitalen og størrelsen på engangsinnbetalingen er med på å fastsette hvilken eierandel kommunen har i selskapet.

Eierbrøken i selskapet ble ved etableringen fastsatt slik (jf. Samarbeidsavtalen): *Av totalt kapitalinnskudd skyter Rogaland fylkeskommune inn kr 1,0 mill. som tilsvarende 25% eierandel. Resterende kr 3,0 mill. fordeles på deltakerkommunene i henhold til folketallet pr 1.1.2003 som blir deltakerkommunenes eierandel i selskapet.* Ved Time kommune sin uttreden av selskapet i 2005 ble eierbrøken justert for Time sin andel og reberegnet med grunnlag i folketallet pr 1.1.2005, med noen tilpasninger.

Dette betyr at det er kapitalinnskuddet pr. kommune, folketallet pr 1.1.2005 og fordelingen mellom hhv. fylkeskommunen og primærkommunene som har betydning for fastsettelsen av eierbrøken.

Siden opptaket av Suldal har det ikke vært endringer på eiersiden i selskapet. Eierbrøken har hittil hatt betydning ved stemmegivning i representantskapet. Driften har ikke aktualisert spørsmål som f.eks. utbytte der eierbrøk har betydning.

² Ny Kommunelov viderefører ikke interkommunalt samarbeid §27. Lovarbeidet peker på Kommunalt Oppgavefelleskap eller IKS som mulige alternativer.

I tråd med selskapsdokumentene og med samme kronebeløp (kr 12,80) som Suldal kommune sitt kapitalinnskudd ble beregnet til, medfører opptaket av de nye kommunene følgende endringer i eierandel:

Kommune	Selskapskapital	Eierandel Oppr. %	Eierandel 1.1.2017	Eierandel 1.1.2020 ³	Eierandel 1.7.2021
Kvitsøy	6 000	0,15	0,14	0,14	0,11
Forsand	11 600	0,29	0,31		
Hjelmeland	32 000	0,80	0,76	0,76	0,60
Bjerkreim	28 400	0,71	0,68	0,68	0,54
Finnøy	32 400	0,81	0,77		
Lund	35 600	0,89	0,87	0,87	0,68
Sokndal	37 600	0,94	0,92	0,92	0,72
Rennesøy	35 600	0,89	0,93		
Randaberg	103 600	2,59	2,52	2,52	1,98
Gjesdal	101 600	2,54	2,57	2,57	2,02
Strand	116 800	2,92	2,89	2,89	2,28
Eigersund	151 600	3,79	3,72	3,72	2,93
Hå	166 400	4,16	4,10	4,10	3,22
Sola	226 800	5,67	5,50	5,50	4,33
(nye) Sandnes	636 000	15,90	15,97	16,28	12,81
(nye) Stavanger	1 278 000	31,95	31,59	33,29	26,20
Rogaland Fylkeskommune	1 000 000	25,00	24,69	24,69	18,71
Suldal	50 000	0	1,08	1,08	0,85
<i>Selskapskap. før</i>	<i>4 050 000</i>	<i>100 %</i>	<i>100%</i>	<i>100%</i>	
Karmøy	481 600				8,19
Haugesund	404 200				6,88
Tysvær	120 100				2,04
Vindafjord	104 100				1,77
Sauda	61 800				1,05
Sveio	60 000				1,02
Etne	50 000				0,85
Bokn	9 860				0,17
Utsira	2 730				0,05
<i>Sum økning</i>	<i>1 294 390</i>				<i>22,02</i>
Selskapskapital	5 344 390				100,00

Primærkommunene: 81,29 % og Rogaland fylkeskommune 18,71% fra 1.7.2021

Innbetalingen av kapitalinnskuddet er en engangsutgift for de nye deltakerne. Utgiften skal regnskapsføres i investeringsregnskapet.

³ Endring som følge av ny kommunestruktur fra 1.1.2020

2.3 Øvrige utgifter og økonomisk ansvar

Det følger av IKS loven at deltakerne i selskapet er prorata ansvarlige for selskapets gjeld og forpliktelser dvs. økonomisk ansvar i samsvar med eierbrøken.

Av selskapsavtalens §12 til Rogaland Revisjon IKS følger at lånerammen er begrenset oppad til kr 4 mill. totalt. Virksomhetens art gjør at behovet for lånefinansiering er lavt og pr. d.d. er ikke rammen disponert.

Selskapet fakturerer timeforbruket i samsvar med timepris som fastsettes i årlig økonomiplanbehandling. Ved etableringen av selskapet ble det fast som prinsipp at eierkommunene prioriterer å fastholde en moderat timeprisutvikling over tid, i stedet for en utbyttestrategi. Faktisk timeprisutvikling bekrefter eiernes forventning. Samtidig har fondsoppbyggingen vært på et moderat nivå og står nå i rimelig forhold til hva det må forventes at selskapet har av opparbeidede midler til å selv å kunne foreta utskiftning av teknisk utstyr som er nødvendig for en effektiv tjenesteproduksjon i en personell og kompetanseintensiv virksomhet som revisjonen er.

Det tilligger by-/kommunestyret i den respektive eierkommune å fastsette den årlige budsjettrammen for kontrollutvalget og dets virksomhet. Inkludert i budsjettrammen er revisjonstjenestene som kjøpes fra Rogaland Revisjon IKS.

Det påløper ingen ytterligere faste utgifter knyttet til deltakelsen i Rogaland Revisjon IKS, for eierkommunene.

3. VURDERING OG ANBEFALING

I den innledende dialogen som har vært med de ni søkerkommunene fremkommer det klare forventning til kvalitet, lærings- og forbedringsfokus i forvaltningsrevisjoner som utføres av selskapet. Kommunedirektørene/ rådmennene slutter seg til dette og vurderer det slik at med flere deltakere i selskapet legges det godt til rette for å oppnå forventningene.

Gjennom utvidelsen blir selskapet stilt i posisjon til å i ennå større grad bidra til kunnskapsdeling på tvers av kommunene, erfaringsgrunnlaget for sammenligninger øker og mulighetene for å hente ut «beste praksis» for bruk i blant annet forvaltningsrevisjoner styrkes. Flere av eierkommunene står i et betydelig omstillingsarbeid for å tilpasse virksomheten til de økonomiske rammene kommunen har. I dette arbeidet er kunnskapsdeling og læring på tvers et vesentlig verktøy for å arbeide målrettet og til oppnå resultater på både kort og lang sikt.

I løpet av høsten 2021 er det behov for både å utføre et arbeid mht fremtidig løsning for sekretariatsfunksjon for kontrollutvalgene som følge av utvidelsen og tilpasninger til ny kommunelov. Videre er det behov for å revidere eierstrategien over selskapet, slik at den er mer i tråd med eierfellesskapets samlede forventning til selskapet. I disse arbeidene må både nåværende kontrollutvalgssekretariater og styret i Rogaland Revisjon IKS involveres.

I samsvar med eierstrategiens forventning om utvikling av selskapet gjennom målrettet vekst i antall deltakere og selskapets egen strategi om kvalitet og utvikling av en dyktig kommunerevisjon, tilrås at kommunestyret godkjenner søknadene.

Opptak av ny deltaker i et IKS krever godkjenning i samtlige eierkommuner.

Forslag til vedtak:

1. Sandnes kommunestyre godkjenner at kommunene Haugesund, Sauda, Bokn, Tysvær, Karmøy, Utsira, Vindafjord, Etne og Sveio tas opp som nye deltakere i Rogaland Revisjon IKS fra og med 01.07.2021.

Selskapskapitalen økes til kr 5,344 mill. med innbetaling av et samlet kapitalinnskudd på kr 1,294 mill fra de ni kommune og med fordeling pr. kommune slik det fremgår av denne sakens punkt 2.2.

2. Oppdaterte selskapsdokumenter hhv. Selskapsavtalen datert 01.07.2021 (vedlegg 2) og Samarbeidsavtalen datert 01.07.2021 (vedlegg 3) godkjennes.
3. Oppdatert eierstrategi overfor Rogaland Revisjon IKS (vedlegg 4) godkjennes.

Kommunedirektøren i Sandnes, 25.02.2021

Bodil Sivertsen
kommunedirektør

Vedlegg:

- 1A Brev om KST vedtak Valg av revisjon fra 010721
- 1B Bokn KST vedtak 271020 sak 45 Val av revisjonsordning frå 010721
- 1C Etne KST vedtak 271020 sak 57 Valg av revisjon
- 1D Haugesund BST vedtak 141020 sak 57 20
- 1E Karmøy KST vedtak 210920 sak 118 Valg av revisjon fra 010721
- 1F Sauda KST vedtak 211020 sak 105
- 1G Sveio KSTvedtak sak 98 20 Val av revisjon
- 1H Tysvær KST vedtak 220920 sak 85 Val av revisjon frå 010721
- 1I Utsira KSTvedtak 051120 sak 43 Valg av revisjon
- 1J Vindafjord KST vedtak 271020 sak 61 Val av revisjon frå 010721
- Vedlegg 2 Just Selskapsavtale av 01072021
- Vedlegg 3 Just Samarbeidsavtale av 01072021
- Vedlegg_4_Just_Eierstrategi_RogalandRevisjonIKS_01.07.2021

Dokumentet er ikke signert da Sandnes kommune benytter elektronisk godkjenning.

Haugaland brann og redning iks

MØTEPROTOKOLL

Representantskapet for Haugaland brann og redning iks

Møtested:	Digital plattform (TEAMS)	
Møtedato:	23.04.2021	
Tid:	09 ⁰⁰ - 11 ⁰⁰	
Saker:	21/001-21/010	
Til stede:	Gerd Helen Bø, leder Jarle Nilsen, medlem Osmund Våga, medlem Linn Therese Erve, medlem Marte Eide Klovning, medlem Mette Heidi Bergsvåg Ekrheim, medlem Sigmund Lier, medlem Tove Elise Olsen Madland, varamedlem	Suldal Karmøy Bokn Sveio Utsira Etne Tysvær Vindafjord
Forfall:	-	
Andre:	Elling Hetland, styreleder Kristin Helle, styremedlem Torleif Østrem-Olsen, nestleder styre Laila Steine, styremedlem Ole Martin Nordstrand, styremedlem Karin Dokken Austvik, rådmann Suldal Ingeborg Skjølingstad, rådmann Bokn Ole Johan Vierdal, medlem Vindafjord (observatør) Dag Botnen, daglig leder Siv Kristiansen, leder økonomi (sak 21/004)	
Diverse merknader:	-	
Underskrifter:		
Stad:	Haugesund	
Dato:	23.04.2021	

Gerd Helen Bø
leder

Jarle Nilsen
medlem

Osmund Våga
medlem

Linn Therese Erve
medlem

Marte Eide Klovning
medlem

Sigmund Lier
medlem

Mette Heidi Bergsvåg Eikrheim
medlem

Ole Johan Vierdal
medlem

Møteprotokoll er sendt til:

- eierkommuner
- revisjonen/KPMG
- Haugaland kontrollutvalgssekretariat

SAKSOVERSIKT

Sak nr	Tittel	Saksbehandling
21/001	Godkjenning av innkalling og saksliste	Vedtak
21/002	Godkjenning av protokoll 13.11.2020	Vedtak
21/003	Årsmelding 2020	Vedtak
21/004	Regnskap 2020	Vedtak
21/005	Val av styre for perioden 2021-2023, fastsettelse av styrehonorar og endring av selskapsavtale	Vedtak
21/006	Styreevaluering	Orientering
21/007	Samarbeidsavtale med Haugesund, ref. forliksavtale	Vedtak
21/008	Organisering og dimensjonering av hovedbrannstasjon	Vedtak
21/009	Orientering om drifta a. Covid-19 b. Status for tiltak etter bekymringsmeldinger i 2020	Orientering
21/010	Eventuelt	-

SAKSNR. SAKSPROTOKOLL

21/001 Godkjenning av innkalling og saksliste

BRANNSJEFEN SIN ANBEFALING

- Representantskapet for Haugaland brann og redning iks godkjenner innkalling og saksliste som fremlagt.

Saksbehandling i representantskapet 23.04.2021

Sak 5 og 6 bytter rekkefølge.

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

VEDTAK I REPRESENTANTSKAPET

- Representantskapet for Haugaland brann og redning iks godkjenner innkalling og saksliste som fremlagt.

21/002 Godkjenning av protokoll 13.11.2020

Brannsjefen sin anbefaling

- Representantskapet for Haugaland brann og redning iks godkjenner møteprotokollen av 13.11.2021 som fremlagt.

Saksbehandling i representantskapet 23.04.2021

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

VEDTAK I REPRESENTANTSKAPET

- Representantskapet for Haugaland brann og redning iks godkjenner møteprotokollen av 13.11.2021 som fremlagt.

21/003 Årsmelding 2020

Brannsjefen sin tilråding

- Representantskapet for Haugaland brann og redning iks vedtar årsmeldingen slik den er fremlagt. Årsmeldingen sendes til eierkommunene til orientering.

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak i styret for Haugaland brann og redning iks

1. Representantskapet for Haugaland brann og redning iks vedtar årsmeldingen slik den er fremlagt. Årsmeldingen sendes til eierkommunene til orientering.

Saksbehandling i representantskapet 23.04.2021

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

VEDTAK I REPRESENTANTSKAPET

1. Representantskapet for Haugaland brann og redning iks vedtar årsmeldingen slik den er fremlagt. Årsmeldingen sendes til eierkommunene til orientering.

21/004 Regnskap 2020**Brannsjefen sin tilråding**

1. Representantskapet fastsetter regnskapet som fremlagt med følgende interne finanstransaksjoner:
 - a. kr. 6 672 621,- avsettes på selskapets disposisjonsfond.
 - b. kr 802 392,- avsettes av på selskapets bundne driftsfond.
 - c. Udekket investeringskostnad på kr. 3 955 535,- dekkes gjennom overføringer fra driftsregnskapet.

Saksbehandling i styret 24.03.2021

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak i styret for Haugaland brann og redning iks

1. Representantskapet fastsetter regnskapet som fremlagt med følgende interne finanstransaksjoner:
 - a. kr. 6 672 621,- avsettes på selskapets disposisjonsfond.
 - b. kr 802 392,- avsettes av på selskapets bundne driftsfond.
 - c. Udekket investeringskostnad på kr. 3 955 535,- dekkes gjennom overføringer fra driftsregnskapet.

Saksbehandling i representantskapet 23.04.2021

Under note 3 legges det inn en forklaring på endring fra 2019 til 2020.

Det ble gjennomgått noen kontoer der forskjellene er relativt store:

Post 170 - kjøretøy

Post 190 - husleie

Post 375 - kjøp av kommuner

Det sendes en mer detaljert beskrivelse i etterkant av møtet.

Ellers blir det minnet om at det må være en god kontakt mellom kommunene og HBR i budsjettprosessen.

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

VEDTAK I REPRESENTANTSKAPET

1. Representantskapet fastsetter regnskapet som fremlagt med følgende interne finanstransaksjoner:
 - a. kr. 6 672 621,- avsettes på selskapets disposisjonsfond.
 - b. kr 802 392,- avsettes av på selskapets bundne driftsfond.
 - c. Udekket investeringskostnad på kr. 3 955 535,- dekkes gjennom overføringer fra driftsregnskapet.

Brannsjefen sin anbefaling

1. Representantskapet fastsetter følgende styre for neste periode, ref. selskapsavtale for Haugaland brann og redning iks:

Styreleder, nestleder og styremedlem:

Styreleder: _____

Nestleder: _____

Styremedlem: _____

Styremedlem: _____

Styremedlem: _____

Varamedlem, numerisk og i rekkefølge:

Varamedlem 1: _____

Varamedlem 2: _____

Varamedlem 3: _____

Varamedlem 4: _____

Varamedlem 5: _____

Ansatterepresentanter, ref. protokoll av 23.4.2021, er for samme periode:

Styremedlem: _____ med _____ som personlig varamedlem.

Styremedlem: _____ med _____ som personlig varamedlem.

Styremedlem: _____ med _____ som personlig varamedlem.

2. Representantskapet vedtar følgende endringer i selskapsavtalen § 3-2, første avsnitt:

Avsnittet endres fra: *Styret skal ha 8 medlemmer med personlige varamedlemmer. Disse skal fordeles mellom medlemmer valgt av ansatte og medlemmer valgt av deltagerkommunene slik: Deltagerkommunene - 5 medlemmer, ansatte - 3 medlemmer.*

Til: *Styret skal ha 8 medlemmer, 5 valgt av deltagerkommunene og 3 valgt av og blant de ansatte. Det er for medlem valgt av deltagerkommunene varamedlem i numerisk rekkefølge hvor varamedlem nummer 1 har oppmøterett, men ikke stemmerett. For medlem valgt av de ansatte er det personlige varamedlem.*

3. Representantskapet fastsetter følgende retningslinjer for styregodtgjøring for perioden 2021-2023:

Retningslinjer for godtgjersle til styret i Haugaland brann og redning iks	
Årleg godtgjersle til styreleiar	
Årleg godtgjersle til nestleiar i styret	
Årleg godtgjersle til styremedlem	
Årleg godtgjersle til fast varamedlem	
<i>Styremedlemmer må delta på minst halvparten av møta for å få fullt styrehonorar. Ved deltakelse på mindre enn halvparten av møta, for eksempel 3 av 8 møter, utbetalast 3/8 av styrehonoraret.</i>	
Møtegodtgjersle pr møte for varamedlem	
Møtegodtgjersle pr møte for styreleiar, nestleiar og styremedlem for møter ut over 8 møter pr år	
Dokumentert tapt arbeidsforteneste – øvre grense pr dag	
<i>Det vert ikkje utbetalt refusjon for tapt arbeidsforteneste i forbindelse med styremøter, men kan tilstås styremedlemmer når desse etter avtale representerer selskapet i annan samanheng.</i>	
<i>Tapt arbeidsforteneste/utlegg vert dekkja etter skriftleg krav når arbeidsgjevar har gjort trekk i løn. Trekk i løn skal dokumenterast av arbeidsgjevar.</i>	

<i>Arbeidsgjevar som ikkje trekker arbeidstakar i løn kan krevje å få dekket utgifter til løn i den tida arbeidstakar har vært fråverande som fylgje av deltaking på møte m.v. for Haugaland Brann og Redning IKS.</i>	
<i>Sjølvtendig næringsdrivande kan maksimalt få 1/1800 del av pensjonsgjevande inntekt frå siste likning pr møtetime. Den maksimale satsen vert avgrensa til 350 kr/time – øvre grense kr 2 200 pr dag.</i>	
<i>Tap/utlegg skal legitimerast og må stå i rimeleg forhold til medgått møtetid. Tap i pårekna overtid eller anna ekstraintekt kan ikkje erstattast.</i>	
<i>Reisegodtgjersle vert dekket i samsvar med Statens reiseregulativ</i>	

Behandling i representantskapet 23.04.2021

Valgkomiteen for eierkommunene la frem følgende kandidater til styret for perioden 2021-2023:

Elling Hetland, leder	gjenvalg
Torleif Østrem-Olsen, nestleder	gjenvalg
Laila Steine, medlem	gjenvalg
Kristin Helle, medlem	gjenvalg
Leif Malvin Knutsen, medlem	nyvalg

Videre foreslår valgkomiteen varamedlem i følgende rekkefølge (numerisk):

Heidi Synnøve Nymann	gjenvalg
Jan Erik Nygaard	nyvalg
Gro Staveland	gjenvalg
Øyvind Valen	nyvalg
Rune Teikari	nyvalg

Det er gjennomført valg av ansattererepresentanter, ref. protokoll av 23.04.2021. Følgende medlem med personlig varamedlem er valgt:

Finn Ulvund, medlem	nyvalg	Thor Arne Larsen, personlig vara
Leon Dale, medlem	nyvalg	Lise Åsheim, personlig vara
Tore Johan Enerstvedt, medlem	nyvalg	Finn Thomas Yven, personlig vara

Valgkomiteen har lagt frem forslag om at styregodtgjørelse ikke endres og står da som i forrige periode. Forslaget ble godkjent av representantskapet.

VEDTAK I REPRESENTANTSKAPET

- Representantskapet fastsetter følgende styre for neste periode, ref. selskapsavtale for Haugaland brann og redning iks:

Styreleder, nestleder og styremedlem:

Styreleder:	Elling Hetland, leder
Nestleder:	Torleif Østrem-Olsen, nestleder
Styremedlem:	Laila Steine, medlem
Styremedlem:	Kristin Helle, medlem
Styremedlem:	Leif Malvin Knutsen, medlem

Varamedlem, numerisk og i rekkefølge:

Varamedlem 1:	Heidi Synnøve Nymann
Varamedlem 2:	Jan Erik Nygaard
Varamedlem 3:	Gro Staveland
Varamedlem 4:	Øyvind Valen
Varamedlem 5:	Rune Teikari

Ansatterepresentanter, ref. protokoll av 23.4.2021, er for samme periode:

Styremedlem:	Finn Ulvund	personlig varamedlem:	Thor Arne Larsen
Styremedlem:	Tore Johan Enerstvedt	personlig varamedlem:	Finn Thomas Yven
Styremedlem:	Leon Dale	personlig varamedlem:	Lise Åsheim

2. Representantskapet vedtar følgende endringer i selskapsavtalen § 3-2, første avsnitt:

Avsnittet endres fra: *Styret skal ha 8 medlemmer med personlige varamedlemmer. Disse skal fordeles mellom medlemmer valgt av ansatte og medlemmer valgt av deltagerkommunene slik: Deltagerkommunene - 5 medlemmer, ansatte - 3 medlemmer.*

Til: *Styret skal ha 8 medlemmer, 5 valgt av deltagerkommunene og 3 valgt av og blant de ansatte. Det er for medlem valgt av deltagerkommunene varamedlem i numerisk rekkefølge hvor varamedlem nummer 1 har oppmøterett, men ikke stemmerett. For medlem valgt av de ansatte er det personlige varamedlem.*

3. Representantskapet fastsetter følgende retningslinjer for styregodtgjøring for perioden 2021-2023:

Retningslinjer for godtgjersle til styret i Haugaland brann og redning iks	
Årleg godtgjersle til styreleiar	60 000
Årleg godtgjersle til nestleiar i styret	36 000
Årleg godtgjersle til styremedlem	24 000
Årleg godtgjersle til fast varamedlem	24 000
<i>Styremedlemmer må delta på minst halvparten av møta for å få fullt styrehonorar. Ved deltakelse på mindre enn halvparten av møta, for eksempel 3 av 8 møter, utbetalast 3/8 av styrehonoraret.</i>	
Møtegodtgjersle pr møte for varamedlem	2 000
Møtegodtgjersle pr møte for styreleiar, nestleiar og styremedlem for møter ut over 8 møter pr år	2 000
Dokumentert tapt arbeidsforteneste – øvre grense pr dag	2 200
<i>Det vert ikkje utbetalt refusjon for tapt arbeidsforteneste i forbindelse med styremøter, men kan tilstås styremedlemmer når desse etter avtale representerer selskapet i annan samanheng.</i>	
<i>Tapt arbeidsforteneste/utlegg vert dekket etter skriftleg krav når arbeidsgjevar har gjort trekk i løn. Trekk i løn skal dokumenterast av arbeidsgjevar.</i>	
<i>Arbeidsgjevar som ikkje trekker arbeidstakar i løn kan krevje å få dekket utgifter til løn i den tida arbeidstakar har vært fråverande som fylgje av deltaking på møte m.v. for Haugaland Brann og Redning IKS.</i>	
<i>Sjølvtendig næringsdrivande kan maksimalt få 1/1800 del av pensjonsgjevande inntekt frå siste likning pr møtetime. Den maksimale satsen vert avgrensa til 350 kr/time – øvre grense kr 2 200 pr dag.</i>	
<i>Tap/utlegg skal legitimerast og må stå i rimeleg forhold til medgått møtetid. Tap i pårekna overtid eller anna ekstraintekt kan ikkje erstattast.</i>	
<i>Reisegodtgjersle vert dekket i samsvar med Statens reiseregulativ</i>	

21/006 Styreevaluering

Brannsjefen sin tilråding

1. Styret for Haugaland brann og redning iks tar saken til orientering og tilbakemelding sendes eierkommunene.

Saksbehandling i styret 24.03.2021

Styret ber om at avsnitt 2 under punkt 2 i tilbakemelding fra styret til eiere, endres til:

Kommunikasjon mellom eiere og styret er avgjørende for å lykkes med utviklingen av selskapet i den retning som er fastsett. Det som vurderes som viktig fremover, er å forankre strategien på nytt og sikre at prosesser underveis for å lykkes med dette, er gode. Dette er et gjensidige ansvar.

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak i styret for Haugaland brann og redning iks

1. Styret for Haugaland brann og redning iks tar saken til orientering og tilbakemelding sendes eierkommunene.

Saksbehandling i representantskapet 23.04.2021

Styreleder informerte om tilbakemelding gitt eierkommunene, ref. skriv av 24.03.2021.

VEDTAK I REPRESENTANTSKAPET

1. Representantskapet for Haugaland brann og redning iks tar saken til orientering.

21/007 Samarbeidsavtale med Haugesund, ref. forliksavtale

Brannsjefen sin tilråding

1. Representantskapet for Haugaland brann og redning iks tar saken til etterretning.

Saksbehandling i styret 28.01.2021

Det er vurdert til at styret ikke har muligheter for å komme frem til en samarbeidsavtale ut fra de forutsetninger som foreligger. Saken må av den grunn løftes opp til representantskapet for en videre vurdering.

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak i styret for Haugaland brann og redning iks

1. Representantskapet for Haugaland brann og redning iks tar saken til etterretning.

Saksbehandling i representantskapet 23.04.2021

Daglig leder gikk kort gjennom status i saken.

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

VEDTAK I REPRESENTANTSKAPET

1. Representantskapet for Haugaland brann og redning iks tar saken til etterretning.

21/008 Organisering og dimensjonering av hovedbrannstasjon

Brannsjefen sin tilråding

1. Representantskapet for Haugaland brann og redning iks vedtar oppstart av hovedbrannstasjon ut fra de kriterier som er gitt i saken.

Saksbehandling i styret 28.01.2021

Organisering og dimensjonering av hovedbrannstasjon har sammenheng med sak 21/004, men det er ikke mulig å utrede dette inngående på nåværende tidspunkt. Som selskap kan vi likevel utrede to alternativ for å synliggjøre forventede synergier.

Forslag til tilråding ble enstemmig vedtatt.

Tilråding i styret for Haugaland brann og redning iks

1. Representantskapet for Haugaland brann og redning iks vedtar oppstart av hovedbrannstasjon ut fra de kriterier som er gitt i saken.

Saksbehandling i representantskapet 23.04.2021

Daglig leder gikk gjennom status for arbeidet med hovedbrannstasjon.

Det er viktig at eierne er fortløpende orientert, og at eierne spiller organisasjonen god. Til eiermøte blir det gitt en orientering fra prosjektleder for etablering av beredskapssenteret.

Forslag til tilråding ble enstemmig vedtatt.

VEDTAK I REPRESENTANTSKAPET

1. Representantskapet for Haugaland brann og redning iks vedtar oppstart av hovedbrannstasjon ut fra de kriterier som er gitt i saken.

21/009 Orientering om drifta

Brannsjefen sin tilråding

1. Representantskapet for Haugaland brann og redning iks tar saken til orientering.

Saksbehandling i representantskapet 23.04.2021

Forslag til tilråding ble enstemmig vedtatt.

VEDTAK I REPRESENTANTSKAPET

1. Representantskapet for Haugaland brann og redning iks tar saken til orientering.

21/010 Eventuelt

Det ble ikke meldt inn saker under eventuelt.

Innkalling til møte i representantskapet

for Haugaland Vekst IKS

DATO/TID: **Tirsdag 23.04.21**

STED: **TEAMS-møte**

TID: **11.30-12.00**

Sakliste:

Sak 01/21: Valg av møteleder

Sak 02/21: Godkjenning av innkalling og dagsorden

Sak 03/21: Behandling av årsregnskap 2020

Sak 04/21 Fastsettelse av styrehonorar

Saksdokumentene til sak 03/20 og 04/20 ettersendes.

Vibeke Vikse Johnsen
styreleder

K. Tormod Karlsen
adm.dir.

Representantskapsmøte Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS

mandag 26. april 2021 kl. 12.00

Det innkalles herved til elektronisk (**digitalt**) representantskapsmøte i Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS den 26. april 2021, kl. 12:00.

Midlertidig lov om unntak fra IKS-loven om unntak fra reglene om fysiske møter som følge av koronapandemien er blitt utvidet til å gjelde fram til 01.06.21. IKS-loven er nå foreslått endret.

Representantskapet er planlagt gjennomført ved at eierkommunene representert ved representantene innkalles til representantskapsmøte på Microsoft **Teams**.

Forfall meldes til: Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS,
mobil 95 98 69 79 eller *tha@* eller *post@kontrollutvalgene.no*

Vennligst gi beskjed snarest om evt. forfall slik at vararepresentant kan innkalles.

Til behandling foreligger:

- 1/21 Godkjenning av innkalling og sakliste
- 2/21 Godkjenning av protokoll fra representantskapsmøtet 27.04.20
og særutskrift i sak 13/20 om IKA IKS
- 3/21 Godkjenning av styrets beretning og årsmelding 2020
- 4/21 Godkjenning av årsregnskapet for 2020
- 5/21 Strategiplan 2022-2026 for HKS IKS
- 6/21 Budsjett for 2022
- 7/21 Økonomiplan 2022-2025
- 8/21 Valg av revisor
- 9/21 Referat- og orienteringssaker

Eventuelt

Aksdal 08.04.21

Einar R. Endresen (sign.)
repr.leder

Toril Hallsjø (sign.)
daglig leder

Kopi: Vararepresentanter
Medlemskommunene v/postmottak
Styret
Revisor

HIM
 Telefon 52 76 50 50
 Telefax 52 76 50 51
 e-post: him@him.as

Representantskapet

Dato 29.04.21

INNKALLING TIL MØTE I REPRESENTANTSKAPET HAUGALAND INTERKOMMUNALE MILJØVERK ONSDAG 26. MAI 2021 KL 15.00

Det innkalles til møte i representantskapet for Haugaland Interkommunale Miljøverk, jf. §8 i loven og §10 i vedtekten. Møtet holdes onsdag 26.05.21 kl 15.00-17.00 på Toraneset Miljøpark, event. på Teams om smittesituasjonen tilsier det.

Saksdokumentene blir sendt ut i uke 19. Dersom noen ikke kan møte, ber vi om å bli varslet snarest over tlf 52 76 50 50 eller e-post: gro.staveland@him.as

Følgende representanter innkalles:

Bokn	Egil Våge
Bokn	June Grønnestad
Etne	Ordfører Mette Heidi Bergsvåg Ekrheim
Etne	Varaordfører Kenneth Lyng Karlsen
Haugesund	Astri Furumo
Haugesund	John W. Pettersen
Haugesund	Karoline Sjøen Andersen
Haugesund	Arne Trygve Løvvik
Tysvær	Ordfører Sigmund Lier
Tysvær	Varaordfører Sven Ivar Dybdal
Vindafjord	Ordfører Ole Johan Vierdal
Vindafjord	Varaordfører Tove Elise Madland

Varamedlemmer som varsles og kan bli innkalt ved forfall:

Bokn	Lillian Grønnestad og Erik Nilssen
Etne	Kristin Golf og Knut Erik Ebne
Haugesund	Bjørn Breivik, Laila Tjerandsen, Sjur Risanger og Svein Inge Huseby
Tysvær	Lillian Vikra og Gunn Marit Lygre
Vindafjord	Gustav Løge Fosse og Modolf Haraldseid

Alle deltakerkommunene er varslet ved ordfører.

Innkallingen sendes også til:
 Haugaland kontrollutvalgssekretariat
 Styreleder i HIM, Arild Karlsen

Saksliste:

Evt. merknader til innkallingen

Valg av møteleder og protokollfører

Valg av 2 representanter til å signere protokollen sammen med møteleder

Godkjenning av saksliste

Referat- og orienteringssaker:

21.01 Protokoll fra møte i representantskapet 02.12.20

21.02 Orientering om HIM pr mai 2021 inkl. revidert strategiplan - ved Gro Staveland

21.03 Orientering om samarbeid mellom HIM og Karmøy kommune - ved Astri Furumo

21.04 Orientering om regnskap og årsmelding 2020 og andre nøkkeltall - ved økonomi- og administrasjonsleder Trond Kampen

Vedtakssaker:

21.05 Årsmelding og regnskap 2020

Astri Furumo
Leder representantskapet

Gro Staveland
Adm direktør

Fagkonferanse 1.-2. juni 2021 – Digital

Velkommen til fagkonferansen 2021, 1.-2. juni

Den årlige fagkonferansen 1.- 2. juni, skal arrangeres digitalt. Beslutningen ble tatt av styret 15. mars. Programmet vil tilpasses til et digitalt opplegg. Vi kommer tilbake med mer informasjon om organiseringen av arrangementet

Program:

Dag 1: 09.00 til ca. 12.00

- Samspillet mellom stat og kommune i en krisetid
- Hvordan har kontrollutvalget i en ny sammenslått kommune funnet sin rolle i et år med pandemi?
- Henvendelser til kontrollutvalget – til besvær eller begjær?

Dag 2: 09.00 til ca. 12.30

- Hva er “kommunal økonomisk bærekraft” og hvordan angår det kontrollutvalget?
- Evaluering av valg til kontrollutvalg
- Kommunalt barnevern i et internasjonalt søkelys
- Habilitet i kommuner – kan vi snakke om rollekarusell? Saker som har vært omtalt i media

Detaljert program blir lagt ut når det er klart

Konferanseavgift:

- Kr 2 900 (ikke medlem kr 3 300)
- Kr 1 900 for en dag (ikke-medlem 2 300)

Påmelding: løpende

Kommuneportrettet

Etne

Etne ligger i Vestland

INNBYGGERE: 4.062 (1. kvartal 2020)

ORDFØRER: Mette Heidi Bergsvåg Ekheim (Sp)

KOMMUNEDIREKTØR: Bjørn Tollefsen

ROBEK: 1 gang på lista

Kommuneportrettet er en analyse av tilstanden og framtidsutsiktene i kommuner, basert på offentlig tilgjengelig statistikk.

Har gått fra bunn til toppp på ett år

I Etne rådhus i Vestland kan de ansatte glede seg over kraftige forbedringer i skole- og barnehagesektoren det siste året.

SONJA FRAFJORD/ETNE KOMMUNE

I løpet av ett år har Etne **KLATRET** fra bunnen i skolesektoren i Kommunebarometeret til en plass blant de beste. Men økonomien gir grunn til uro.

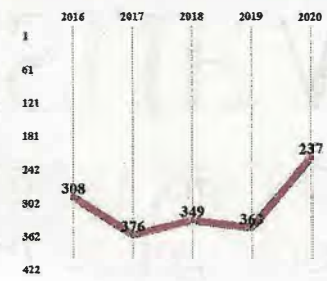
TJENESTER

KOMMUNEBarometeret: Etne landet på 237. plass i fjorårets Kommunebarometer. Kommunen har med dette klatret 126 plasser. **PLEIE OG OMSORG:** I denne sektoren klatret Etne fra 313. plass til 245. plass i fjor. Bakgrunnen ligger blant annet i at en langt større andel av dem som får sykehjemsplass har omfattende bistandsbehov, kommunen har økt årsverk for geriatriiske sykepleiere og andelen som får dekket sitt opplevde behov for bistand til å delta i arbeid og studier har

økt betydelig.

SKOLE: Her har Etne gjort bemerkelsesverdige framskritt. Fra en 370. plass til en 84. plass på ett år er en solid forbedring. En bedre plassering har kommunen aldri hatt i grunnskolesektoren i Kommunebarometeret. Grunnskolepoengene til avgangselevne har steget, kompetansen til lærerne til å undervise i kjernefagene har steget betydelig, og trivselen til elevene har også steget noe det siste året.

BARNEHAGE: Vestland-kommunen har klatret 159.-plasser til en 180. plass i sektoren for barnehage. Andelen ansatte i barnehager med pedagogisk utdanning har økt solid det siste året, andelen minoritetsbarn med barnehageplass har steget, og de kommunale barnehagene har økt sine leke- og oppholdsareal noe. **ÅPENHET:** I 2018 testet Norsk Presseforbund åpenheten i norske kommuner. Her ble Etne rangert på 205. plass.

ØKONOMI

I sektoren for økonomi sank Etne 199 plasser, ned til 350 plass. Kommunen befinner seg dermed i bunnsjiktet i økonomisektoren. En svakere plassering har Etne aldri hatt i denne sektoren.

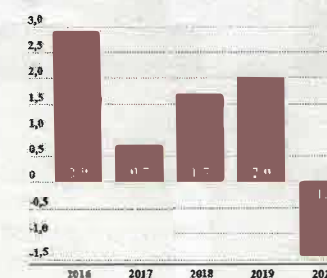
DRIFTSRESULTAT: Kommunenes driftsmargin har utviklet seg negativt de siste årene. I gjennomsnitt leverte kommunene et korrigert netto driftsresultat på - 0,74 prosent i 2019. Da har Kommunal Rapport korrigert for pre-

mieavvik, bruk og avsetninger til bundne fond og utbetaling fra Havbruksfondet. I fjor ble det korrigert netto driftsresultat for Etne på -1,43 prosent. Dette er svakere enn de fleste andre kommunene i landet.

DISPOSISJONSFONDET: I fjor hadde Etne et disposisjonsfond på 15,44 prosent av brutto driftsinntekter. Dette er langt bedre enn landsgjennomsnittet på 11,5 prosent. Kommunen har med dette et relativt godt handlings-

rom i trange tider.

FINANS: I fjorårets Kommunebarometer brukte kommunene i gjennomsnitt 0,46 prosent av brutto inntekter på å dekke netto finansutgifter, før vi tar hensyn til avdrag. I Etne var dette tallet 0,49 prosent i 2019. Dette er omtrent det samme som de fleste andre kommuner i landet.

NÆRINGSLIV

KOMMUNE-NM: I NHOs kommune-NM fra i fjor fikk Etne 81. plass. Kåringen har indikatorer fra næringsliv, arbeidsmarked, demografi, kompetanse og kommuneøkonomi. Etne ble rangert på 39. plass i næringsliv, men fikk en 231. plass i kompetanse. **ARBEIDSLEDIGHET:** Ifølge tallene fra Nav var arbeidsledigheten i Etne 2,4 prosent i utgangen av mars. Ledigheten i kommunen er betydelig lavere enn landsgjennomsnittet på 4,2 prosent.

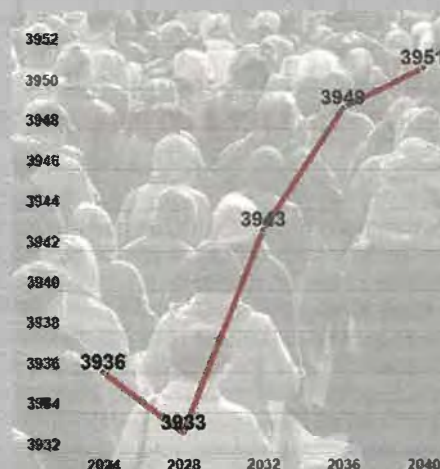
FRAMTIDA

FOLKETALL: I starten av fjoråret hadde Etne 4.062 innbyggere og SSB venter at befolkningen skal synke til 3.936 i 2024. Ifølge SSB skal tallet øke noe til 3.951 innbyggere i 2040. For de neste 20 årene innebærer dette en befolkningsnedgang på - 2,73 prosent.

I Framtidsbarometeret for 2020 ble Etne rangert som nummer 250 av totalt 356 kommuner. Best gjør Etne det i sektoren for sysselsetting, med 92. plass. I sektoren for økonomi lander Etne på 261. plass og i sektoren for folketall blir kommunen rangert på 303. plass.

MILJØ: Etne slipper ut 8.974 kilo klimagasser per innbygger (målt i CO₂-ekvivalenter). Kommunens utslipp er en del lavere enn landsgjennomsnittet, men her er variasjonene store.

FORVENTET FOLKETALLSUTVIKLING

KONKLUSJON

Etne har forbedret seg i 7 av 12 sektorer i Kommunebarometeret det siste året. Særlig imponerende er kommunens kraftige framgang i skolesektoren. Her klatret Etne 286 plasser, og kommunen flytter seg med dette fra bunnsjiktet til toppsjiktet i sektoren i løpet av ett år. I tillegg viser kommunen også kraftige forbedringer i sektoren for barnehage, og Etne klatrer også godt i pleie og omsorg. I økonomisektoren synker Etne fra 151. plass til en plass i bunnsjiktet på 351. plass.

THOMAS FRIGÅRD
thomas@kommunal-rapport.no